

VERKSAMHETSÅRET 2007
ÅRSREDOVISNING

**VI SER
GRÖNT**

TEKNISKA VERKEN

Innehåll

Verksamhetsåret 2007

04 Vd Stig Holm har ordet **06** Vi ser grönt på regionens framtid **08** Affärsområde Vatten **10** Affärsområde Avfall och Återvinning **12** Svensk Biogas AB **14** Stadspartner AB **16** Affärsområde Energi **19** Parkerings AB Dukaten **20** Linköping Kraftnät AB **22** Östkraft AB **24** Utsikt Linköping AB **26** Katrineholm Energi AB **29** Personal **30** Styrelse och ledningsgrupp **32** Miljöredovisning **34** Uppföljning av miljömål **36** Årsredovisning **55** Fakta och statistik

Tekniska Verken i Linköping är ett regionalt företag som verkar för ett väl fungerande och långsiktigt hållbart samhälle. Vi har totalt cirka 280 000 privat- och företagskunder som drar nytta av våra produkter och tjänster – el, vatten, fjärrvärme, fjärrkyla, avfallshantering, bredband, biogas och parkering.

Tekniska Verken svarar för flera av samhällets viktigaste basresurser. Vi är också ett utpräglat kunskapsföretag med ambition att finnas på teknologins frontlinje, där vi utvecklar och kommersialiserar innovativa och "gröna" lösningar. Vi är världsledande inom avfallsförbränning för energiutvinning och Europas största producent av biogas för fordonsbränsle.

Där sunda idéer får utrymme och kraft att växa skapas de bästa förutsättningarna för människor att bo och arbeta – idag och i framtiden. Det är grunden för vår strävan att skapa maximal nytta för våra kunder och förmedla kunskapen om att "se grönt".

Miljöinformation för årsredovisningen

OMSLAG: Chromocard HB – ECF (Elemental Chlorine Free)

INLAGA: Cylus Print – återvinningsbart, Svanenmärkt

PLASTBALLAGE: Polyetylen FL3450 – återvinningsbart eller brännbart för energiutvinning

© Copyright Tekniska Verken i Linköping AB (publ) 2007.
Produktion: Markus Reklambyrå. Tryck: Danagårds Grafiska.

Från uppskattad basresurs till spjutspetsteknologi ... även för export

När jag för ett år sedan kommenterade verksamhetsåret 2006 betonade jag hur viktigt det är att skapa nytta för våra kunder. Jag framhöll också hur viktigt det är att en kommunägd koncern, som till vissa delar har monopolställning, verkar enligt marknadens villkor. Det betyder att vi måste sträva efter att ligga i frontlinjen inom våra verksamheter för att tillgodose våra kunders behov. Som utpräglat miljöföretag måste vi vara ett föredöme i samhället och finna former för att förmedla vår kompetens till omvärlden. Vår verksamhet är i allra högsta grad en global angelägenhet. Sist men inte minst måste vi vara lönsamma för att få den drivkraft vi behöver och kunna

agera. Allt detta är lika relevant när vi nu blickar tillbaka på år 2007.

En viktig skillnad är att världens uppmärksamhet kring samhällets påverkan på miljön har ökat ytterligare. Här vill jag framhålla vår roll som miljöföretag med potential att driva utvecklingen mot ett hållbart samhälle. För att förmedla det budskapet till omvärlden verkar vi nu under mottot "Vi ser grönt". Det är en vardaglig metafor för vår strävan att värna om miljön i allt vi företar oss, oavsett om det handlar om att spara kopieringspapper eller investera 1,2 miljarder kronor i anläggningar för energiutvinning ur avfall.

Under 2007 har det också förts en debatt om hurvida en kommunägd koncern som Tekniska Verken ska få omsätta sin kompetens och erfarenhet i kommersiella produkter och tjänster utanför Linköping. Förmodligen har debatten sitt ursprung i den konservativa uppfattningen att vår framgång skulle bygga på skattebetalarnas pengar. I verkligheten har vi under fem decennier, helt enligt ägardirektiven, investerat utan tillskott från ägarna. Bara under de senaste fem åren har vi satsat fem miljarder på vad vi med ett begrepp i tiden kan kalla klimatsmarta lösningar.

Man kan säga att vår verksamhet har utvecklats från uppskattad basresurs till spjutspetsteknologi. Jag anser därför att vi har en skyldighet att sprida vår kunskap – i regionen, vidare i Sverige och ut i världen. Och naturligtvis ska vi göra det på ett sätt som är förenligt med regelverket för kommunägda bolag. Förhoppningsvis kommer det att ge avkastning på de investeringar vi gjort, men än viktigare är att vi får goda idéer att växa. Det gynnar regionens tillväxt och bidrar i förlängningen till en "grönare" framtid för moder jord.

Under 2007 fick vi nya ägardirektiv där utdelningskraven höjdes från 125 till 165 miljoner kronor. Med fortsatta effektiviseringar och goda insatser från våra medarbetare har vi ändå följt vår mångåriga tradition och resultatmässigt överträffat budgeten för 2007. Mot bakgrund av mitt tidigare resonemang vill jag nämna att de nya direktiven förtydligar att Tekniska Verken ska verka företrädesvis på nuvarande marknad, medan satsningar på kommersiell kunskapsöverföring får ske i externa bolag.

Vi har börjat tillämpa modellen i bolaget Swedish Biogas International AB som bildades för att genom exklusiva licensrättigheter kommersialisera och exportera Tekniska Verkens och Svensk Biogas kunnande inom biogasområdet. Mot slutet av året har vi tagit nästa steg genom att bilda och knoppa av exportbolaget Usitall AB, för att sälja avancerade koncept inom avfallshandling och energiutvinning. Detta är en naturlig följd av den stora internationella uppmärksamhet som Tekniska Verken har rönt inom energiområdet. Här kan vi glädja oss åt att Saab har gått in som 30-procentig delägare med långsiktig målsättning att uppföra, äga och driva anläggningar för produktion av fjärrvärme, fjärrkyla och el på den internationella marknaden. Behovet av kloka energilösningar är stort i världen och genom Saabs engagemang får Usitall värdefulla marknadskontakter.

Jag nämnde tidigare hur viktigt det är att vi sprider vår kunskap vidare. Lika viktigt är det att vi bidrar till ett klimat som gynnar den miljöinriktade forskningen i vår närhet. Linköpings universitet är redan framstående inom områden som energiteknik, miljöteknik, klimatpolitik och logistik. Men jag tror att det är viktigt att samla resurserna kring gemensamma frågor som rör framtidens klimat, energiproduktion och tillgång till dricksvatten. Därför vill vi hjälpa till att förverkliga visionen om ett Miljötekniskt Centrum i regionen.

Under 2007 beslutade vi att satsa 30 miljoner kronor över tio år för att finansiera en ny professur vid Linköpings universitet inom området industriell ekologi, som kombinerar miljö- och energiteknik. Det ger möjligheter att lyfta forskningen till absolut världsklass och tillsammans med Tekniska Verken positionera Östergötland som regionen där miljöforskning blir verklighet också för andra företag.

Denna vår verklighet har fortsatt att utvecklas starkt under året. Vi har byggt klart Gärstadverket i Linköping

och vi har påbörjat uppförandet av ett nytt biobränsle driven kraftvärmeverk i Katrineholm. Vi har också förvärvat Åtvidabergs Fjärrvärme från tidigare ägarna Vattenfall och Åtvidabergs kommun.

Flera exploateringsåtgärder har genomförts i Linköping, som nu växer snabbare än beräknat. Samtidigt måste vi bli bättre på att ta vara på råvarorna och hålla energiförbrukningen nere. Vi har undersökt möjligheten att exploatera vindkraft, vi har arbetat med lågtempererad elproduktion och vi har studerat alternativa metoder för gasutvinning ur biobränslen.

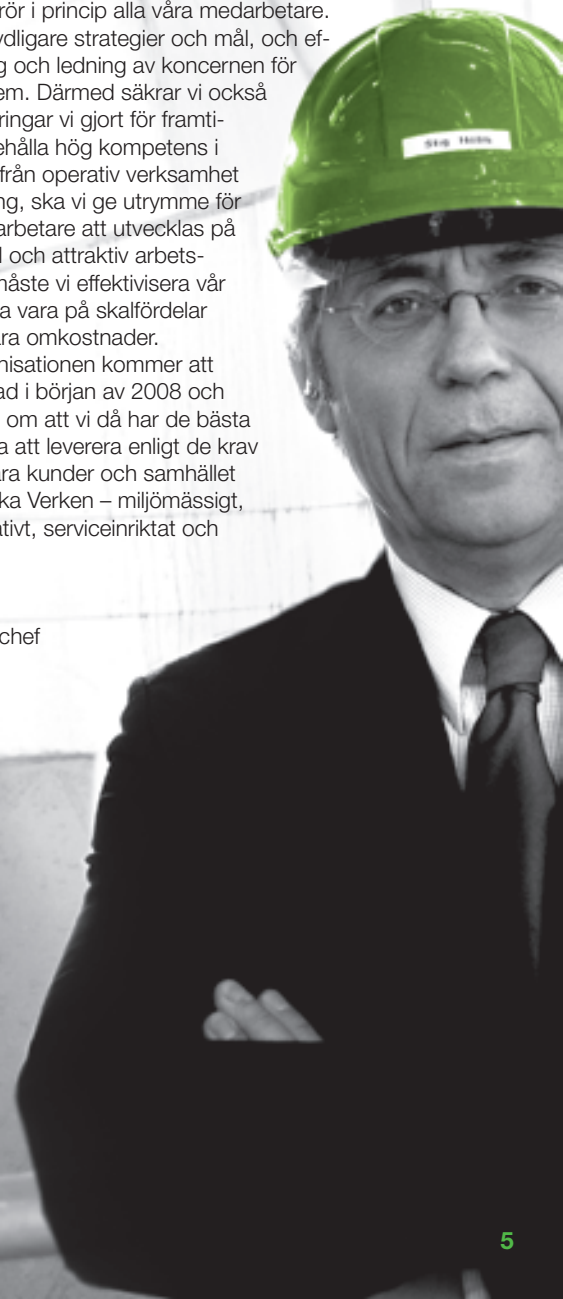
Vår försäljning av tjänster för energieffektivisering har varit framgångsrik och vi kommer säkert att se en fortsatt expansion i samband med de nya kraven på energideklaration av hus. Vi har fått kritik för detta men vi ser detta arbete som ett sätt att driva på utvecklingen, för att sedan knoppa av delar eller arbetsuppgifter när dessa bär sig ekonomiskt.

Efterfrågan på biogas har ökat och vi har sålt betydande volymer till Stockholm. Vi har också fortsatt vårt arbete med konvertering av bensin- och dieslbilar för biogasdrift och har fått två nya modeller godkända.

Tekniska Verken går en spännande och krävande framtid till mötes. Det finns hur många utmaningar som helst inom vårt breda arbetsområde. För att rusta oss väl har vi beslutat att genomföra en radikal omorganisation som berör i princip alla våra medarbetare. Syftet är att få tydligare strategier och mål, och effektivare styrning och ledning av koncernen för att förverkliga dem. Därmed säkrar vi också de stora investeringar vi gjort för framtiden. För att bibehålla hög kompetens i organisationen, från operativ verksamhet till koncernledning, ska vi ge utrymme för våra yngre medarbetare att utvecklas på en mångkulturell och attraktiv arbetsplats. Parallellt måste vi effektivisera vår administration, ta vara på skalfördelar och reducera våra omkostnader.

Den nya organisationen kommer att vara fullt formerad i början av 2008 och jag är övertygad om att vi då har de bästa förutsättningarna att leverera enligt de krav som vi själva, våra kunder och samhället ställer på Tekniska Verken – miljömässigt, kompetent, kreativt, serviceinriktat och personligt.

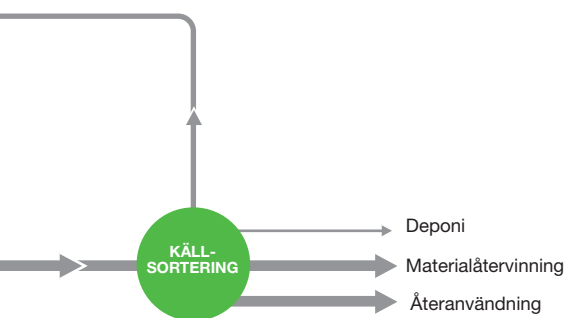
Stig Holm
Vd och koncernchef

personligen, för att informera om vår verksamhet och få synpunkter på hur vi kan bli ännu bättre. Vi har självklart en stor kontaktyta i vårt dagliga arbete. Vi satsar också på att informera på offentliga platser, som till exempel Kanaldagen i Berg i maj, Miljödagarna på Stora Torget i augusti och Lejondagen i Konsert & Kongress i november. En stor och viktig uppgift är studiebesöken. Vi vill väcka ungdomars intresse för miljöfrågor och i tio år har vi haft ett nära samarbete med skolorna i Linköping, från högskolan till gymnasiet. Vi tar också emot ett stort antal besök från universitet, företag och organisationer, både i Sverige och utomlands, för att sprida kunskap om verksamheten och vårt "gröna" perspektiv.

Under mottot "Vi ser grönt" vill Tekniska Verken också bjuda in andra aktörer i näringslivet och offentlig verksamhet till fruktbara samarbeten, där vi gärna åtar oss att vara kraftkällan. Med vår samlade kunskap och erfarenhet finns alla förutsättningar att göra Linköping och vår närregion till ett föredöme för hur vi tillsammans skapar ett hållbart samhälle.

Monica Bracco
Informationschef

Tekniska Verken i din vardag

Den här figuren visar hur vi samspelar med dig och med naturen. De mörkgröna cirkelarna är våra verksamheter och i centrum finns du. Tycker du att det ser komplicerat ut? Det är det också. Men det smarta är hur allt fungerar tillsammans. Det är därför vi kan erbjuda el, värme, vatten, avfallsbehandling och annat nyttigt till låga kostnader, med stor omtanke om miljön.

Närmare en tredjedel av all vindkraft som producerades i Sverige under 2007 såldes via Ostkraft.

EL

Mindre än fem procent av hushållsavfallet deponeras. Det placeras i Linköping i världsklass inom avfallshandling.

AVFALL

Förnybara bränslen och innovativ teknik gör energiproduktionen effektivare och allt "grönare".

ENERGI

Tekniska Verken ansvarar för att bevara vattrets kvalitet i naturens kretslopp är viktigare än någonsin.

VATTEN

Affärsområde Vatten ansvarar för att dricksvattnet produceras och håller hög kvalitet, att avloppsvattnet renas innan det återgår till naturens kretslopp, och att näten för dricksvatten, avloppsvatten och dagvatten fungerar och utvecklas.

Vatten

i obegränsad mängd

Finns det något underbarare än att släcka törsten med ett glas kallt vatten direkt från kranen? Visst är det konstigt att vi använder samma produkt till allt från att njuta av till att spola i toaletten med. Och visst är det ännu konstigare att det inte kostar mer än ett öre litern. I Linköping finns dricksvatten av hög kvalitet i närmast obegränsad mängd. Samtidigt ska vi betänka att dricksvatten håller på att bli en global bristvara. Därför är vårt ansvar för att bevara vattnets kvalitet i naturens kretslopp viktigare än någonsin.

Tekniska Verken finns med i alla steg där vi människor påverkar kretsloppet. Vi renar vattnet från sjöar och vattendrag så att det går att dricka och använda i hushållet. Och vi renar avloppsvattnet på väg tillbaka till naturen. Vi ser också till att nederbörden samlas upp och leds tillbaka till naturen så vi slipper översvämnningar i staden. I Linköping finns ungefär 200 mil ledningar för att leda dricksvatten, avloppsvatten och dagvatten.

STÄNDIGT KVALITETSARBETE

Att vi kan få rent vatten i kranen och spola i toaletten, tycker nog alla är en självklarhet. Men bakom dessa bekvämligheter i vardagen pågår ett ständigt arbete med att analysera vattenprover och förbättra processer för vattenrening, så att vi uppfyller alla normer beträffande vattenkvalitet, förklarar affärsområdeschef Anders Moritz.

– Under 2007 har vi jobbat hårt med att komma tillrätta med kväveutsläppen i avloppen så att vi når avloppsförordningens nivåer. Vi har tagit i drift och trimmat in ett nytt styrsystem för att optimera avskiljningen av kväve i våra processteg och vi har kunnat konstatera att resultaten ser mycket lovande ut. Enligt normen ska kvävereduktionen vara minst 70 procent. Under åren 2003-2006 har kvävereduktionen legat kring 50-60 procent på årsbasis. Vi gick in i 2007 med extremt låga värden, kring 35 procent, på grund av att vi var tvungna att prioritera åtgärder för att säkra fosforeringen. Redan i början av sommaren hade vi dock fått en dramatisk förbättring och tangerade nivån 70 procent. Bakgrunden till problemen är Tekniska Verkens försök med kvävereduktion i anlagda våtmarker som inte gav önskat resultat. Men är vi pionjärer får vi också räkna med att drabbas av motgångar. Nu har vi bytt strategi och ser fram emot en fortsatt positiv utveckling.

PER GAV MERARBETE

Den 14 januari drabbades stora delar av Sverige av en synnerligen kraftig storm, som av det norska meteorologiska institutet fick namnet Per. För Tekniska Verken innebar det ett intensivt arbete med att undvika så kallade bräddningar, vilket innebär att avloppsvattnet flödar över och rinner ut i naturen och når vattendragen.

– Orsaken till bräddningarna var att flera pumpstationer blev utan ström. Vårt mål i sådana krissituationer är att skydda recipienten, alltså de vattendrag och marker som får ta emot avloppsvattnet. Där recipienten är särskilt känslig körde vi under flera dagar med slambilar och portabla pumpstationer, vilket resulterade i små bräddningsvolymmer, berättar Anders Moritz.

”GRAND SLAM”

Slammet från avloppsvattnet har haft god kvalitet under 2007, vilket är fördelaktigt för återanvändningen i form av gödsel. Detta är ett resultat av Tekniska Verkens aktiva insatser för att spåra källor för utsläpp av tungmetaller uppströms i flödena av avloppsvattnet.

STÅNGÅN I CENTRUM

Under året har Tekniska Verken tillsammans med miljökontoret genomfört en dagvattenanalys för att ta reda på vilken belastning tillskottet av dagvatten från Linköping har på Stångån. Arbetet har gett bra underlag för vattenförvaltningen av Stångån. Denna innehåller riktlinjer för vilka miljömål som ska uppnås och hur olika intressen ska vägas mot varandra.

KVICKSILVERFRI ANALYS

Ett av affärsområdets mål för 2007 var att helt avveckla användningen av kvicksilver på laboratoriet. Kvicksilver ingår i analysmetoden COD, Chemical Oxygen Demand, som ger ett mått på hur mycket syre som förbrukas vid nedbrytning av organiska ämnen i avloppsvatten. Instrument har inköpts för att istället tillämpa metoden TOC, Total Organic Carbon, för motsvarande analys.

FORTSATT VA-UTBYGGNAD

Linköping fortsätter att expandera vilket har inneburit kraftig efterfrågan på utbyggnad av infrastrukturen för vatten- och avloppsnäten, främst i nya bostadsområden. Produktionskapaciteten är även fortsättningsvis tillräcklig tack vare vattensnålare hushållsutrustning. Koncentrationen av föroreningar i avloppsvattnet har ökat under de senaste åren, vilket har drivit utvecklingen av reningsprocesserna framåt.

X-PIPE GER ÖVERBLICK

Affärsområde Vatten svarar för ett komplext ledningsnät för ungefär 19 000 kunder. Under 2007 startade upphandlingen av en ny nätdatabas, X-pipe, som kommer att ge komplett överblick över ledningsnätet och bidra till snabbare åtgärder när det uppstår problem – allt för att ge kunderna bästa möjliga service med minimala driftavbrott.

Avfall och Återvinning återvinner, behandlar och deponerar avfall från hushåll och industrier i Linköping. Vid Gärstadverket förbränns avfall för energiutvinning från mer än trettio kommuner och recyclingföretag.

Allt ska användas!

Att ta vara på allt avfall är den yttersta visionen för Tekniska Verkens avfallshantering. Vi är på god väg, tack vare nya kreativa idéer och en ständig utveckling av teknik och processer. Idag deponeras mindre än fem procent av hushållens avfall, vilket placerar Linköping i världsklass när det gäller att ta vara på avfall. Fortsatt satsning på utveckling är kärnan i den nya affärsplan som började gälla under 2007.

– Drivkraften att sträva mot högre miljönytta har nog aldrig varit starkare än idag. Och då är det bara fortsatt utveckling som gäller. Ju skickligare vi blir på att dra nytta av alla sorters avfall desto intressantare blir vi på den konkurrensutsatta marknaden. Det finns experter i branschen som hävdar att vi på Tekniska Verken redan är bäst i världen genom att vi arbetar med alla metoder för avfallsbehandling. Det ger oss de bästa förutsättningar att ta avfallshanteringen ännu längre. En viktig framgångsfaktor är att vi själv har kontroll över hela kedjan – från mottagning och källsortering till distribution av utvunnen energi. Här skiljer vi oss väsentligt från många aktörer i Sverige och utomlands, förklarar affärsområdeschef Stellan Jacobsson.

– Vi har också fördel av att ha en mogen verksamhet. När nya aktörer dyker upp på marknaden kan vi hävda oss bra med såväl vår tekniska kapacitet som vår breda kompetens och långa erfarenhet.

Den lokala avfallshanteringen i Linköpings kommun bedrivs enligt självkostnadsprincipen av Avfall och Återvinning och omfattas av kommunalt monopol. En större del av verksamheten är förbränningen av avfall från mer än 30 kommuner som sker på marknadsmässiga villkor. Det fullt utbyggda Gärstadverket har nu kapacitet att förbränna totalt 420 000 ton sorterat avfall per år, vilket innebär en rejäl potential för framtiden, med utrymme för nya affärsmöjligheter. Under 2007 har flera nya avtal tecknats som säkrar avfallsflödet till 2009. Ydre och Söderköpings kommuner har upphandlat avfallshanteringen under året och Tekniska

Verken har fått förnyat förtroende att ansvara för uppdraget – en glädjande bekräftelse på verksamhetens konkurrenskraft.

MIXAT AVFALL GER ÄNNU MER ENERGI

Bland de avfallstyper som tas emot finns det också fraktioner som är svåra att förbränna, antingen för att

de brinner för dåligt, eller för att de brinner för bra. Det kan handla om förpackade livsmedel som innehåller mycket fett, tomma plastburkar för vattenbaserad färg eller material som är för finfördelat för att kunna stoppas i pannan. För att kunna utvinna energi ur dessa så kallade monofraktioner har Avfall och Återvinning satsat på en anläggning för att mixa olika avfallstyper så att förbränningen blir optimal. Metoden har visat sig vara framgångsrik och verksamheten har utvecklats kraftigt under 2007.

FLERA LÖSNINGAR FÖR BÄTTRE AVFALLSBEHANDLING

I anslutning till Gärstadverket finns den fjärrvärmedrivna anläggningen Rengärd, för behandling av flytande industriavfall. Under 2007 beslutades att bygga ut Rengärd med ett fällningssteg, för att även kunna ta hand om metallhaltigt vatten.

Den skärpta lagstiftningen för avfallshantering innebär att slam, främst från gatubrunnar, inte längre får deponeras. Tekniska Verken har tillgodosett de nya kraven genom att anlägga en avvattningsyta för slam.

ÅTERVINNING MED VINNANDE KONCEPT

Under året startade projekteringen av en ny återvinningscentral vid Gärstad. Återvinningscentralerna Gärstad, Ullstämman och Malmen är mycket uppskattade av Linköpingsborna, inte minst när det gäller den personliga och professionella servicen som besökarna erbjuds.

Avfall och Återvinning strävar efter att skapa allt bättre möjligheter för både materialåtervinning och energiutvinning, i samarbete med de privata återvinningsföretagen. Under året startades försök i Malmen med sortering i en speciell fraktion för större plastavfall, från exempelvis pulkor och trädgårdsmöbler.

Införsäljningen av kompletta lösningar för källsortering till fastighetsägare har varit mycket framgångsrik under 2007. Konceptet innebär att de boende får en återvinningsplats nära bostaden, med fraktioner för förpackningar av plast, färgat och ofärgat glas, papper, metall samt tidningar och elektronikskrot.

KLIMATNYTTA PÅ EXPORT – USITALL

Tekniska Verken har rönt stor internationell uppmärksamhet för sin framstående avfallsbehandling som präglas av hög effektivitet, flera kompletterande metoder, biologisk behandling

och energiutvinning. För att sprida kunskapen snabbare mot en hållbar utveckling, har exportföretaget Usitall AB bildats under 2007. Som namnet antyder handlar verksamheten om att nyttiggöra avfallet på bästa sätt och dra ut all energi ur råvaran.

– Att skapa sammanhang mellan råvara, avfall och energi och visa på klimatfördelarna är en pedagogisk utmaning för Usitall, säger Stellan Jacobsson som byter roll och blir divisionschef för Nya Marknader.

MOTGÅNGAR GER OCKSÅ ERFARENHET

Att ligga på frontlinjen med nya metoder och tekniker innebär också risker att misslyckas. Metoden att kunna rena vatten från lösta metalljoner med furubarksfilter som tidigare testats framgångsrikt i laboratoriemiljö, visade sig ha begränsningar i vissa applikationer, vilket ledde till återköp av samtliga pilotinstallationer. För rening av oljeföroreningar fortsätter utvecklingen av metoden och konceptet.

Under 2000-talet har Avfall och Återvinning stärkts med fler medarbetare och vidgad kompetens. Därmed står affärsområdet väl rustat att möta framtidens utmaning – att skapa ökad kundnytta under ett alltmer strikt regelverk.

Svensk Biogas AB driver marknadsutvecklingen för biogas som fordonsbränsle. Etablering av tankställen för allmänheten är en viktig del i det regionala arbetet. Utveckling av processer och produktionskoncept är andra viktiga uppgifter.

Grönaste fordonsbränslet i

världen

Låt oss säga det direkt: den som vill fortsätta att köra bil och samtidigt satsa på att "se grönt" ska tanka med biogas. Biogas är förnybart bränsle som kan produceras hur länge som helst utan att ge något nettotillskott av koldioxid i atmosfären, till skillnad från naturgas, bensin och diesel som är fossila bränslen. Biogas produceras dessutom där det behövs, vilket ytterligare gynnar miljön och även det lokala näringslivet. År 2007 – eftertankens år när det gäller vårt sätt att hantera miljön – är biogas det mest miljövänliga bränslet som finns att tillgå.

Personligt engagemang för miljön är en uppåtgående trend. Det märks inte minst på försäljningen av miljöbilar. För Svensk Biogas visar det sig i form av ökad efterfrågan på biogas. Ökningen balanseras till viss del av effektivare motorer med lägre förbrukning, vilket har fördelen att ge fler transportkilometer med samma energimängd.

Under 2007 har produktionen hos Svensk Biogas varit god, om än inte lika hög som förväntat. Händelöanläggningen i Norrköping, som är den första fullskalanläggningen för den egenutvecklade gröngasprocessen, har varit i drift under hela året, men årsproduktionen har bara blivit cirka 75 procent av beräknade en miljon kubikmeter.

– Vi har haft en del tekniska bekymmer med den process som vi tillämpar. Eftersom produktionen i Händelö är baserad på restprodukter från Agro-etanol har vi också drabbats av ökade råvarupriser, när priserna på spannmål har rusat i höjden. Sammantaget innebär det att vi ännu inte har kunnat nå tillräcklig lönsamhet i anläggningen. Under 2008 kommer vi att arbeta vidare med försöken att optimera produktionen bland annat genom att prova andra råmaterial, säger Carl Lilliehöök, vd för Svensk Biogas.

GRÖNGAS GER KRAVGODKÄNT GÖDSEL

En mångfald av organiska material kan rötas för att producera biogas, vilket betyder flexibilitet och trygghet för råvaruflödet. I vissa anläggningar använder Svensk Biogas såväl slam från avloppsrening som slakteriavfall och smuggelsprit. Gröngasanläggningen är speciellt anpassad för att producera gas ur växtmaterial. Här behövs inte heller något hygieniseringssteg för att döda sjukdomsalstrande bakterier, som i övriga anläggningar.

– I princip kan vi röta vilka grödor som helst, även om gasutbytet varierar. Eftersom vi bara använder "rent"

råmaterial är all gödsel från produktionen i Händelö-anläggningen KRAV-godkänd och distribueras till ekologiska jordbruk, förklarar Carl Lilliehöök.

KRAFTFULL REGIONAL UTVECKLING

Under 2007 utvecklades samarbetet med Örebro kommun och i september startade produktionen av biogas från avloppsreningsverket. Efter uppförande av ytterligare en biogasmack vid Gustavsvik har Örebro nu två tankställen för fordon. Båda mackarna är anslutna via ledning till den lokala produktionsanläggningen. Örebroanläggningen beräknas kunna producera 750 000 kubikmeter biogas, som framöver kommer att säljas även via mackar i Katrineholm och Nyköping.

Motala, Västervik och Katrineholm har långtgående planer på att starta produktion av biogas från avloppsreningsverken. I Västervik finns även planer på att bilda Västervik Biogas, med försäljning via Svensk Biogas, som bistår med teknisk rådgivning och support. I konceptet ingår att uppföra en biogasmack vid infarten till Västervik med försäljningsstart under sommaren 2008, inledningsvis med gas producerad i Linköping.

I Katrineholm drivs ett liknande projekt i samarbete med kommunen och med bistånd från Svensk Biogas. Idag finns en biogasmack som får gas från Örebro. Ytterligare en mack kommer att uppföras och anslutas med ledning, medan den befintliga macken kommer att förses med lokalt producerad gas som transporteras med bil.

LÅNGSIKTIGT AVTAL MED SCAN

Under 2007 har Svensk Biogas tecknat ett femårsavtal med Swedish Meats slakterier för att årligen ta emot 8 000 ton slakteriavfall från Linköping och 2 000 ton från Uppsala. Avfallet utgör en betydande del av råmaterialförsörjningen som uppgår till cirka 50 000 ton per år. I avtalet ingår att organisera en gemensam utvecklingsgrupp för att effektivisera användningen av restprodukter för gasproduktion och minska kostnaderna i processen.

NYA FÖRUTSÄTTNINGAR KRÄVER NYTT MILJÖTILLSTÅND

Under 2007 påbörjades ansökan om nytt miljötillstånd för biogasproduktionen, som ersätter det nuvarande från 1995. Sedan starten av biogasproduktion 1997 har förutsättningarna ändrats radikalt. Inledningsvis var produktionen baserad på slakteriavfall och gödsel. Idag används betydligt fler råmaterial och produktionen har i det närmaste fördubblats. Miljötillståndet, som berör alla aspekter av biogasproduktionen, beräknas vara klart 2008.

SAMARBETEN FÖR FORTSATT UTVECKLING

Svensk Biogas bedriver kontinuerlig utveckling för att effektivisera hela produktionskedjan. Under 2007 har samarbeten pågått med företaget BioControl i Lund för att öka gasutbytet i rötningsprocessen och med Institutet för jordbruks- och miljöteknik, JTI, för att finna metoder som kan öka metanhalten och därmed energiinnehållet i gasen. För att förbättra lagringen av råmaterial och hanteringen av gödsel, som är restprodukt från produktionen, har Svensk Biogas samarbetat med Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU.

ÖSTGÖTSK BIOGAS I SVERIGE

Biogaståget Amanda har varit i drift mellan Västervik och Linköping och har avverkat cirka 60 000 kilometer under 2007. Tåget har också hunnit göra en utflykt till Sundsvall, abonnerat av Kristdemokraternas politiker i Östergötland.

Även på försäljningssidan har Svensk Biogas nått utanför regionen. Cirka 1,3 miljoner kubikmeter gas har sålts via AGA i Stockholm, där antalet biogasdrivna fordon ökat kraftigt. Dessa är, liksom övriga miljöbilar, befriade från vägtullar.

PRIVAT BOLAG TAR SVENSK BIOGAS UT I VÄRLDEN

I början av året bildades det privata bolaget Swedish Biogas International som tecknat avtal med Svensk Biogas och Tekniska Verken. Kommunallagen förhindrar Svensk Biogas att verka utanför regionen. Det nya bolaget får möjligheter att sprida de miljötekniska kunskaper som finns inom Svensk Biogas på den internationella marknaden och i gengäld betala de utvecklingskostnader som satsats på biogasteknik under 15 år i Linköping. Svensk Biogas fortsätter att utveckla den regionala marknaden, med fokus på optimerad produktion, förbättrad logistik och ökad lönsamhet.

Stadspartner AB utför uppdrag inom infrastrukturuområdet. Det innefattar projektering och underhåll av ledningsnät för vatten, avlopp, fjärrvärme och -kyla, el, biogas och optofiber. Andra områden är energieffektivisering och konvertering av fordon för biogasdrift.

Allt ljus på infrastrukturen

För att nå ut med de produkter som Tekniska Verken erbjuder krävs 100-tals mil av rörledningar, kraftledningar och optofiber i komplexa nät, de flesta dolda under marken. Stadspartner AB ansvarar för nätens kvalitet, reparerar läckor och avbrott, planerar och anlägger nya nätverk när tätorterna växer. Allt för att ge invånarna bästa möjliga vardagskomfort.

Under de två senaste åren har Stadspartner genomgått stora förändringar både organisatoriskt och verksamhetsmässigt. Genom förvärvet av Norrköpingsföretaget Enista under 2005 blev företaget i princip dubbelt så stort över en natt. Under 2006 samordnades organisationen för Linköping och Norrköping. Under 2007 har insatserna koncentrerats kring att stärka kärnverksamheten – utförandetjänster inom infrastrukturuområdet. Stadspartners vd Roger Nilsson berättar om förändringsarbetet.

– Utvecklingen av Stadspartner har varit fortsatt framgångsrik och vi har dragit nytta av synergieffekterna vad gäller både medarbetarnas kompetens och våra maskinella resurser. Tack vare vår storlek har vi kraft att erbjuda specialistkompetens med stor bredd och att öka vår konkurrenskraft. Men för att kunna satsa fullt ut på vår kärnverksamhet har vi genomfört förändringar av företagets struktur under året. Den 1 januari 2007 ombildade vi affärsområde Markteknik till ett separat bolag, Stadspartner Markteknik AB, som utför uppdrag inom flera områden som är förknippade med en trivsamt och väl fungerande stadsmiljö.

POSITIV UTVECKLING INFÖR FÖRSÄLJNING

Stadspartner Markteknik har haft en mycket positiv utveckling under 2007 tack vare långsiktig satsning på

effektivisering och säsongsanpassad bemanning. I samband med förvärvet av Enista övertogs också YP Entreprenad och Konsult AB som finns inom universitetsområdet. De är i dag dotterbolag till Stadspartner Markteknik. De båda bolagen omsätter tillsammans cirka 200 miljoner kronor. Avsikten är att avyttra dem under 2008 för att renodla Stadspartners verksamhet kring anläggning, drift och underhåll av ledningsnät.

STARK BEREDSKAPSORGANISATION

Stadspartner har en välorganiserad och stark beredskapsorganisation för att snabbt åtgärda driftstörningar.

– I augusti drabbades Norrköping Vatten av tolv vattenläckor samtidigt på grund av en speciell driftsituation. Tack vare vår regionala organisation kunde vi ta hjälp av beredskapsorganisationen i Linköping och reparerade samtliga läckor inom ett dygn. Detta är ett mycket bra exempel på fördelarna med en större organisation, säger Roger Nilsson.

– Samma sak gäller på elsidan. Under stormarna Gudrun och Per kunde våra montörer bistå vårt interna nätbolag och flera externa elnättsföretag, så att elkunderna snabbt kunde få strömmen tillbaka. Under året har vi stärkt resurserna ytterligare genom att knyta de elva elmontörerna vid Katrineholm Energi AB till vår verksamhet.

EXPERTER PÅ ENERGIEFFEKTIVISERING

Under 2006 lanserades ett nytt koncept med tjänster för energieffektivisering. Där erbjuder Stadspartner sin expertis till större energiförbrukare. Tanken är att exempelvis offentliga verksamheter, fastighetsbolag och företag ska använda energin optimalt. Konceptet omfattar analys av den befintliga situationen, förslag till förbättringar inklusive ekonomisk kalkyl, projektering, installation, drift och underhåll. Roger Nilsson beskriver utvecklingen av området.

– Att rekommendera lösningar för att använda energin på bästa sätt är gynnsamt både för miljön och för kunden, helt i linje med Tekniska Verkens tema "Vi ser grönt". Vi har nu tagit denna inriktning ett

Stadspartner bedriver en mångfasetterad verksamhet som även inkluderar Spårvagnsverkstaden i Norrköping.

steg vidare, för att möta de kommande EU-kraven på energideklaration av byggnader. Under året har vi blivit ackrediterade för att kunna utföra energideklarationer och vi har nu även en certifierad energiexpert knuten till vår verksamhet. Vi ser det som en god investering att ta första steget, för att sedan kunna fungera som en motor i regionen för positiva samarbeten. Här kan andra företag komma in i bilden som exempelvis utförare av rekommenderade åtgärder.

REN FRAMGÅNG MED BIOGASBILAR

Efterfrågan på biogasbilar fortsätter att öka, men det ordinarie modellutbudet är begränsat. Stadspartners avdelning Fordonsteknik driver sedan 2002 ett framgångsrikt arbete med att efterkonvertera bensin- och dieseldrivna bilar till biogasdrift, bland annat Skoda Octavia och Scania P94. Verksamheten har fortsatt under 2007 med sikte på att få fler bilmodeller godkända. I juli godkändes den lilla transportbilen Renault Kangoo och i december Citroën C5, en rymlig personbil, som kan passa bra som taxi.

Stadspartner använder allt fler biogasdrivna fordon i den egna verksamheten. Stadspartner har i dag närmare 50 person- och transportbilar med biogasdrift.

FORTSATT TILLVÄXT GYNNAR REGIONEN

Stadspartner tar ett fastare grepp om kärnverksamheten och satsar parallellt på den regionala marknaden.

– Den regionala närvaron är ytterst viktig och med årets förbättrade resultat kan vi fortsätta att växa. Det stimulerar också andra verksamheter eftersom vi köper in en betydande mängd tjänster från underentreprenörer. Vi har vidgat vårt kontaktnät i regionen och blivit bättre på att sälja våra tjänster. Vi är också välkända för vår kompetens och resursstyrka. Den viktigaste framgångsfaktorn är våra serviceinriktade medarbetare, som alltid ställer upp och gör ett oerhört professionellt arbete, konstaterar Roger Nilsson med tillfredsställelse.

Utbyggnaden av kraftnätet fortsätter i takt med att Linköping växer.

Marknadsföringskampanjen för energideklaration väckte uppmärksamhet under 2007.

Affärsområde Energi producerar och levererar fjärrvärme och fjärrkyla i egna nät, samt el som säljs på den nordiska elbörsen.

Energiproduktionen allt grönare

energi

Klok fjärrvärmeproduktion har en nära 60-årig tradition i Linköping som idag är en av Sveriges fjärrvärmestäder med mer än 90 procent av fastigheterna anslutna. Med omfattande användning av förnybara bränslen, innovativ produktions- och reningsteknik blir Tekniska Verkens energiproduktion allt effektivare och samtidigt allt "grönare".

Med kraftvärmeteknik produceras både el och värme vilket ger större energiutbyte av bränslet. Förbränning av restprodukter från skogen, hushållsavfall och andra återvunna bränslen har radikalt minskat användningen av fossila bränslen. Därmed erhålls såväl förbättrad resurshushållning som minskat nettotillskott av CO₂ till atmosfären. I stora anläggningar går det att optimera förbränningen, samtidigt som det är ekonomiskt rimligt att bygga avancerade system för rökgasrening. Det gör fjärrvärmerna till den minst miljöbelastande uppvärmningsformen. Dessutom erbjuds den Linköpingsborna till ett mycket konkurrenskraftigt pris.

RUSTADE FÖR FRAMTIDEN

Affärsområdeschef Ingvar Carlsson tvekar inte när det gäller att utse den enskilt viktigaste händelsen under 2007.

– Efter fem års arbete och investeringar på totalt cirka

1,2 miljarder kronor har vi fullbordat förnyelsen och utbyggnaden av Gärstadverket. Den sista fasen innefattade utbyte av de två största pannorna i ursprungliga Gärstadverket till en kostnad av cirka 380 miljoner kronor.

– Vi har nu kapacitet att ta emot och förbränna ungefär 420 000 ton avfall per år, vilket betyder att basproduktionen i Linköpings energiförsörjning är tryggad i åtminstone 20 år framåt. Efter ett framsynt beslut 2002 har vi genomfört ett gigantiskt miljöprojekt som definitivt är en milstolpe i Tekniska Verkens historia.

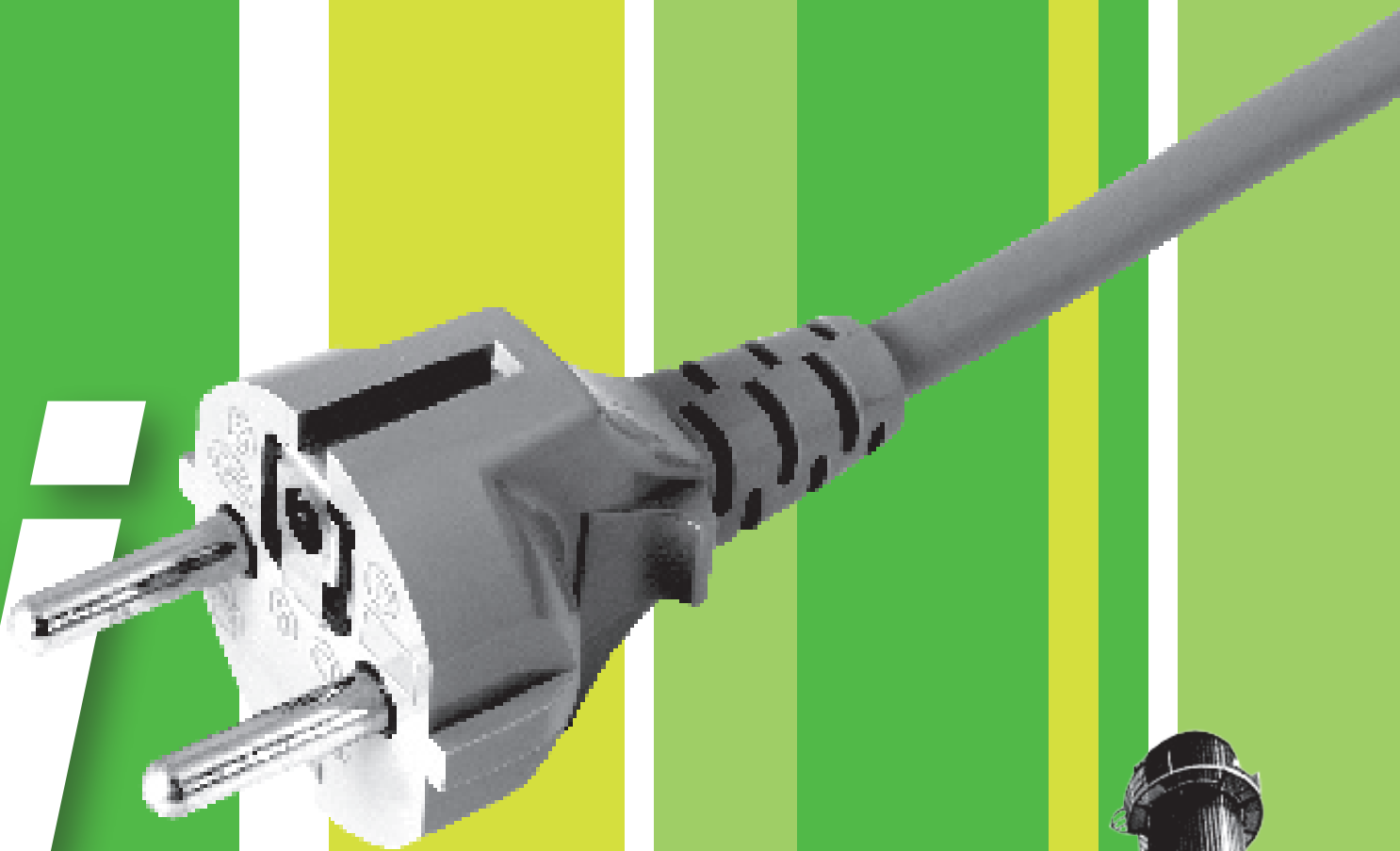
Att stora projekt blir klara tidigare än planerat hör till ovanligheterna, menar Ingvar Carlsson:

– Efter en ombyggnad på mindre än ett år kunde vi ta de båda nya pannorna i drift nästan två månader tidigare än beräknat. Det var ekonomiskt viktigt, eftersom vi har tvingats bygga upp ett växande lager av avfall under ombyggnadsperioden, när vi har haft begränsad produktionskapacitet. Genom att vi kunde komma igång tidigare med de nya pannorna slapp vi lagra ytterligare cirka 20 000 ton avfall på marken.

Under 2007 har även Kraftvärmeverket genomgått den största ombyggnaden på länge. Den träeldade panna 3 har rustats upp och delvis bytts ut. Ny rökgasrening, så kallad scrubber, och utrustning för värmeåtervinning har installerats.

FORTSATT UTBYGGNAD AV FJÄRRVÄRME

I takt med att Linköping växer fortsätter utbyggnaden i alla delar av fjärrvärmenätet. Under 2007 har vi lagt fjärrvärmeledningar till många områden med nybyggnationer. Under året har arbetet med en förbindelseledning mellan

Linköping och Ekängen påbörjats. Den beräknas vara klar under våren 2008. Andra områden med fortsatt utbyggnad är Hjulsbro, Sturefors, Skärblacka och Kisa.

STARKARE REGIONAL AKTÖR

Tekniska Verken fortsätter att utveckla och stärka rollen som regionens ledande aktör inom energi- och infrastrukturområdet. Genom okonventionella lösningar och fruktbara samarbeten med lokala företag har fler orter fått tillgång till prisvärd och klimatsmart fjärrvärme. Engagemanget har sedan tidigare omfattat Skärblacka, Borensberg, Kisa och Katrineholm.

Under 2007, bara några dagar före julafton, förvärvade Tekniska Verken Åtvidabergs Fjärrvärme från Vattenfall och Åtvidabergs kommun. Samtliga parter är mycket nöjda med affären som tillgodoser kommunens krav på långsiktigt ägande och fortsatt utveckling. Fjärrvärmen i Åtvidaberg produceras med eldning av flis, som är ett förnybart bränsle, och på årsbasis används bara tre procent olja.

I början av 2007 träffade Tekniska Verken och Södra Timber ett samarbetsavtal om att förse fjärrvärmenätet i Kisa med värme från sågverket och i november startade produktionen. Detta är en både ekonomiskt och miljömässigt bra lösning där Södra Timber står för värmeproduktionen med förnybart bränsle i sin pann-

central. Tekniska Verken svarar för fjärrvärmenätet och kan nu tack vare ökad kapacitet satsa på nyförsäljning av fjärrvärme i Kisa.

ÄNNU MER KYLA UR "SOMMARVÄRMEN"

Under den varma årstiden behövs fjärrvärme i huvudsak bara för att värma tappvarmvatten. Eftersom Tekniska Verken förbränner stora mängder avfall även under sommaren blir det ett stort värmeöverskott under denna period. För att dra nytta av energin och skapa förutsättningar för bekvämt inomhusklimat året runt har Tekniska Verken satsat på fjärrkyla, som produceras med hjälp av fjärrvärme

TEKNISKA VERKEN

och distribueras via två större nät i centrala Linköping respektive Mjärdevi. För att möta ökad efterfrågan på fjärrkyla har ytterligare en absorptionskylmaskin tagits i drift vid Kraftvärmeverket och anslutits till nätet i centrala Linköping.

I områden som ligger utanför de centrala fjärrkylanäten går det istället att få kyla via små lokala fjärrvärmedrivna kylmaskiner. En pilotinstallation gjordes under 2006 i Tekniska Verkens huvudkontor och anläggningen levererar även kyla till grannfastigheten. Med goda erfarenheter från denna installation har en kylmaskin installerats i den nyuppförda byggnaden Tornet under 2007. Maskinen har kyleffekten 500 kW och levererar färdig kyla till Stångåstaden.

NYSTART FÖR FÖRSTA VATTENKRAFTVERKET

Tekniska Verken äger 38 vattenkraftstationer i Östergötland, Sörmland och Småland som producerar ungefär 320 GWh förnybar elenergi under ett normalår. De höga nederbörds mängderna under 2007 resulterade i större vattenflöden och högre vattenkraftproduktion än någonsin tidigare, 471 GWh, vilket är nästan 50 procent mer än under ett normalår. Under juni och juli fick vi extrema nederbörds mängder under kort tid. Vattnet nådde då lokalt katastrofnivåer, vilket bland annat resulterade i att dämningens gränser i Sommen inte kunde hållas. Trots maximal kraftproduktion och maximalt förbisläpp i vattenkraftsdammarna kom flera båthus och bryggor till skada. Även i sjön Roxen var vattennivåerna osedvanligt höga.

Under året påbörjades återuppbyggnaden av kraftstationen vid Nykvärn i Motala ström. Det är Tekniska Verkens allra första vattenkraftverk som togs i drift år 1904. Efter försäljning till Vattenfall 1930, nedläggning för cirka 20 år sedan och återköp 2001 har kraftverket nu åter tagits i drift. Det är ett både kraft- och miljömässigt stort steg som kommer att ge ett tillskott på cirka 7 GWh förnybar energi per år.

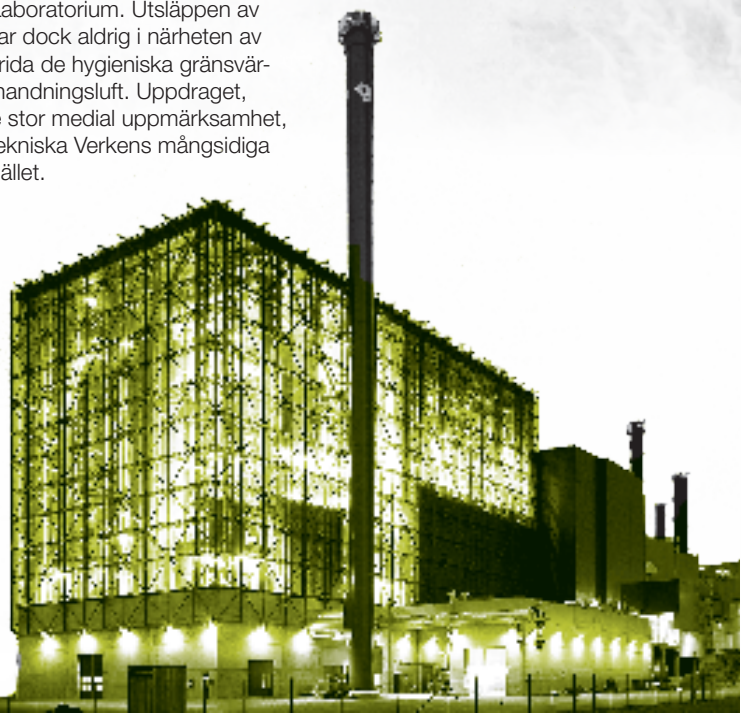
PROBLEM MED HÖGA KVICKSILVERHALTER

Under hösten drabbades avfallsförbränningen i Gärsstad av plötsligt förhöjda kvicksilverhalter, vilket gjorde det omöjligt att klara miljövillkoren som tillåter utsläpp av högst 0,2 kg kvicksilver per år. Det blev därför nödvändigt att minska andelen avfall och i stället använda trä som bränsle. Trots intensivt detektivarbete har inte kvicksilverkällorna lyckats spåras. Detta ska ställas i relation till de 400 000 ton avfall som kan förbrännas årligen vid Gärsstadverket.

Under tiden ansöktes om ändring av provisoriskt gränsvärde av kvicksilver, vilket godkändes.

LINKÖPINGSBORNA SÅG LILA

Att Linköpingsborna håller ögonen på Tekniska Verken noterades särskilt den 1 februari, då Gärsstadverket under ett par timmar sände ut lilafärgad rök. Färgen orsakades av jod från ett parti beslagtagna narkotika som destruerades på uppdrag av Statens Kriminaltekniska Laboratorium. Utsläppen av jodånga var dock aldrig i närheten av att överskrida de hygieniska gränsvärdena för inandningsluft. Uppdraget, som rönste stor medial uppmärksamhet, visar på Tekniska Verkens mångsidiga roll i samhället.

Parkerings AB Dukaten erbjuder cirka 3 700 parkeringsplatser i fem parkeringshus och på markparkeringar i centrala Linköping. Löpande utveckling av parkeringsservice och parkeringsövervakning är centrala uppgifter.

Stadsmiljö med kvalitet

Kan parkeringsplatser i city förknippas med temat "Vi ser grönt"? Ja, så länge biltrafiken är en nödvändig del av stadens infrastruktur är välordnade och lättillgängliga parkeringar viktigt för stadsmiljön. Att slippa köra omkring och leta p-plats minskar trafiken och därmed också utsläppen. Med en växande andel "gröna" miljöbilar, som bland annat drivs med biogas, kan vi säkert räkna med biltrafik i city även i framtiden.

– Vi har ingen stor produktion som direkt påverkar miljön, men vi strävar ändå efter att vara så gröna som möjligt i vårt dagliga arbete, säger fastighetschef Kjell Karlsson, som är ansvarig för parkeringsverksamheten.

– Samtliga våra egna servicebilar, som är personbilar av olika märken, är biogasdrivna. För att spara ytterligare på bilåkningen använder några av våra parkeringsövervakare cykel eller patrullerar till fots. I parkeringshusen har vi gått över till så kallade long-life-lysrör, som vi bara behöver byta vart sjätte år. Numera källsorteras allt avfall vid lägenheter och kontor.

De 3 700 parkeringsplatser som Dukaten erbjuder i centrala Linköping motsvarar ganska väl efterfrågan. Det största tillskottet kommer att bli parkeringshuset i kvarteret Eddan. Planerna för den nya anläggningen överklagades till regeringen under 2007, vilket försenar byggstarten. Förhoppningsvis kommer detaljplanen att vinna laga kraft under 2008.

SERVICE OCH SÄKERHET

Betalsystemen för parkering har fortsatt att utvecklas under 2007. Förutom att betala med mynt, bensinkort och mobiltelefon via Easy Park och Tele-P går det nu även att betala med bank- och kreditkort. Betalningen med kort är en uppskattad nyhet som har ökat kraftigt, medan intresset för SMS-betalning inte har hunnit få samma genomslag.

För ett par år sedan påbörjades försök med kameraövervakning för att höja säkerheten i parkeringshusen. Erfarenheterna har varit positiva, vilket har lett till en fortsatt utbyggnad med fler kameror. Som ett led i stråvan att förbättra kundservicen har ytterligare ett trapphus i parkeringshuset Baggen anpassats för funktionshinder. Ingångarna från de öppna parkeringsdäckerna har försetts med skrapmattor, som bidrar till en renare innemiljö.

DUKATEN UR ETT KUNDPERSPEKTIV

För att få en helhetsbild av Dukatens parkeringar ur kundernas perspektiv har en komplett genomgång gjorts med hjälp av en oberoende konsult. Resultatet har presenterats i en rapport som bland annat visar vad som inte håller önskvärd kvalitet – skymda skyltar, otydliga markeringar eller gropar i marken. Underlaget har varit värdefullt för underhållsarbetet och de flesta problemen har nu åtgärdats. I det planerade underhållet ingår nymålning av markeringslinjer för samtliga parkeringsplatser, vilket har utförts på cirka 1500 p-platser under året.

STÅNGÅSTADEN SATSAR PÅ KVALITET

Inför upphandling av parkeringsservice genomförde bostadsbolaget Stångåstaden under 2007 en kvalitetssäkring av uppdraget att sköta hyresgäst- och besöksparkeringar. Dukaten vann upphandlingen och får därmed fortsatt förtroende att ansvara för avgifter och underhåll för cirka 9 000 p-platser.

KONCENTRATION PÅ KÄRNVERKSAMHETEN

I november 2007 tecknades avtal för försäljning av 28 lägenheter på Isidor Kjellbergs Gränd i Linköping till Stadsmissionen. Lägenheterna är på totalt 1 220 kvadratmeter och köpeskillingen uppgick till 18,5 miljoner kronor. Affären ligger helt i linje med bolagets strategi att koncentrera sig på kärnverksamheten och bidrar till finansieringen av kommande parkeringsanläggningar.

Linköping Kraftnät AB svarar för elnätet i Linköpings kommun och delar av Mjölby kommun. I verksamheten ingår också att sköta gatubelysning i Linköping samt erbjuda ljusdesign och ljussättning av utomhusmiljöer.

Bäst i klassen

”Linköping Kraftnät ska upplevas som Sveriges mest framstående nätföretag när man väger samman kvalitet, miljö, lönsamhet och pris”. Det är en tuff vision som är på god väg att realiseras, genom framsynta strategiska satsningar under lång tid och ett starkt engagemang från medarbetarna.

– År 2007 gav vårt långsiktiga arbete placeringen ”bäst i klassen” i den årliga studien där 15 mellanstora nätbolag jämförs. Samtidigt är våra priser bland de lägsta i Sverige. Det är ett intressant fenomen för ett monopolföretag som inte har någon att konkurrera med, men ändå strävar efter att hela tiden bli bättre. Högre effektivitet är också bra för miljön. Med ett välutvecklat nät minimerar vi energiförlusterna och med smarta nätinformati- och övervakningssystem sparar vi bilresor för kontroller och felsökning. Allt bidrar till att skapa den goda helheten, menar Mikael Lindner, vd för Linköping Kraftnät.

ELDSJÄLARNÄ GÖR DET ”OMÖJLIGA”

Studien av elnätsföretagen går ut på att jämföra alla påverkbara effektivitetsmått som rör elnätsverksamheten, exempelvis utveckling, drift och underhåll av nätet, beredskap och kundservice. I samma klass ingår 15 nätbolag av mellanstorlek, med mellan 30 000 och 100 000 kunder. Elnätschef Urban Ritzén berättar om bakgrunden till framgången.

– Vår största utmaning är att hantera monopolsituationen på bästa sätt. I vardagen har vi bara oss själva att tävla med, men i den årliga studien får vi också möjlighet att jämföra oss med de andra. Det är klart vi vill vara bäst och det ger extra motivation. När många andra nätbolag har höjt avgiften har vi istället satsat på effektivisering. Därför har vi kunnat hålla samma pris sedan 1996.

– Det finns stora skillnader mellan nätbolagen och det är väldigt många faktorer som påverkar slutresultatet. Det är sällan det finns några genvägar utan det gäller att jobba på alla fronter, med stor omsorg även om de små detaljerna. I grunden är det våra medarbetare som står för den rätta andan – känslan att det här är vårt eget nät som vi ska sköta. Här finns eldsjälarna som är beredda att ta eget ansvar och som ser utmaningar i att lösa problem och utnyttja våra tekniska resurser. Eftersom vi tillhör Tekniska Verken kan vi också ta vara på stordriftsfördelar när det gäller exempelvis it-system och servicefunktioner. När allt detta samverkar kan vi göra det ”omöjliga” – att förena låga omkostnader och låga priser med hög driftsäkerhet, bra kundservice och ett starkt ekonomiskt resultat, som ger oss utrymme att investera i ökad effektivitet.

ELNÄTET VÄXER

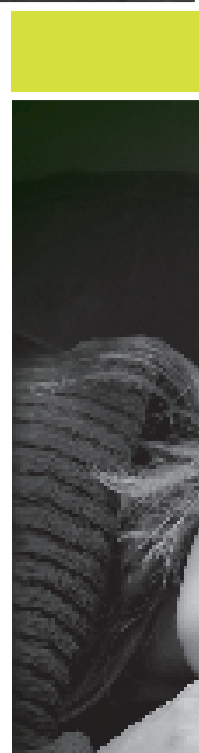
Linköping växer och kraftnätet expanderar, vilket ökar den totala affären och bidrar till att utveckla organisationen. Under 2007 satsade vi cirka 24 miljoner kronor på utbyggnad, vilket är tre till fyra gånger mer än medelnivån under senare år. Investeringarna i belysning ökade i motsvarande grad.

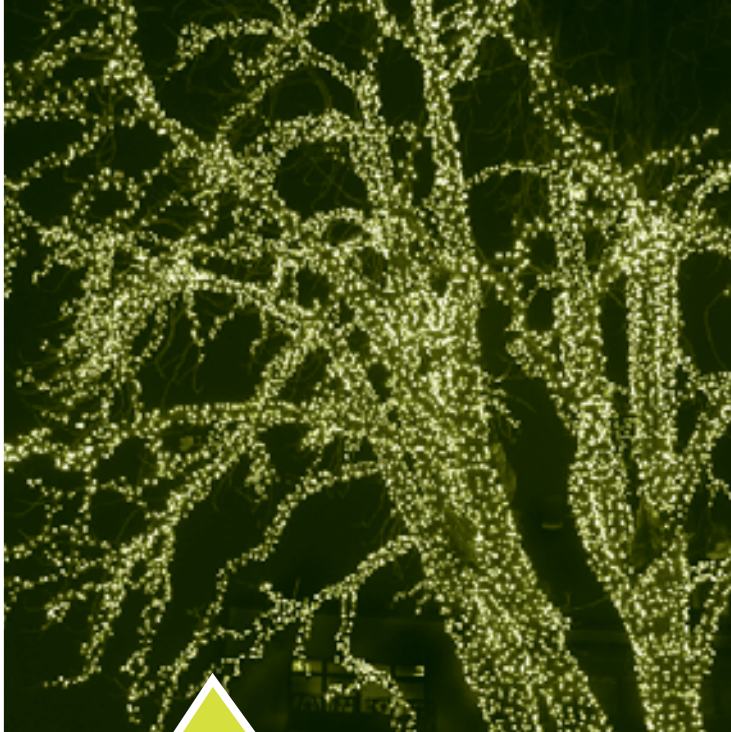
ELMÄTARBYTTET FORTSÄTTER

Linköping Kraftnät mäter och rapporterar energiförbrukningen för över 70 000 kunder anslutna till elnätet. Senast under sommaren 2009 ska samtliga kunder ha fått nya fjärravlästa elmätare som automatiskt rapporterar in mätarställningen. Utbyggnaden av fjärravlästa mätare på landsbygden och i kranstörarna är genomförda. Under 2007 har upphandlingen av elmätare för Linköpings tätort genomförts.

TRESKIFT GER UTRYMME FÖR NYA AFFÄRER

Under december införde driftcentralen vid Linköping Kraftnät 3-skift som en följd av nya arbetstidskrav från EU. De nya rutinerna kräver mer personal och två nya driftledare har anställts. Samtidigt skapar tillskottet av

En viktig del av Linköping Kraftnäts verksamhet är att skapa attraktiva och effektfulla ljusrum i stadsbilden.

medarbetare utrymme att erbjuda fler externa tjänster. Den första uppdragsgivaren blev Norrköping Vatten som efter upphandling lämnar över sina kontrollrumstjänster till Linköping Kraftnät. I uppdraget ingår att registrera driftstörningar, ta emot felanmälningar och samordna insatser för att avhjälpa fel. Linköping Kraftnät ser fram emot ett ökat samarbete med andra nätbolag i framtiden, med tjänster kopplade till driftcentralen.

NY ORGANISATION

För att bredda kompetensen och stärka resurserna inför en framtid med fler externa tjänster togs beslut om en ny organisation under året. Satsningen ligger helt i linje med Linköping Kraftnäts övertygelse att ökad delegering och eget ansvar leder till ökat engagemang i verksamheten.

PER VÅLLADE STÖRRE SKADOR ÄN GUDRUN

Den 14 januari drog stormen Per in över Linköpingsområdet. Skadorna för Linköping Kraftnät blev svårare än vid stormen Gudrun, men med erfarenheter från Gudrun

gick reparationsarbetet betydligt smidigare denna gång. De tekniska stödsystemen hade hunnit förbättras och den 70 personer starka beredskapsstyrkan var väl förberedda för att ta itu med uppdragen. Som mest var 4 300 kunder utan ström. Medelavbrottstiden under stormen Per, utslaget på alla kunder, blev 85 minuter, vilket är 30 minuter kortare än vid stormen Gudrun. Arbetet med att förbättra och bygga ut elnätet har fortsatt och ytterligare medel har budgeterats för att öka säkerheten inför kommande störningar.

NYTT LJUS ÖVER BELYSNINGEN

God utomhusbelysning alla dygnets mörka timmar är en självklarhet i det aktiva samhället. Ljus är också viktigt för att skapa attraktiva och trygga miljöer. Linköping Kraftnät håller sig à jour med den senaste belysningstekniken, både för att hushålla med energi och för att skapa effektfulla ljusrum i stadsbilden. Under året anställdes en ljusdesigner med uppgift att göra Linköping till en ännu bättre upplyst stad.

Östkraft AB har som mål att vara ett av landets ledande elhandelsföretag genom att erbjuda el och telefoni till långsiktigt konkurrenskraftiga priser, personlig service och tjänster som ger kunderna mervärde. Bolaget ägs av sju lokala energibolag och har kunder över hela Sverige.

Mer grön el för en förnybar marknad

Att vara en miljömedveten kund, att spara el och använda el från förnybara källor minskar miljöpåverkan och bidrar till en hållbar framtid. Östkraft hör till de elhandelsföretag i Sverige som köper in och säljer störst andel el från småskalig vind- och vattenkraftproduktion. 27 procent av all vindkraft som producerades i Sverige under 2007 såldes till kunder via Östkraft.

Elhandel är en komplex bransch, där avregleringen har gett marknadskrafterna fritt spelrum, med stenhård konkurrens som resultat. I det hårda klimatet håller Östkraft fast vid sin vision att vara en mer personlig elleverantör – lokalt förankrad, tillgänglig för sina kunder och med mervärde i utbudet av produkter och tjänster. Östkrafts vd Anders Jonsson tror på den fria konkurrensen men är kritisk till vad den har lett fram till. – Det kunden uppfattar som elaffären består i själva verket av tre delar – produktion, distribution och slutkundsförsäljning. Produktionsstrukturen i Sverige domineras kraftigt av tre stora aktörer som äger över 90 procent av all svensk produktion. Distributionen drivs i monopol och övervakas av nätmyndigheten. Kvar är slutkundsförsäljningen där mångfalden är större och konkurrensen knivskarp. Handeln på elbörsen NordPool fungerar enligt min uppfattning precis som det var tänkt där priset på el sätts timme för timme. Tillgång och efterfrågan styr priset och handelsreglerna gäller på samma sätt för samtliga aktörer, stora som små.

Intjäningen i produktionsledet är genom marginalkostnadsprissättningen enorm, inom distributionen är priset starkt styrt och i handelsledet råder kraftig prispress. Konsekvensen skulle bli förödande för den fria marknaden om intjäningen inom vissa led skulle kunna användas till att slå ut konkurrensen i elhandelsledet. Om de tre starkaste producenterna skulle kalkylera med andra priser än de som köper sin el över NordPool, i syfte att slå ut konkurrenter, skulle marknaden radikalt förändras. Detta var precis vad som hände under 2007 när de tre största aktörerna inom energihandel började priskonkurrera för att värva nya kunder. I praktiken betyder det att grundtanken med avregleringen – att skapa fri konkurrens för just elhandel – sätts ur spel.

Östkraft är en aktör i enbart den avreglerade elhandeln där marknadens spelregler har blivit allt tuffare. Östkraft samverkar här tillsammans med ett 20-tal mindre elleverantörer, för att få politikernas uppmärksamhet på problematiken. Efter två års arbete har våra synpunkter fortfarande inte hörtsammats. Risken finns att det som var tänkt att vara en fri elmarknad istället förvandlas till ett oligopol dominerat av få företag med mycket produktion.

FÖRPACKAD EL MED MERVÄRDE

Anders Jonsson anser att man absolut inte kan slå sig till ro i väntan på övergripande förändringar på marknaden.

– Vår bransch behöver produktutvecklas för att möta både nya spelregler och nya konkurrenter. Vår produkt är i sig osynlig och då är det vår utmaning som fristående elhandelsföretag att synliggöra, paketera och sälja den. Vi har under många år varit framgångsrika med att marknadsföra ordning och reda, så att allt fungerar smidigt och bra för kunden. Det ska vi naturligtvis fortsätta med och här har vi definitivt ett försprång genom vår lokala närvaro. Vi har nära till kunderna och de har nära till oss. Det är också viktigt att finnas nära övriga funktioner hos våra ägarbolag, inte minst när det gäller att hålla hög miljöprofil, vilket kunderna kommer att värdera allt högre.

GRÖN EL MED SERO

Bra miljöprodukter är en mycket viktig framgångsfaktor och ligger helt rätt i tiden, betonar Anders Jonsson. – För att kunna erbjuda våra kunder så mycket ”grön” el som efterfrågas, har vi lierat oss med Sveriges Energiföreningars Riksorganisation, SERO. Organisationen säljer miljömärkt el från småskalig produktion i främst vind- och vattenkraftverk, så kallad SERO-el®. Att satsa på miljömärkt el kostar bara några tiotus extra om året för ett normalhushåll. Minst 70 procent av dessa pengar går dessutom direkt tillbaka till producenterna i SERO vilket stimulerar utökad produktion av förnybar el. Vi tittar också på olika egna vindkraftprojekt, med sikte på att också kunna äga vindkraftverk. För att nå lönsamhet i produktionen krävs en viss lägsta årsmedelvind, vilket bara ett fåtal geografiska lägen kan erbjuda, men vi tror exempelvis att förutsättningarna att hitta dessa är stor, både på Öland och på Småländska höglandet.

FLER OCH MER NÖJDA KUNDER

Hela elbranschen har under många år haft dåligt renomé, men nu börjar trenden vända. För kunden är det inte enkelt att förstå hur elpriset påverkas av elhandels- och avtalspriser, skatter, utsläppsrätter med mera. När priset stiger skapar det lätt irritation. Färsk undersökningar visar att fler kunder idag är nöjda än tidigare. Viktiga faktorer är arbetet med ökad tillgänglighet, enklare leverantörbyten och förenklade fakturer. Östkraft, som har arbetat med dessa frågor under lång tid, visar generellt bättre resultat i kundundersökningarna än branschen i allmänhet. Kunderna är framförallt mer nöjda med hur lätt det är att komma i kontakt med Östkrafts kundservice.

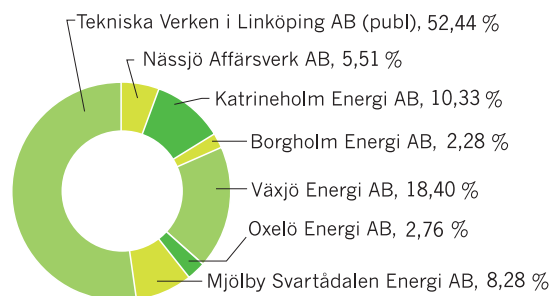
NY ÄGARFÖRDELNING I ÖSTKRAFT

Den 1 januari 2007 blev Nässjö Affärsverk ny delägare vilket innebär att Höglands Energi ingår i Östkraft. Höglands Energi har precis som Östkraft varit med sedan avregleringen genomfördes och därmed kunde båda bolagen fira 10-årsjubileum under året.

Under 2007 beslutade Uddevalla Energi och Trollhättan Energi att avyttra sina aktier i Östkraft. Detta var ett led i den nya strategi som antogs efter att en ny politisk majoritet röstats fram i Uddevalla kommun.

I Östkrafts produktutbud ingår även fast och mobil telefoni med förmånliga villkor för elkunderna.

Då Östkrafts ägare reglerat sina mellanhavanden i ett aktieägaravtal blev konsekvensen att övriga delägare i Östkraft ökade sina ägarandelar i Östkraft AB.

SVENSKA MÄSTARE I TELEFONSERVICE

I februari utsågs Östkrafts dotterbolag Fyrstad Kraft till segrare i Telefoni-SM, inom gruppen Energi och miljö. Med hjälp av så kallade "mystery callers" har de medverkande företagens kundservicefunktioner sats på prov för att mäta tillgänglighet och bemötande. Den hedrande vinsten bekräftar att den långsiktiga satsningen på professionell service också fungerar i vardagen.

KORT FAST AVTAL RÖNTE STORT INTRESSE

Under 2007 lanserade Östkraft ett nytt elavtal med tre månaders bindningstid, för privatkunder. Avtalet passar dem som inte tycker om att binda sig genom längre avtal och samtidigt tycker att rörligt pris är för besvärligt att följa. Avtalet ger samma pris under tre månader och förlängs sedan löpande. Redan efter utskicket av den första informationen valde ett stort antal kunder att teckna det korta fasta avtalet.

FLER FÖRETAGSKUNDER VALDE ELPOOL

Under 2006 lanserade Östkraft en ny produkt för företagskunder – Elpool – som skapar förutsättningar

för jämn och långsiktig utveckling av elpriset. Elpool fungerar ungefär som aktiefonder och bygger på en aktiv förvaltning av flera företags samlade elvolym, där krafthandeln kontinuerligt arbetar med att få ett så bra elpris som möjligt. Detta sker genom att inköpet av el genomförs i olika stora volymer och vid flera tillfällen under året. En mycket stor andel av Östkrafts större företagskunder väljer aktiv förvaltning. Den största andelen valde Östkraft Elpool under 2007. Det är en ny trend då rörligt pris tidigare var det vanligaste valet.

ORGANISATION 2008

I samband med Tekniska Verken-koncernens stora omorganisation lämnade Anders Jonsson vd-posten i Östkraft.

– Jag fick erbjudande om ett spännande arbete inom moderkoncernen och efter sju år som vd blev det naturligt att lämna över stafettpippen till Tom Istgren. Den resa som jag har fått leda har gjort Östkraft till det fjärde största elhandelsföretaget i Sverige, med god avkastning till ägarna. Det har varit möjligt tack vare trogna kunder, visionära ägare samt en fantastisk målinriktad och engagerad personal, avslutar Anders Jonsson.

Utsikt Linköping AB är en av regionens ledande leverantörer av trygg och snabb datakommunikation till privatpersoner, företag, operatörer och fastighetsägare. Utsikt driver och marknadsför stadsnätet i Linköping som är det lokala öppna bredbandsnätet.

Utsikt på grön

Man kan likna det fiberoptiska stadsnätet i Linköping vid ett träd som skjuter friska skott.

Då kan man också konstatera att jordmånen och klimatet i Linköping är nästan perfekt, för det växer och växer! 2007 blev det bästa året någonsin för Utsikt, med fortsatt ökad utbyggnad och försäljning, förbättrad lönsamhet och ett resultat som överträffar förväntningarna.

– Efter tio år av investeringar och offensiva satsningar på grundstrukturen i vårt öppna stadsnät, kan man säga att vi nådde vår kritiska massa för fortsatt expansion under 2006. Vi hade då fått bra tillströmning av kunder vilket i sin tur motiverade tjänsteleverantörerna att bredda sina utbud i nätet. Under 2007 har vi fortsatt utbyggnaden av nätanslutningar på flera håll och vi ser tydligt att efterfrågan ökar på ännu bredare bredband, det vill säga ökad datakapacitet och ytterligare tjänster, berättar Utsikt Linköpings vd Stefan Harrysson.

FIBERRIKARE LIV BRA ÄVEN FÖR MILJÖN

Människor börjar nu se andra fördelar med effektiv datakommunikation, att det faktiskt kan bidra till större frihet i livet och inte bara till ännu snabbare surfande på Internet. Under 2007 har vi exempelvis hjälpt it-företaget Anykey Solutions, som har valt att behålla sin verksamhet i en lugn och trivsamt miljö ute på landet i Gistad. Tack vare en fiberanslutning till vårt stadsnät, där Anykey Solutions själva investerade i de sista fyra kilometrarna, blev deras vision om ett rikare liv på landet verklighet. Att förlägga sin verksamhet där man vill, eller att kunna jobba lika effektivt hemifrån som på kontoret är en intressant möjlighet som vi nog kommer att se mer av. På så sätt kan en hårfin glasfiber gynna landsbygden och bidra till minskad påverkan på miljön genom minskade arbetsresor. Det ska påpekas att enstaka fiberanslutningar av denna typ fortfarande är kostsamma. Ett mer ekonomiskt alternativ är att gå samman i villområden och bostadsföreningar och dela på kostnaderna. Här hjälper vi gärna till att skapa bra helhetslösningar för både arbete och fritid, säger Stefan Harrysson.

BREDBAND I CITY – INGET ATT GRÄVA NER SIG I

Att gräva i innerstaden för att få ett finmaskigt bredbandsnät är både resurskrävande och påfrestande för stadsmiljön. Samtidigt går trenden mot trådlös kommunikation när vi blir alltmer rörliga i vardagen och vill kunna kommunicera oavsett om vi sitter på torget, i parken eller på kaféet. Utsikt strävar efter att ligga i utvecklingens framkant och satsar på trådlösa surfzoner uppbyggda med WiFi-teknik. Här utnyttjas små trådlösa enheter med låg sändareffekt och en räckvidd på cirka 150 meter.

Under sommaren påbörjades utbyggnaden i samarbete med The Cloud som är en av Europas största operatörer inom trådlösa nätverk, så kallad WLAN eller WiFi. Den första surfzonen som omfattar området kring Stora Torget, Trädgårdstorget, Lilla Torget och S:t Larsparken kommer successivt att byggas ut. Stefan Harrysson hänvisar till samarbetet med The Cloud som delar Utsikts positiva inställning till öppna stadsnät.

– Vi erbjuder tillsammans infrastruktur för trådlös kommunikation och skapar förutsättningar för såväl lokala tjänsteleverantörer som rikstäckande och internationella företag att erbjuda sina tjänster i Linköping.

STÅNGÅSTADEN VISAR VÄGEN

Under 2007 blev bredbandsutbyggnaden klar för bostadsbolaget Stångåstadens 15 000 kunder. Arbetet som har pågått drygt två år innebär att samtliga hushåll har tillgång till Internetaccess, telefoni, digital-tv och andra bredbandstjänster. Utsikt har svarat för utbyggnad av infrastrukturen i nätverket, medan Bredbandsbolaget ansvarar för fastighetsanslutningar och nätverkstjänster. Tillgång till bredband med hög kapacitet är en allt viktigare konkurrensfaktor på bostadsmarknaden, vilket innebär att också privata bostadsföretag börjar efterfråga bra lösningar för lokala nät. Med ett helt öppet nätverk erbjuder Utsikt nätanslutning med maximal valfrihet och flexibilitet i fråga om tjänsteutbudet.

RESURSSPARANDE TEKNIK OCH BÄTTRE SERVICE

Under 2007 färdigställdes en av de första fastigheterna med optisk fiber ända in i lägenheten. Ett enda fiberpar är vad som behövs för tv, telefoni och Internet. Jämfört med klassisk ADSL-teknik och vanliga trådbaserade nätverk sparar fibertekniken materialresurser som koppar och plast. Utsikts ambition är också att hitta smartare utrustningar för bredband, som kombinerar flera funktioner i en och samma enhet och anpassar

kvist

De tunna ljusledarna i det fiberoptiska nätet ger enorm kapacitet för datakommunikation.

sändningseffekten efter behovet.

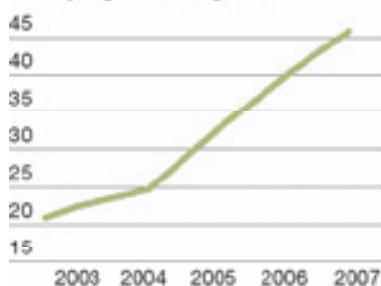
Under året lanserades en ny kostnadsfri SMS-tjänst för driftinformation till privatkunder. Vid eventuella driftstörningar i stadsnätet kan kunderna välja att få ett automatiskt meddelande och slipper ödsla tid på felanmälan eller egen felsökning.

För att underlätta för tjänsteleverantörer att använda stadsnäten i Sverige på bästa sätt har Utsikt tillsammans med andra stadsnät och fem stora operatörer beslutat att bygga en nationell databas för förfrågningar och beställningar av förbindelser.

FRÅN NÄTRALLARE TILL BREDBANDSMÄKLARE

Under tio år har Utsikt investerat cirka 250 miljoner kronor i uppbyggnaden av stadsnätet. Marknadsföringsplattformen Powered by Utsikt som lanserades under 2006 blir allt viktigare när Utsikt nu går från en utpräglad investeringsfas till att vara oberoende bredbandsmäklare i det öppna nätet. Det handlar om att lyssna på vad kunderna vill ha, vad leverantörerna kan erbjuda och vägleda till rätt lösning. Förutsättningarna är de bästa tänkbara och budgeten för 2008 visar ett positivt resultat.

Försäljningsutveckling, tkr

Linköpings stadsnät är ett öppet nät som skapar utrymme för nya affärsmöjligheter i ett dynamiskt näringsliv.

Under 2007 togs det första spadtaget för det nya kraftvärmeverket i Katrineholm.

Satsningen på biogas i Katrineholm tog fart under 2007 genom ett avtal med kommunen om användning av rötgas från avloppsreningsverket.

Katrineholm Energi AB levererar el och fjärrvärme, underhåller ledningsnät, ansvarar för avfallshämtningen och erbjuder nät för snabb datakommunikation i Katrineholmsområdet. Katrineholm Energi är dotterbolag i Tekniska Verken-koncernen och delägare i Östkraft.

Katrineholm har valt färg – varmgrönt

Under 2007 påbörjade Katrineholm Energi AB den strategiskt viktiga satsningen på att uppföra en ny kraftvärmeanläggning. Ur miljöperspektiv är det ett stort framsteg för Katrineholm som får sin framtida fjärrvärme producerad nästan uteslutande med biobränsle. Parallellt producerar kraftvärmeverket el, som stärker miljöprofilen ytterligare och bidrar till lönsamheten.

– Kraftvärmesatsningen i Katrineholm ligger helt rätt i tiden. Vi kommer att bli i princip helt oberoende av fossila bränslen och vi får en anläggning med god lönsamhet från början, som tryggar Katrineholms energiförsörjning under lång tid framöver. För att skapa utrymme för så här stora investeringar är det viktigt att vi har en god ekonomi. Därför är det glädjande att konstatera att vi har haft fortsatta försäljningsframgångar och att 2007 gav ett mycket bra resultat, förklarar Katrineholm Energis vd Tom Istgren.

Driftstarten för den nya anläggningen är beräknad till hösten 2008. Under tiden produceras fjärrvärme i befintliga pannor med cirka 90 procent biobränsle och resten olja. Med den nya kraftvärmeanläggningen kommer andelen fossilt bränsle att fasas ut helt. Samtidigt blir det möjligt att använda lågförädlad biobränsle, exempelvis skogsflis och krossat industriellt träavfall, vilket ger avsevärt lägre bränslekostnader.

– Under 2006 introducerades en mobil kross för träbränsleberedning, som kommer att spela en viktig roll i vår bränsleförsörjning. Som råmaterial används bland annat stubbar, byggavfall, lastpallar och möbler. Under 2007 har krossen banat väg för flera nya affärsmöjligheter. För vår energiproduktion betyder det att vi får bättre kontroll över bränsleflödena och kapar mellanled för att hålla kostnaderna nere, berättar Tom Istgren.

MILJÖSATSNING OCH EKONOMI GÅR HAND I HAND

Transporterna för insamling av hushållsavfall i Katrineholm har under lång tid skötts internt av Vika Miljö, tidigare KMÅ. I december träffades en affärsöverenskommelse som innebär att den externa entreprenören Allrent svarar för insamlingen. I affären ingår att Allrent också tar över sju medarbetare och fyra hämtningsbilar från Vika Miljö.

– Genom försäljning har vi fått en konkurrenssituation i Katrineholm som skapar nya möjligheter och öppnar vägen för en duktig entreprenör som fler näringsidkare kan få nytta av. Det här visar att man kan förena miljösatningar och ekonomi. När Östnytt uppmärksammade avfallshanteringen i Östergötland lyftes initiativet fram som det goda exemplet, vilket vi naturligtvis uppskattar, säger Tom Istgren.

OANVÄND RÖTGAS BLIR VÄRDEFULL BIOGAS

Samarbetet med Katrineholms kommun för utvinning av biogas från avloppsreningsverket har tagit ett rejält steg framåt. Under förra sommaren tecknades avtal om att ta tillvara rötgasen som i dag bara bränns av. Katrineholm Energi svarar för att rena, komprimera och distribuera gasen för kommersiellt bruk och kommunen förbinder sig att köpa en del av gasen för att driva sina egna fordon. Investeringen är beräknad till cirka 15 miljoner kronor som inkluderar gasledningar och ytterligare en biogasmack i Katrineholm.

HÖG STANDARD I ELNÄTET

Katrineholms elnät har fått många nyanslutningar under 2007, bland annat flera industrier i området Lövåsen. Elnätet håller nu genomgående bra standard efter flera års upprustning. Under 2007 har strategier för framtida utveckling tagits fram. När det gäller valet av förläggningsteknik är kablar i mark en tekniskt effektiv lösning som dock bör vägas mot andra ekonomiskt fördelaktigare alternativ.

Under sommaren upphandlades återstående elmätare för fjärravläsning i Katrineholms tätort. Mätarna började bytas under hösten och arbetet beräknas vara klart under 2008.

Katrineholmsveckan blev ett välbesökt evenemang där Katrineholm Energi passade på att informera om verksamheten.

93 PROCENTS TÄCKNING I STADSNÄTET

Det fiberoptiska stadsnätet är nu i stora drag färdigt byggt, vilket ger bättre ekonomi i nyanslutningarna. Utsikt Katrineholm fick under 2007 förtroendet att bygga fiberbaserade bredbandsanslutningar till kommunens hela fastighetsbestånd. Anslutningarna kommer att användas för fjärrstyrd energieffektivisering.

Katrineholm hör till de kommuner i landet som har bäst täckning i stadsnätet. Här har cirka 93 procent av invånarna möjlighet att få bredbandsanslutning med hög kapacitet.

KOMET MOT ÖKAD STABILITET

Katrineholm Energis koncept för försäljning av reklamutrymme på offentliga platser, KOMET, har haft begränsad utveckling. Under 2007 koncentrerades försäljningsinsatserna på Linköping, med syfte att nå stabilitet i ekonomin.

PERSONALSTRATEGI GER AHA-UPPLEVELSER

Den strategi för kompetensförhöjning som fastslogs under 2006 har börjat realiseras under året. Målet är att låta medarbetarna prova på arbetsuppgifter i andra delar av organisationen, utifrån egna önskemål. Resultatet har upplevts positivt och har gett många aha-upplevelser. Att bygga upp nya kontakter inom företaget stärker samhörigheten och gör det lättare för medarbetarna att rycka in och stötta varandra när det behövs.

Under 2007 påbörjades en vidareutbildning för certifiering av drifttekniker inom värmeproduktion.

NEGATIV FRÅGA GAV POSITIVT SVAR

Varför inte Katrineholm Energi? Med denna frågeställningen som utgångspunkt genomfördes under april respektive oktober en kundundersökning som riktades till personer som varit i kontakt med Katrineholm Energi, men slutligen valt en annan leverantör. Svaren gav direkt värdefulla underlag för förbättringar, bland annat på informationsområdet.

– Stark kundorientering och proaktivt arbete är en överlevnadsfråga på lång sikt. Det här är ett utmärkt sätt att lära sig hur våra kunder ser på Katrineholm Energi och hur vi kan bli ännu bättre, säger Tom Istgren.

NÄRMARE TEKNISKA VERKEN

Den övergripande omorganisation som genomförts inom Tekniska Verken mot slutet av 2007 innebär att koncernen från den 1 november verkar i sju divisioner. Detta innebär samtidigt att Katrineholm Energi AB knyts tydligare till koncernen. I samband med omorganisationen har Tom Istgren lämnat vd-posten och tillträtt som vd för Östkraft AB.

Personalfunktionen är en central resurs för Tekniska Verkens cirka 1 150 medarbetare. Organisations- och personal-

Grönt för ny organisation

Maximal kundnytta med omtanke om miljön är Tekniska Verkens högsta prioritet. En organisation som är anpassad för verksamheten, med medarbetare som har rätt kompetens och trivs i sina roller är förutsättningar för att lyckas väl. Tekniska Verken är ett utpräglat miljöföretag med ambition att driva utvecklingen framåt inom sina verksamhetsområden. För det måste Tekniska Verken vara en attraktiv arbetsgivare där medarbetare med hög kompetens erbjuds intressanta utvecklingsmöjligheter.

FORMADE FÖR FORTSATT FRAMGÅNG

– Vi måste bereda oss för att möta nya utmaningar och samtidigt försöka bli effektivare i det vi utträttar. Under 2007 har vi därför genomfört en av de största organisationsförändringarna någonsin. Denna uppgift har dominerat arbetet för oss i personalfunktionen, berättar Carina Schanson, som är personalchef.

– I juni började en arbetsgrupp dra upp huvudlinjerna för den nya organisationen, med sikte på tydligare strategier och mål, effektivare ledning och styrning, färre affärssystem i verksamheten och i slutänden minskade omkostnader för verksamheten. Under sommaren utsågs nya divisionschefer som fick i uppdrag att formera

sina organisationer, utifrån uppsatta mål. Under hösten har vi arbetat fram mer detaljerade organisationsförslag, som handlar om att få rätt medarbetare med rätt kompetens på varje plats. Kring årsskiftet blev vi klara med alla förhandlingar vilket betyder att den nya organisationen kommer att vara helt formerad tidigt under våren 2008.

FRAMTIDENS LEDARSKAP SÄKRAT

Det omfattande programmet för ledarskapsutveckling som planerades under 2006 har pågått framgångsrikt under hela året och programmet avslutades med diplomering i december. Tekniska Verken har därmed fått en god grund för organisationens ledarskap i framtiden. I ett modernt företag spelar dynamiken i verksamheten och rörligheten bland medarbetarna en viktig roll för stimulansen. Samtidigt krävs kloka lösningar som tar vara på individuella kompetenser och synergier mellan verksamhetsområden. Den nybildade bolaget Usitall AB för kompetens- och konceptförsäljning inom avfall och energi är ett bra exempel på hur affärsutveckling kan kombineras med vidgade möjligheter och nya utmaningar för medarbetarna.

FRISKVÅRD GER NY ENERGI

Verksamhetsutveckling är intimt förknippat med friskvård. Tekniska Verken arbetar intensivt med hälsofrämjande aktiviteter och hälsodiplomeringen har fortsatt under året. Vid bland annat Kraftvärmeverket pågår ett brett projekt som väver samman motion, matvanor, rökavvänjning, stresshantering och andra livsstilsfrågor. Gemensamma personalaktiviteter är också viktigt för välbefinnandet. I december genomfördes för första gången på tre år en stor julfest där 550 medarbetare umgicks under trivsamma former.

Styrelse och ledningsgrupp

1 Birgitta Ståhl-Öcklinger, vice ordförande	9 Andrei Muntmark s	20 Sven Jorup s	31 Stefan Harrysson
2 Stig Holm, vd, koncernchef	10 Fredrik Lundén s	21 Anders Moritz	32 Gunn Bredstedt s
3 Gösta Gustavsson, ordförande	11 Erkki Kataja s	22 Lars Eklund s	33 Mikael Lindner
4 Annika Lillemets s	12 Urban Bjärklund s	23 Bengt Magnhagen s	34 Christer Setterdahl
5 Gunnar Johansson	13 Åsa Walan s	24 Monica Bracco	35 Ulla Skogh
6 Carina Schanson	14 Gunnar Wänström s	25 Lennart Ek s	
7 Ingvar Carlsson	15 Tom Istgren	26 Sören Sörman s	l=ledningsgrupp
8 Gunilla Almesåker s	16 Stellan Jacobsson	27 Roger Nilsson	s=styrelse
	17 Åke Wennerklint s	28 Anna Lövsén	
	18 Karin De Langhe s	29 Anders Jonsson	
	19 Leif Tollén s	30 Carl Lilliehöök	

MILJÖREDOVISNING

Tekniska Verken skapar långsiktigt hållbara lösningar för ett väl fungerande samhälle med minsta möjliga belastning på miljön. Verksamheten omfattas av en mängd lagar, miljötillstånd, villkor och regler. Hela koncernen är miljöcertifierad sedan 2001 enligt ISO 14001 och miljöledningssystemet kontrolleras regelbundet, både internt och av ett externt revisionsföretag.

INTERNT MILJÖARBETE

Under maj månad genomfördes en intern miljövecka. Personalen erbjöds tipspromenad med miljötema utmed Stångån och den Oscarsbelönade dokumentären av Al Gore, "En obekvämt sanning" visades vid flera tillfällen. Efter filmen diskuterades det interna miljöarbetet på avdelningarna, vilket resulterade i många förbättringsförslag som vi nu arbetar med.

Under tre Miljödagar på Trädgårdstorget i augusti presenterades Tekniska Verkens miljöarbete i en utställning om miljönyttan med fjärrvärme, biogas, vatten, avfallsåtervinning och vattenkraft. Många Linköpingsbor stannade till och pratade om utställningen, tävlade, fikade och lyssnade på levande musik. Alla anställda inom Tekniska Verken-koncernen fick boken Klimat-smart, med konkreta tips och idéer om hur vi alla kan leva mer miljövänligt.

SATSNINGAR PÅ RENARE AVLOPPSVATTEN

Under året har ett nytt styrsystem installerats i Nykvarnsverket för att öka kvävereningen av avloppsvattnet. Med avancerade instrument styrs luftningen av vattnet efter mängden kväve. Systemet har visat sig ge mycket bra resultat.

Två nya dieseldrivna reservkraftverk har installerats i Brokind och i Svartmåla. Därmed minimeras risken att orenat avloppsvatten släpps ut i sjösystemen i samband med strömvabrott.

ALLT LÄGRE ENERGIFÖRLUSTER I KRAFTNÄTET

Ett kontinuerligt arbete pågår för att optimera elnätet och minska energiförlusterna. Automatisk mätvärdesinsamling i transformatorstationerna kommer framöver att ge bättre underlag för optimeringen.

HELHETSSYN PÅ MILJÖANPASSAD ENERGIPRODUKTION

På Kraftvärmeverket har en ny ångdom installerats i träpannan, samt en scrubber som ger ökad elproduktion och bättre rökgasrening.

En ny absorptionskylmaskin för ökad produktion av fjärrkyla har installerats på Kraftvärmeverkets område. Fjärrkylan nyttiggör överskottsvärme sommartid då efterfrågan på fjärrvärme inte är så stor. Därmed minskar mängden avfall som måste lagras.

Under året återinvigdes den äldre delen av Gärstadverket där två pannor har bytts ut mot nya. Samtliga pannor har försetts med nya filter för att klara nuvarande och kommande utsläppskrav. I februari antog röken från Gärstadverket en ovanlig färg under några timmar, i samband med destruering av narkotika från Polismyndigheten. En utredning visade att färgen berodde på att materialet innehöll jod. I fortsättningen kommer högre krav att ställas på liknande leveranser.

Tekniska Verken köper numera biobränslebaserad värme från Södra Timber i Kisa till fjärrvärmenätet i Kisa. Nybyggnationen i Linköping är omfattande vilket innebär många nyanslutningar till fjärrvärmenätet framöver.

Sommarens kraftiga nederbörd ledde till en svår situation i de vattendrag som Tekniska Verken reglerar. Nivån i Sommen steg som mest 13 cm över dämningsskänken. Elproduktionen vid Tekniska Verkens 38 vattenkraftverk översteg normal årsproduktion med 50 procent.

2007

ÖKAD BIOGASPRODUKTION

Under 2007 har försäljning av biogas på tankstationerna fortsatt att öka. Biogasanläggningen i Norrköping har tagits i drift och producerar biogas ur rester från etanolproduktion och spannmål.

Vid biogasanläggningen i Linköping hygieniseras allt material som ska in till rötternas med hjälp av ånga. Under 2007 har den oljeeldade pannan för ångproduktion ersatts av fjärrvärme.

I dag drivs 260 av Tekniska Verkens fordon med biogas, vilket är mer än halva fordonsflottan, och andelen ökar. Stadspartners konvertering av Citroën C5 till biogasdrift har godkänts i alla instanser. Stadspartner konverterar nu Renault Kangoo, Skoda Octavia och Citroën C5 mot beställning.

En tung lastbil har konverterats till dual-fuel-drift, som innebär att den drivs med 20 procent diesel och 80 procent biogas.

FÖRBÄTTRAD HANTERING AV AVFALL

I syfte att ytterligare öka reningsgraden på lakvatten från Gärstad avfallsanläggning har reningen kompletterats med en översilningsyta.

En ny anläggning för flytande avfall har tagits i drift, som gör det möjligt att ta emot och rena exempelvis gatubrunnsslam som tidigare deponerades.

För att kunna styra avfallsmixen i Gärstadverket så att förbränningen blir optimal har ett avancerat vågsystem installerats.

STARK MILJÖSATSNING INOM STADSPARTNER

Stadspartner Fastighetsteknik har blivit ackrediterade för att utföra energideklarationer med certifierad personal. Energideklarationen ger svar på byggnadens energiprestanda och visar på kostnadseffektiva åtgärdsförslag, med syfte att minska energianvändningen och utsläppen av växthusgas.

Eleteknik har förbättrat hanteringen av returmaterial, som inte kan returneras till grossist, vilket har resulterat i resursbesparingar.

ÖSTKRAFT SATSAR PÅ EL FRÅN FÖRNYBARA KÄLLOR

Östkraft är ett av de elbolag i Sverige som handlar med störst andel småskalig el från vind- och vattenkraft, SERO-el®. I dagsläget köper Östkraft in 27 procent av all vindkraft som produceras i Sverige.

BYGGSTART FÖR KRAFTVÄRMEVERK I KATRINEHOLM

Katrineholm Energi har påbörjat sin största satsning hittills och uppför en kraftvärmeanläggning för el- och fjärrvärmeproduktion med biobränsle.

FORTSATT MILJÖ-, KVALITETS- OCH ARBETSMILJÖARBETE

Arbetet med ständiga förbättringar har fortsatt inom miljö-, kvalitets- och arbetsmiljöområdet och två externa revisioner har utförts under året.

VIKTIGA AVVIKELSER UNDER ÅRET

Under hösten uppmättes onormalt höga kvicksilverutsläpp från en av pannorna vid Gärstadverket. Avfallsförbränningen stoppades under en period och nödvändiga åtgärder vidtogs. Under tiden ansöktes om ändring av provisoriskt gränsvärde från 0,2 till 0,3 kg per år, vilket godkändes.

Viktiga avvikelser som noterats under året gäller hur Tekniska Verken förmedlar miljökrav till anlitade entreprenörer och hur genomgång av gällande lagar genomförs. Omfattande arbete har utförts för att förbättra rutinerna och åtgärda avvikelserna.

VIKTIGA FÖRBÄTTRINGAR UNDER ÅRET

Under året har en ny gemensam policy för miljö, kvalitet och arbetsmiljö för hela koncernen antagits. Nya rutiner för miljöbedömning vid inköp och upphandling har utarbetats och kommer att införas under 2008.

Här presenteras övergripande miljömål och hur de har omsatts till konkreta mål för olika verksamhetsområden. För varje mål anges även resultatet.

Hur gick det 2007?

Vi ska erbjuda våra kunder kostnads- effektiva produkter och tjänster som minskar miljöpåverkan

AVFALL

I anslutning till Prefab-anläggningen ska en kvarn installeras för omhändertagande av exempelvis kött- och styckrester, kasserad frukt med mera (kategori 3 avfall).

- ▶ JA – Tjänsten har införts.

Alternativa lösningar för hämtning av slam från trekammarbrunnar ska utredas. Syftet är att finna lösningar som är ekonomiskt och miljömässigt bättre än traditionell teknik.

- ▶ JA – Utredningen har genomförts.

Vi ska hushålla med naturens resurser

BIOGAS

Försäljning av biogas ska uppgå till 7,5 miljoner Nm³ under 2007.

- ▶ NEJ – Försäljningen blev 7,2 miljoner Nm³.
Se diagram 1.

LINKÖPING KRAFTNÄT

Energieffektiv belysning ska införas, med syfte att långsiktigt minska energibehovet.

- ▶ JA – Vid varje utbyte och/eller nybyggnad eftersträvas de energisnålaste alternativ som marknaden erbjuder. Mätning och redovisning görs mot Linköpings kommun varje månad.

Miljöpåverkan från egna utsläpp ska minska

KATRINEHOLM ENERGI

Förbrukningen av hjälp-el vid produktionsanläggning PC Väster ska minska med 2 procent jämfört med 2006

- ▶ JA – Förbrukningen har minskat med 8 procent under 2007.

LINKÖPING KRAFTNÄT

Miljöfarlig olja i transformatorer ska bytas mot mer miljöanpassad olja. Byte ska ske i fem transformatorstationer per år.

- ▶ JA – Oljebyte har gjorts i fem transformatorstationer.

VATTEN

Kvävereduktionen vid Nykvarnsverket ska överstiga 70 procent.

- ▶ NEJ – Kvävereduktionen nådde inte 70 procent.

STADSPARTNER

Antalet kemiska produkter ska minska med 5 procent.

- ▶ JA – Målet klarades. Antalet har minskat med 21 procent under året.

Vi ska bidra till att minska andra aktörers miljöpåverkan

ENERGI

Försäljning av fjärrvärme och kyla ska öka även utan investeringar i ledningsnät.

- ▶ JA – Antalet pool-, service- och kylavtal har ökat.

Nyför säljning och anslutning av fjärrvärme ska uppgå till minst 14,5 MW och energivolymer till 29 GWh, inkluderat 800 småhus.

- ▶ NEJ – Effekt- och energimål har uppnåtts, men inte antalet småhus.

Information om Tekniska Verken- koncernens verksamhet ska förmedlas och aktivt kommuniceras ut

INFORMATION

Internt och externt ska allmänkunskapen höjas om koncernens inriktning och verksamhet.

- ▶ JA – Under året har kampanjen "Vi ser grönt" drivits internt och externt med miljödaggar, annonser med mera.

Försäljning inkl egen förbrukning, Nm³

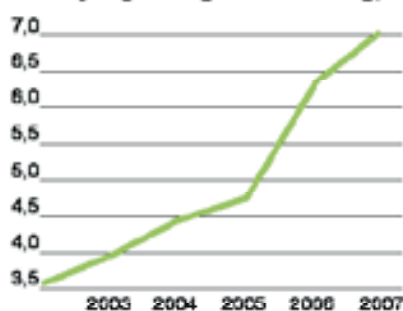

Diagram 1

Förvaltningsberättelse

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Tekniska Verken är en koncern som utvecklats från starten som lokal vattenkraftsproducent och eldistributör under de första åren av 1900-talet till en regional aktör med en rad verksamhetsgrenar drygt 100 år senare.

Koncernen bedriver energirörelser med el-, värme-, kyla-, biogas-, elnäts- och avfallsverksamheter samt va-verksamhet. I serviceutbudet ingår också kommunikationsnätjänster samt entreprenad- och underhålls- och konsulttjänster med anknytning till koncernens kompetenser inom samhällets infrastruktur. Inom ramen för lagen om kommunal tjänsteexport bildades ett nytt bolag, Usitall AB, för att marknadsföra koncernens kompetenser inom energi, avfall och miljö.

Organisationen förändrades från och med 2008-01-01 enligt de intentioner som lagts fast av styrelsen och från årsskiftet verkar den nya organisationen i sex divisioner; Energi och Avfall, Nät, Vatten, Elhandel, Service och Nya Marknader. Avsikten med förändringen är att bättre fokusera på kundkrav, effektivisera kundgränssnitt och sammanföra mindre enheter för att rationalisera och nå synergier inom respektive divisionsorganisation.

Inom ramen för organisationsförändringen erbjöds anställda födda 1945 och tidigare ett avtalspensionsprogram, kostnaden för detta belastar 2007 års resultat.

Under året fortsatte arbetet med att renodla och förändra fastighetsbeståndet inom kommunen och dess bolag. För Tekniska Verken-koncernen innebar detta att fastigheter av marginell natur sålts på den externa marknaden och att detta kommer att följas av några, något större, överlåtelse till andra bolag inom Stadshuskoncernen under första kvartalet 2008.

Tidigare beslut att överföra Parkerings AB Dukaten till annan ägare inom Stadshuskoncernen ligger fast och kommer att fullföljas under innevarande år. Bolaget blev under 2007 ett helägt dotterbolag. I februari 2008 tecknades avtal med Berg och Falk AB om försäljning av Stadspartner Markteknik AB inklusive dotterbolaget YP Entreprenad och Konsult AB, tillträde sker per 2008-04-01.

Koncernens kärnverksamheter utvecklades bra trots ett relativt milt år, där januari, mars, april och december var mycket varmare än normalt. Fjärrvärmeproduktionen var dock marginellt högre än föregående år. De genomförda ny- och ombyggnaderna av Gärstadverket medförde att större andel av produktionen kunde produceras med avfall och trä vilket innebar lägre kostnader och förbättrad lönsamhet.

Nederbörden i slutet av 2006 och under 2007 medförde ett gott utfall för vattenkraftproduktionen. Produktionen översteg föregående års volymer med 50 procent. Nederbörden i våra avrinningsområden föll ojämnt, vilket medförde problem med höga flöden och översvämningar.

Konceptet lokal fjärrvärme, som tidigare startats upp med produktion och distribution i Borensberg, Skärblacka och Kisa utökades med verksamhet i Åtvidaberg i slutet av året då Åtvidabergs Fjärrvärme AB förvärvades från kommunen och Vattenfall.

Avfalls- och återvinningsverksamheterna noterade volymökningar av samtliga avfallsfraktioner, något som främst kan härledas till den goda konjunkturen med hög konsumtion.

Va-verksamheten tillämpar från och med 2007 särredovisning av mopolverksamheten. Resultatet i moderbolaget påverkades av detta och avsättningar gjordes för att möta kommande nödvändiga investeringar.

Elnätverksamheterna i Linköping och Katrineholm fungerade mycket väl. På nytt förorsakade ett oväder, stormen "Per", i början av januari avbrott och skador på elnäten. Effekterna och kostnaderna, för reparationer och avbrottsersättningar, var relativt små ur ett koncernperspektiv.

Elhandeln pressades av hård pris konkurrens och sjunkande marginaler. Den beslutade strategin med bland annat lågt risktagande bibehölls och på sikt väntas marginalerna förbättras.

Kreditvärderingsföretaget Standar & Poor's har sedan ratingen 2004 lämnat kreditbetygen (A-, A2 och K1) avseende lång och kort internationell samt svensk kort rating oförändrade. S & P erhåller kontinuerligt

resultatrapporter, budgetar och prognoser. Årligen sker avstämning mellan S & P, ägaren och företagsledningen avseende uppföljning och framtidsplaner. Ny avstämning sker under 2008.

Koncernens styrning

Koncernen består på bokslutsdagen av 22 juridiska enheter, varav 17 är rörelsedrivande.

Koncernens fem vilande bolag var på balansdagen under avveckling. Under 2008 kommer ytterligare fem bolag att avvecklas efter att verksamheterna överförts till andra koncernbolag. Målet är att under 2008 reducera antalet juridiska personer till totalt 10 bolag.

Ägaren, Linköpings kommun, utser ledamöter och suppleanter i moderbolaget och i princip också ledamöterna i dotterbolag och delägda bolag även om moderbolaget i de fallen föreslår kandidater. Styrelserna väljs normalt för samma tidsperiod som de allmänna valen gäller, vilket innebär att en ny styrelse tillträdde vid ordinarie bolagsstämma 2007.

Ägaren tog ett principiellt beslut om att dotterbolagsstyrelserna i de helägda bolagen från och med 2007 års stämmor ska bestå av tjänstemän inom koncernen. I delägda dotter- och övriga bolag väljs övriga ledamöter och suppleanter på bolagsstämman.

Ägaren har utfärdat generella och särskilda ägardirektiv för verksamheterna som bland annat reglerar vilka frågor som ska föras till ägaren för godkännande eller yttrande. Det rör i första hand större verksamhetsförändringar, förvärv, försäljningar etc. En genomgripande revision av direktiven pågår inför 2008 års ordinarie bolagsstämmor.

Ägaren fastställer också årligen mål för avkastning och soliditet.

Styrelsen ska enligt aktiebolagslagen (ABL) se till att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Vd ska enligt ABL sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. Vd ska vidta de åtgärder som krävs för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt. Vd-instruktionen, som årligen beslutas av styrelsen, förtydligar bland annat vd:s ansvar för rutiner, risktagande, intern kontroll och försäkringar.

Moderbolagets styrelse sammanträdde 11 gånger under 2007. Antalet styrelsesammanträden i dotterbolagen varierade från 4 till 6 gånger.

Moderbolagets styrelse tog vid varje sammanträde del av rapporter om koncernens och bolagens löpande resultatutveckling samt rapporter avseende verksamheternas utveckling i övrigt. Tertialvis fick styrelsen en djupare ekonomisk information med bland annat koncernens resultat- och balansräkningar samt kassaflödesrapport. Styrelsen tog på en övergripande nivå beslut om koncernens och koncernbolagens budgetar avseende resultat- och balansräkningar, kassaflöden, investeringar och personal. Måttal fastställdes för avkastning och soliditet i enlighet med ägarens krav. Parallellt med vd-instruktionen fastställer styrelsen årligen arbetsordning, rapportinstruktion och attestinstruktion.

Löpande under 2007 togs beslut i policyfrågor som regleras i rapportinstruktionen.

Dotterbolagens styrning är utformad på i princip samma sätt som för moderbolaget. Personunion råder i flera fall i styrelserna i dotterbolagen, vilket medför att flera personer har övergripande insyn i koncernens olika delar.

Den operativa ledningsfunktionen ändrades under året så att koncernchefen, tillika vd, vvd samt funktionscheferna för Information, Personal och Ekonomi numera ingår i koncernens lilla ledningsgrupp. Hela ledningsgruppen utgörs av ovanstående personer samt de sex divisionscheferna.

För information om arvoden och ersättningar till styrelsens ordförande, vice ordförande, övriga ledamöter och suppleanter samt vd, tillika koncernchef, hänvisas till not 5 i "Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer".

Miljöpåverkan

Koncernen bedriver 28 tillståndspliktiga och 24 anmälningspliktiga verksamheter enligt miljöbalken. I moderbolaget bedrivs 22 tillstånds- och 19 anmälningspliktiga verksamheter inom ramen för 12 tillstånd. Ett tillstånd kan täcka in flera verksamheter.

De huvudsakliga miljöpåverkande verksamheterna är el- och värmeproduktion genom förbränning av avfall, träbränsle, kol, gummi och olja. Därutöver förekommer sortering och lagring av avfall genom deponi, behandling och lagring av bränslen, biogas- och dricksvattenproduktion samt avloppsrening.

Koncernens kärnverksamheter är helt beroende av tillstånden för att fortlöpande bedriva verksamheterna på det sätt och i den omfattning som nu sker och som planeras för framtiden.

Storskaliga och rationella lösningar i form av kraftvärmeteknik och avfallsbehandling minimerar miljöpåverkan och utsläpp till luft, vatten och mark. Koncernen arbetar kontinuerligt med att minska avfallsmängderna genom energigåtervinning, som i sin tur reducerar volymerna till deponi samtidigt som nyttjandet av fossila bränslen minskar.

Försäljning och resultat

Koncernens intäkter är i första hand beroende av energimarknaden och de faktorer som påverkar konsumtionen av el, värme och kyla. Inom koncernens huvudsakliga geografiska områden var tillväxten i samhället god både under 2007 och tidigare år. Övergången till alternativa uppvärmningsformer, med fjärrvärme som ett mycket konkurrenskraftigt alternativ, fortsatte. Det som främst påverkar verksamheten i ett kortare perspektiv är variationer i temperaturen. De senaste tre åren var relativt varma sett över hela åren med vissa säsongmässiga avvikelser.

Koncernens nettointäkter ökade till 5 097 mnkr (4 773) i jämförelse med föregående år. Intäktsökningen var främst hänförlig till elleveranser till slutkund och intäkter från koncernens elproduktionsenheter och elnätbolag. Genom en starkt ökande nyexploatering avseende framförallt bostadsbyggande ökade anslutningsintäkterna under året. Värmeproduktionen i Linköping ökade marginellt till 1 507 GWh (1 484) eller med 1,5 procent i jämförelse med föregående år. Elproduktionen ökade till 730 GWh (646). Vattentillgången var mycket god. Nederbörden under året var 120 procent av den normala med stora variationer över året.

Eldistributionen i koncernens nätområden var volymmässigt i princip oförändrade i jämförelse med föregående år. Lönsamheten var oförändrat god.

Elleveranserna till slutkund i Östkraftkoncernen ökade med 6 procent. De stora aktörerna på marknaden agerade för att öka sina volymer, vilket innebar att marginalerna pressades. Bolaget undviker medvetet att gå in i affärer med pressade eller obefintliga marginaler. Östkraftkoncernens resultat uppgick till 27 mnkr för 2007 (67). Föregående års resultat var påverkat av positiva engångseffekter på 24 mnkr. 2007 präglades av en förhållandevis stabil prisbild i jämförelse med 2006, en följd av mild väder och god tillgång på vattenkraft som nämnts ovan.

Kommunikationstekniktjänsterna fortsatte att ha en god volymtillväxt. Produktutveckling sker kontinuerligt och genom en kundanpassad paketering av tjänsteutbudet tillkommer nya kundgrupper. Marginalerna är fortsatt pressade, men resultat och kassaflöden förbättrades kontinuerligt.

Entreprenadverksamheterna i Stadspartner AB och Stadspartner Markteknik AB utvecklades mycket positivt. Rörelseresultatet, exklusive engångsposter, ökade från 4 mnkr 2006 till 17 mnkr 2007. Den av koncernen erbjudna avtalspensionslösningen innebär att Stadspartner AB belastats med en engångskostnad på 12 mnkr.

Den i Stadspartner AB bedrivna markverksamheten bolagiserades till Stadspartner Markteknik AB 2007-01-01 och utvecklades, som nämnts ovan, positivt. Bolaget avyttrades tillsammans med YP Entreprenad och Konsult AB i början av 2008.

Övriga affärsområden och dotterbolag ökade eller bibehöll sina leveransvolymerna i jämförelse med föregående år. I koncernperspektivet är dock dessa öknings relativt marginella.

Priserna, på de större produktområdena, anpassas successivt till utvecklingen på respektive marknad. Prisökningarna under året var relativt måttliga och kan delvis härledas till ökade kostnader, på grund av miljökrav och skatteinövningar utanför bolagets kontroll. Koncernen jämför kontinuerligt prisbild och prisutvecklingen för produkter och tjänster med övriga branschföretag och behövt i stort positionen bland de prisledande företagen under året. Parallellt med den så kallade närtittmodellen för elnätföretag, skapades särredovisningsmodeller för va och fjärrvärme. Tillämpningen av respektive regelverk får utvärderas i kommande branschstudier och rapporter. Praxis saknas och lagar, förarbeten och anvisningar är i många fall knapphändiga.

Koncernens resultat efter finansiella poster men före minoritetsandelar och skatt förbättrades till 431 mnkr (326). Moderbolagets resultat efter finansiella poster uppgick till 294 mnkr (186). Bland ett antal positiva poster kan nämnas utfallet av vattenkraftproduktionen, höga andelar avfall och trä i bränsemixen samt i övrigt ökande avfallsmängder.

I årets resultat, i koncernen, moder- och dotterbolag, resultatfördes kostnader för nedskrivning av anläggningar och inventarier. Värderingen av anläggningstillgångarna prövades enligt Redovisningsrådets rekommendation (RR 17). Återvinningsvärdet beräknades genom nuvärdeberäkning av framtida kassaflöden. Med detta som bas gjordes nedskrivningar med totalt 12 mnkr i koncernen. Totalt gjordes avsättningar för avtalspensioner med 18 mnkr och särredovisningsreglerna för va medförde en negativ resultatpåverkan med 17 mnkr. Reavinster vid försäljning av fastigheter påverkade positivt med 26 mnkr.

Känslighetsanalys

Koncernen producerar och levererar värme och el samt distribuerar elenergi till slutkund i Linköping och Katrineholm. Via den majoritetsägda Östkraftkoncernen levereras elenergi till slutkund.

Följande känslighetsanalys speglar delar av den volym-, pris- och kostnadsrelaterade resultatpåverkan på koncernresultatet som kan beräknas för normalåret i ett kort perspektiv, det vill säga i första hand inom års- och säsongvariationer.

Leveranser av fjärrvärme, volym +/- 5 %	+/- 7 mnkr
Kostnadspåverkan på olja för fjärrvärme- och elproduktion +/- 5 %	+/- 4 mnkr
Avfall för förbränning, volym +/- 5 %	+/- 11 mnkr
Leveranser av producerad vattenkraft, volym +/- 5 %	+/- 8 mnkr
Pris på producerad el, spot +/- 5 %	+/- 8 mnkr
Leveranser i elnäten, volym +/- 5 %	+/- 5 mnkr
Leveranser av såld elenergi till slutkund, volym +/- 5 %	+/- 7 mnkr

Bränsemixen i produktionsanläggningarna är avgörande för lönsamheten. Cirka 25 procent av energivolymer produceras med fossila bränslen som kostnadsrelaterade uppgår till 75 procent av kostnaden för köpta bränslen. Cirka 50 procent av energivolymer produceras med avfall som behandlas mot ersättning från leverantörerna. Avfallskontraktens längd är i genomsnitt cirka 5 år med rullande förfall.

Investeringar

Koncernens investeringar i anläggningar och ledningsnät uppgick till 738 mnkr (629) och omfattade bland annat en ny panna och turbin i Katrineholm som pågår vid årsskiftet, fjärrvärmerörelsen i Åtvidaberg, fortsatt utbyggnad av fjärrvärmenäten, ledningar och anslutningspunkter för elnåts- och va-rörelserna, fjärravläsningsssystem samt utbyggnad av produktionskapacitet för biogas.

Finansiering

Vid utgången av året uppgick koncernens totala lånestock till 2 998 mnkr (2 881). Under året förföll lån motsvarande 227 mnkr. Nyupplåningen samt förfall under året ersattes främst av nya bilaterala lån, men även något högre nyttjande av vårt certifikatprogram. Vid årets slut var 1 020 mnkr av certifikatprogrammets ram om 1 500 mnkr utestående. Certifikaten, som till sin natur är korta, täcks i sin helhet av bakomliggande lånelöften. Skuldsättningens sammansättning består till cirka en tredjedel vardera av certifikat, obligationer och bilaterala lån. Långivarna utgörs främst av de större svenska affärsbankerna. Koncernen har inga pantbrev utestående som säkerheter. Kvarvarande lån med kommunal borgen uppgår till 314 mnkr (341).

Marknadsräntorna steg relativt kraftigt under året. Effekterna av detta kunde dock mildras genom en effektiv säkringspolicy. Såväl genomsnittlig återstående löptid på lånen som räntebindningstid håller sig väl inom finanspolicyns ramar.

Finanspolicyn behandlades av styrelsen under året. Inga väsentliga ändringar beslutades. I policyn anges, förutom organisation och ansvarsfördelning för finansverksamheten, bland annat övergripande riktlinjer för upplåning, placering och valutahantering. Dessutom beskrivs de finansiella riskerna, se Riskfaktorer nedan, i form av bland annat riskmandat och rapporteringskrav.

Elhandeln, i producent- och slutkundsleden, hanteras i särskilt beslutade policydokument, se Riskfaktorer nedan.

Riskfaktorer

Koncernens verksamhet exponeras för ett stort antal risker, vilka kan påverka möjligheterna att uppnå de ekonomiska målen. För att kunna hantera hot och möjligheter bedrivs ett omfattande riskhanteringsarbete inom koncernen, till exempel på miljöområdet och inom elhandeln. Insatserna prioriteras selektivt efter riskernas väsentlighet.

Målet med riskhanteringen är att få ett så bra resultat som möjligt genom att optimera balansen mellan värdet på riskerna och kostnaden för att om möjligt begränsa riskerna. Riskhanteringen ska säkerställa att koncernens långsiktiga avkastning och soliditet inte äventyras.

Nedanstående risker är kartlagda och definierade och hanteras på olika sätt:

- anläggningsrisker
- miljörisker
- politiska risker
- elhandelsrisker
- finansiella risker
- operativa risker

Koncernen äger ett stort antal anläggningar, var och en med betydande ekonomiskt värde. Anläggningarna genererar löpande koncernens kassaflöden. Anläggningsriskerna består av stora kostnader på grund av att en anläggning kan skadas och behöva repareras eller ersättas, dels av ett intäktsbortfall på grund av produktionsavbrott i samband med skada.

Anläggningarna är försäkrade dels för egendomsskada, dels för intäktsbortfall till följd av avbrott i driften. I Sverige gäller ett strikt och obegränsat ansvar för skador på tredje man orsakat av dammhameri. Koncernen har därför, tillsammans med andra vattenkraftoperatörer, en

dammansvarsförsäkring. En övergripande strategi för hur koncernen ska försäkras har beslutats. Den innebär bland annat beslut om vissa självrisknivåer samt att vissa avbrott inte försäkras utan hanteras inom koncernen.

Miljörisker är händelser som innebär hot mot miljön och personskador. Dessa kan dessutom i sin tur leda till allvarliga imageskador och stora ekonomiska förluster. Koncernens samlade miljörisker analyseras och följs upp löpande. För att identifiera olycksrisker och potentiella nödlägen genomförs riskanalyser vart tredje år.

Politiska risker definieras som den affärsrisk som kan uppstå till följd av politiska beslut. Det handlar främst om förändringar i de regelverk som rör energibranschen, till exempel förändrade skatter, miljöavgifter och förändringar av hur naturliga monopol regleras. Politiska risker är svåra att förutse och gardera sig emot. Koncernen bedriver en aktiv omvärldsbevakning och branschsamarbeten i syfte att tidigt ta del av och påverka förslag och beslut.

Elhandelsverksamheten ger många möjligheter, men den är också förknippad med ett antal risker, som elpris-, volym-, valuta-, motparts-, likviditets-, områdespris- och administrativ risk. Riskerna måste regleras och hanteras inom ramen för den löpande verksamheten. Syftet med riskhanteringen är att skapa kontroll över framtida resultat och kassaflöden. Riskpolicyn för elhandeln anger övergripande regler för hur elhandelsverksamheten ska bedrivas inom koncernen. Policyn anger hur ansvaret för verksamheten fördelas, vilka risker bolaget är berett att ta samt hur dessa risker ska begränsas, mätas, styras och kontrolleras.

De finansiella riskerna delas in i finansierings-, ränte-, valuta-, kredit och motpartsrisk. Finansieringsrisk definieras som det lånebehov som inte kan täckas i ett ansträngt marknadsläge. Ränterisken avser risken för negativ påverkan på koncernens resultat- och balansräkning till följd av förändringar i ränteläget. Valutarisk avser risken för negativ påverkan på koncernens resultat- och balansräkning till följd av förändrade valutakurser. Kredit- och motpartsrisk uppstår vid placering av likvida medel och i handel med exempelvis el och finansiella kontrakt och definieras som risken att motparten inte fullgör sina åtaganden. Den av styrelsen antagna finanspolicyn hanterar ovan beskrivna finansiella risker. Se Finansiering ovan.

Operativ risk innebär att fel eller brister i koncernens administrativa rutiner leder till ekonomiska eller förtroendemässiga förluster. Oklarheter i arbetsfördelning och arbetssätt samt bristande kompetens kan medföra att koncernen förlorar intäkter och/eller får ökade kostnader. För att begränsa operativa risker inom koncernen ansvarar varje affärsenhet för att det finns väl dokumenterade rutiner, tillförlitliga IT-system och tillfredsställande intern kontroll. Berörd personal ges fortlöpande information och utbildning om vikten av intern kontroll.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Koncernens styrka är också fortsatt bredden i produktutbudet, den geografiska närheten till marknaderna och kompetenserna inom verksamhetens nyckelområden. 2007 års verksamhet påvisade styrkan i koncernen som framsynt kunskapsföretag, där tidigare års investeringar i anläggningar också givit genomslag i resultatutvecklingen. Nya produkter, produktkombinationer och koncept innebär att bredden ökar och intresset för koncernen ökar ur ett marknadsperspektiv. Usital AB, med inriktning på export av tjänster och "know-how" fick en snabb start med ett antal prospekt. Delägandet med SAAB innebär tillgång till internationell erfarenhet och kontaktnät på många marknader. Energitjänster med differentierad inriktning och omfattning mot olika kundgrupper bedöms kunna bli en framtidsaffär, alltifrån tillhandahållande av "inomhusklimat" året runt till enklare optimeringstjänster.

Lokal fjärrvärme, med förvärv av större och mindre energiproduktionsanläggningar i regionen, är också fortsatt en potentiell tillväxtmöjlighet

liksom avfalls- och återvinningsverksamheter där koncernens höga kompetens och specialisering utgör en relativ marknadsfördel.

Biogasverksamheten utvecklas positivt med ökande efterfrågan och driftsättning av en ny produktionsenhet i Norrköping. För att möta en ökande efterfrågan på gasfordon satsar koncernen på konvertering av både personbilar och tyngre fordon. Genom riksdagsbeslut utlovades skattefrihet till minst år 2013. Det ger, för de flesta fordonsägare, en långsiktig handlingsram för investeringsbeslut.

Koncernen står, tekniskt, utvecklingsmässigt, kompetensmässigt och finansiellt väl rustad för framtiden. Den genomförda omorganisationen fick utväxling i ett antal projekt som drivs för att ytterligare skapa tillväxt och utveckling med fortsatt god lönsamhet.

Flerårsöversikt (mnkr)

	2007	2006	2005	2004	2003
Koncernen					
Omsättning	5 097	4 773	3 960	3 385	2 678
Resultat efter finansiella poster	431	326	297	268	228
Balansomslutning	7 606	7 021	6 647	6 364	5 415
Moderbolaget					
Omsättning	1 605	1 584	1 369	1 337	1 268
Resultat efter finansiella poster	294	186	192	121	131
Balansomslutning	6 057	5 984	5 477	5 052	4 409

Förslag till disposition beträffande moderbolagets vinst

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel, kronor 296 463 780,23, disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning (mnkr)	297
Summa	297

Övriga vinstdispositioner

Moderbolaget lämnade utdelningsbetingat koncernbidrag till Linköping Stadshus AB (publ) med 167 mnkr och lämnade 69 mnkr i skatteoptimeringssyfte. Av koncernens fria egna kapital 310 mnkr, föreslås 131 mnkr bli överfört till bundna reserver.

Övriga koncernbidrag

Moderbolaget erhöll koncernbidrag från dotterbolagen Linköping Kraftnät AB med 68 mnkr, Parkeringsaktiebolaget Dukaten med 37 mnkr, Katrineholm Energi AB med 33 mnkr och Ljusfors Kraft AB med 26 mnkr. Moderbolaget lämnade koncernbidrag till dotterbolagen Utsikt Linköping AB med 30 mnkr och Svensk Biogas i Linköping AB med 27 mnkr.

Styrelsens yttrande avseende föreslagen vinstutdelning

Ur ett aktiebolagsrättsligt perspektiv är till ägaren lämnat koncernbidrag att betrakta som vinstutdelning. Motsvarande regelverk tillämpas under vissa förutsättningar även för koncernbidrag till dotterbolag. Nedanstående yttrande beträffande utdelning innefattar även lämnade koncernbidrag.

Den föreslagna utdelningen reducerar bolagets soliditet till 31 procent och koncernens soliditet till 30 procent, därmed uppnås den uttalade målsättningen för koncernens kapitalstruktur med en soliditet om 25-30 procent. Likviditeten i bolaget och koncernen bedöms kunna upprätthållas på en betryggande nivå. Styrelsens uppfattning är att den föreslagna utdelningen ej hindrar bolaget, och övriga i koncernen ingående bolag, från att fullgöra sina förpliktelser på kort och lång sikt, ej heller att fullgöra erforderliga investeringar.

Den föreslagna utdelningen kan därmed försvaras med hänsyn till vad som anförts i ABL 17 kap 3 § 2-3 st.

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning – koncernen

Belopp i mnkr	Not	2007	2006
Nettoomsättning		4 916	4 630
Aktiverat arbete för egen räkning	2	99	97
Andelar i intresseföretags resultat		11	7
Övriga rörelseintäkter	3	71	39
		5 097	4 773
Rörelsens kostnader			
Energi, råvaror och material		-2 783	-2 664
Övriga externa kostnader	4	-746	-699
Personalkostnader	5	-596	-563
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6	-432	-416
Rörelseresultat		540	431
Resultat från finansiella poster			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		-3	-
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		28	28
Räntekostnader och liknande resultatposter		-134	-133
Resultat efter finansiella poster		431	326
Skatt på årets resultat	10	-127	-91
Minoritetens andel i årets resultat		-7	-24
ÅRETS RESULTAT		297	211

Balansräkning - koncernen

Belopp i mnkr	Not	2007-12-31	2006-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för dataprogram	11	11	10
Nyttjanderätter, kraftledning och mark	12	3	3
Goodwill	13	149	147
		163	160
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	14	976	956
Nedlagda kostnader på annans fastighet	15	18	19
Maskiner och andra tekniska anläggningar	16	3 432	2 939
Inventarier, verktyg och installationer	17	532	534
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	18	233	440
		5 191	4 888
Finansiella anläggningstillgångar			
Fordringar hos koncernföretag	20	282	301
Andelar i intresseföretag	21	59	55
Andra långfristiga värdepappersinnehav	22	–	4
		341	360
		5 695	5 408
Summa anläggningstillgångar			
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager m m			
Råvaror och förnödenheter		106	131
		106	131
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		679	665
Elcertifikat och utsläppsrätter		269	164
Skattefordringar		25	–
Övriga fordringar	23	16	21
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	606	473
		1 595	1 323
Kassa och bank			
		210	159
		1 911	1 613
		7 606	7 021
SUMMA TILLGÅNGAR			

Balansräkning – koncernen

Belopp i mnkr	Not	2007-12-31	2006-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	25		
Aktiekapital		200	200
Bundna reserver		1 713	1 582
		1 913	1 782
Fria reserver		63	102
Årets resultat		297	211
		360	313
		2 273	2 095
Minoritetsintresse		126	135
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	27	41	33
Avsättningar för uppskjuten skatt	28	797	737
Övriga avsättningar	29	66	51
		904	821
Långfristiga skulder			
Övriga skulder till kreditinstitut	30	2 732	2 645
Övriga skulder	31	53	37
		2 785	2 682
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		266	236
Checkräkningskredit	32	263	80
Leverantörsskulder		319	206
Skatteskulder		-	50
Övriga skulder		169	226
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	501	490
		1 518	1 288
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		7 606	7 021

Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser - koncernen

Belopp i mnkr	2007-12-31	2006-12-31
Ställda säkerheter		
<i>Övriga ställda panter och säkerheter</i>		
Bankmedel för finansiell handel	7	7
Summa ställda säkerheter	7	7
Ansvarsförbindelser	Inga	Inga

Kassaflödesanalys - koncernen

Belopp i mnkr	2007	2006
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	431	326
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.	424	426
	855	752
Betald skatt	-84	-27
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	771	725
<i>Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital</i>		
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager	26	-25
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	-242	-183
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	24	24
Kassaflöde från den löpande verksamheten	579	541
Investeringsverksamheten		
Förvärv av dotterföretag	-86	-
Avyttring av dotterföretag	5	-
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-5	-5
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-624	-646
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	53	10
Investeringar i finansiella tillgångar	-	-91
Avyttring/minskning av finansiella tillgångar	3	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-654	-732
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	283	60
Ökning av investeringsfond	15	-
Utbetald utdelning	-5	-8
Lämnade koncernbidrag	-167	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	126	52
Årets kassaflöde	51	-139
Likvida medel vid årets början	159	298
Likvida medel vid årets slut	210	159

Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys - koncernen

Belopp i mnkr	2007	2006
Betalda räntor och erhållen utdelning		
Erhållen ränta	43	46
Erlagd ränta	145	166
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m		
Avgår resultatandel i intresseföretag	-11	-7
Av- och nedskrivningar av im- och materiella anläggningstillgångar	432	416
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar	4	-
Rearesultat avyttring av anläggningstillgångar	-24	18
Avsättningar till pensioner	8	-3
Övriga avsättningar	15	5
Upplösning av negativ goodwill	-	-3
	<u>424</u>	<u>426</u>
Förvärv av dotterföretag och andra affärsenheter		
<i>Förvärvade tillgångar och skulder:</i>		
Immateriella anläggningstillgångar	8	-
Materiella anläggningstillgångar	86	-
Varulager	1	-
Rörelsefordringar	5	-
Summa tillgångar	<u>100</u>	<u>-</u>
Minoritetsandel	-35	-
Avsättningar	14	-
Lån	18	-
Rörelseskulder	4	-
Summa minoritet, avsättningar och skulder	<u>1</u>	<u>-</u>
Köpeskillning	99	-
Avgår: Säljarereverser	-13	-
Utbetald köpeskillning	86	-
Påverkan på likvida medel (minus = ökning)	<u>86</u>	<u>-</u>
Avyttring av dotterföretag och andra affärsenheter		
<i>Avyttrade tillgångar och skulder:</i>		
Minoritetsandel	5	-
Summa minoritet, avsättningar och skulder	<u>5</u>	<u>-</u>
Försäljningspris	5	-
Erhållen köpeskillning	5	-
Påverkan på likvida medel	<u>5</u>	<u>-</u>
Likvida medel		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa och bank	210	159

Resultaträkning - moderföretaget

Belopp i mnkr	Not	2007	2006
Nettoomsättning		1 503	1 475
Aktiverat arbete för egen räkning	2	8	8
Övriga rörelseintäkter	3	94	101
		<u>1 605</u>	<u>1 584</u>
Rörelsens kostnader			
Energi, råvaror och material		-382	-525
Övriga externa kostnader	4	-284	-276
Personalkostnader	5	-295	-272
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6	-254	-243
Rörelseresultat		<u>390</u>	<u>268</u>
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	7	3	11
Resultat från andelar i intresseföretag	8	3	3
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		25	34
Räntekostnader och liknande resultatposter		-127	-130
Resultat efter finansiella poster		<u>294</u>	<u>186</u>
Bokslutsdispositioner			
Bokslutsdispositioner, övriga	9	-165	-77
Resultat före skatt		<u>129</u>	<u>109</u>
Skatt på årets resultat	10	-35	-27
ÅRETS RESULTAT		<u>94</u>	<u>82</u>

Balansräkning – moderbolaget

Belopp i mnkr	Not	2007-12-31	2006-12-31
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för dataprogram	11	7	6
		<u>7</u>	<u>6</u>
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader och mark	14	772	751
Nedlagda kostnader på annans fastighet	15	7	7
Maskiner och andra tekniska anläggningar	16	2 603	2 196
Inventarier, verktyg och installationer	17	69	68
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	18	93	369
		<u>3 544</u>	<u>3 391</u>
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	19	958	867
Fordringar hos koncernföretag	20	892	674
Andelar i intresseföretag	21	58	58
Andra långfristiga värdepappersinnehav	22	4	4
		<u>1 912</u>	<u>1 603</u>
Summa anläggningstillgångar		5 463	5 000
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Varulager m m			
Råvaror och förnödenheter		89	117
		<u>89</u>	<u>117</u>
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		218	207
Fordringar hos koncernföretag		7	390
Elcertifikat och utsläppsrätter		45	92
Skattefordringar		11	–
Övriga fordringar	23	–	7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	24	196	145
		<u>477</u>	<u>841</u>
Kassa och bank		28	26
Summa omsättningstillgångar		594	984
SUMMA TILLGÅNGAR		6 057	5 984

Balansräkning – moderbolaget

Belopp i mnkr	Not	2007-12-31	2006-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	25		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital (400 000 aktier á kvotvärde 500 kr)		200	200
Reservfond		40	40
		<u>240</u>	<u>240</u>
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		203	164
Årets resultat		94	82
		<u>297</u>	<u>246</u>
		537	486
Obeskattade reserver	26		
Akkumulerade avskrivningar utöver plan		1 824	1 659
Avsatt till pensioner		3	3
		<u>1 827</u>	<u>1 662</u>
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	27	22	26
Avsättningar för uppskjuten skatt		8	10
Övriga avsättningar	29	41	29
		<u>71</u>	<u>65</u>
Långfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut	30	2 720	2 645
Övriga skulder	31	15	–
		<u>2 735</u>	<u>2 645</u>
Kortfristiga skulder			
Skulder till kreditinstitut		264	236
Checkräkningskredit	32	218	244
Leverantörsskulder		114	117
Skulder till koncernföretag		69	276
Skatteskulder		–	41
Övriga skulder	23	41	64
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	33	181	148
		<u>887</u>	<u>1 126</u>
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		6 057	5 984

Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser - moderföretaget

Belopp i mnkr		2007-12-31	2006-12-31
Ställda säkerheter			
<i>Övriga ställda panter och säkerheter</i>			
Bankmedel för finansiell handel		3	3
Summa ställda säkerheter		3	3
Ansvarsförbindelser			
Borgensförbindelser till förmån för koncernföretag (Beloppsbegränsning av borgensförbindelserna till förmån för koncernföretag uppgår till 460 (280))		190	244
Borgensförbindelser, övriga		2	3
Summa ansvarsförbindelser		192	247

Kassaflödesanalys - moderföretaget

Belopp i mnkr	2007	2006
Den löpande verksamheten		
Resultat efter finansiella poster	294	186
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet, m.m.	262	265
	556	451
Betald skatt	-52	-2
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	504	449
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Ökning(-)/Minskning(+) av varulager	28	-22
Ökning(-)/Minskning(+) av rörelsefordringar	-15	-76
Ökning(+)/Minskning(-) av rörelseskulder	-24	20
Kassaflöde från den löpande verksamheten	493	371
Investeringsverksamheten		
Förvärv av dotterföretag	-80	-
Avyttring av dotterföretag	2	-
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-3	-2
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-385	-468
Avyttring av materiella anläggningstillgångar	6	4
Utlåning till koncernföretag	-25	-
Återbetalning av fordran från koncernföretag	69	-
Investeringar i finansiella tillgångar	-	-84
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-416	-550
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	77	185
Ökning av investeringsfond	15	-
Lämnade koncernbidrag	-167	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-75	185
Årets kassaflöde	2	6
Likvida medel vid årets början	26	20
Likvida medel vid årets slut	28	26

Tilläggsupplysningar till kassaflödesanalys - moderföretaget

Belopp i mnkr	2007	2006
Betalda räntor och erhållen utdelning		
Erhållen ränta	26	34
Erlagd ränta	123	145
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m		
Av- och nedskrivningar av im- och materiella anläggningstillgångar	254	243
Rearesultat avyttring av anläggningstillgångar	-	18
Avsättningar till pensioner	-4	-1
Övriga avsättningar	12	5
	262	265
Likvida medel		
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel:</i>		
Kassa och bank	28	26

Noter med redovisningsprinciper och bokslutskommentarer

Belopp i mnkr om inget annat anges

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar och skulder (inklusive avsättningar) har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Immateriella tillgångar

Kostnader för forskning och utveckling

Utgifter för forskning som syftar till att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap redovisas som kostnad då de uppkommer. Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling, redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar som förvärvats av företaget är redovisade till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Utgifter för internt genererad goodwill och varumärken redovisas i resultaträkningen som kostnad då de uppkommer.

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter för en immateriell tillgång läggs till anskaffningsvärdet endast om de ökar de framtida ekonomiska fördelarna. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivningarna sker linjärt över tillgångens nyttjandeperiod och redovisas som kostnad i resultaträkningen.

Följande avskrivningstider tillämpas:	Nyttjandeperiod	
	Koncernen	Moderföretaget
Balanserade utgifter för dataprogram	5-7 år	5-7 år
Goodwill	8-20 år	-
Nyttjanderätter	5-25 år	5-25 år

Goodwill hänförlig till förvärvade dotterbolag och verksamheter redovisas som anläggningstillgång och skrivs av enligt plan över den beräknade ekonomiska nyttjandeperioden. Den ekonomiska nyttjandeperioden fastställs efter individuell prövning. Ekonomisk nyttjandeperiod överstigande 5 år motiveras av långsiktigt strategiskt värde med stabil verksamhet. Övrig goodwill skrivs av i enlighet med branschpraxis.

Materiella tillgångar

Avskrivningsprinciper för materiella anläggningstillgångar

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungliga anskaffningsvärden minskat med beräknat restvärde. Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Byggnader	20-67 år	20-67 år
Markanläggningar	20 år	20 år
Maskiner och andra tekniska anläggningar	12-33 år	12-33 år
Inventarier, verktyg och installationer	3-20 år	3-20 år

Lånekostnader

Lånekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänförs sig, oavsett hur de upplånade medlen har använts.

Nedskrivningar

De redovisade värdena för koncernens tillgångar kontrolleras vid varje balansdag för att utvärdera om det finns någon indikation på nedskrivningsbehov. Om någon sådan indikation finns, beräknas tillgångens återvinningsvärde som det högsta av nyttjandevärdet och nettoförsäljningsvärdet. Nedskrivning görs om återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden till en räntesats före skatt som är tänkt att beakta marknadens bedömning av riskfri ränta och risk förknippad med den specifika tillgången. För en tillgång som inte oberoende av andra tillgångar genererar något kassaflöde, beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet som tillgången tillhör.

En nedskrivning reverseras om det har skett en förändring av beräkningarna som användes för att bestämma återvinningsvärdet. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens bokförda värde inte överstiger det bokförda värdet som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning, om ingen nedskrivning skulle gjorts.

En nedskrivning av goodwill återföres endast om nedskrivningen var förorsakad av en specifik extern händelse av exceptionell natur som inte förväntas återkomma och ökningen av återvinningsvärdet hänförs sig direkt till återföringen av effekten av den specifika händelsen.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Valutaderivat

Valutaderivat anskaffas för att hantera valutarisker avseende framtida transaktioner i utländsk valuta, de utgör s k valutasäkringar. Valutaderivaten bokförs inte förrän de transaktioner som säkringarna är avsedda att skydda äger rum.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder (inklusive avsättningar) i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation nr 8. Kursdifferenser på rörelsefordringar och rörelseskulder ingår i rörelseresultatet, medan differenser på finansiella fordringar och skulder redovisas bland finansiella poster. Vid terminssäkring av underliggande fordran eller skuld används terminskursen vid tillfället för valutasäkringen.

Varulager

Varulagret, värderat enligt BFNAR 2000:3, är upptaget till det lägsta av anskaffningsvärdet enligt först in- först ut- principen, respektive verkligt värde. Därvid har inkursrisk beaktats.

Energiderivat

Koncernen är aktiv på energiderivatmarknaden i Skandinavien (NordPool). Handel som görs i syfte att prissäkra produktions- eller försäljningsvolymerna redovisas brutto i enlighet med det underliggande fysiska avtalets leveransperioder. Övriga handelstransaktioner redovisas i enlighet med lägsta värdets princip utifrån en kollektiv värdering, dvs vinster redovisas i samband med att vinsten realiserar medan eventuella förluster redovisas så snart de uppstår. Finansiella instrument som innehas i tradings syfte nettoredovisas i resultaträkningen.

Elcertifikat och utsläppsrätter

Elcertifikat och utsläppsrätter är immateriella rättigheter. Till den del rättigheterna är avsedda att innehas i mer än ett år sker redovisning under immateriella anläggningstillgångar, i övriga fall sker redovisning under omsättningstillgångar.

Anskaffning av elcertifikat sker antingen genom köp eller egentillverkning. Koncernens egentillverkade elcertifikat, vars anskaffningsvärde i första hand sätts till kontrakterat försäljningspris och i andra hand till marknadspriset då de produceras, är hänförlig till produktion av el från småskalig vattenkraft och biobränsleaddad produktion.

Anskaffning av utsläppsrätter sker antingen genom köp eller tilldelning. Tilldelade utsläppsrätter erhålls utan vederlag och redovisas vid anskaffningstidpunkten till verkligt värde såsom ett statligt bidrag. Intäktsföring av tilldelade utsläppsrätter sker proportionerligt i förhållande till kostnaden/åtagandet för dess leverans som följd av utförda utsläpp (enl RR16). Överskott av tilldelade utsläppsrätter, som följd av att tilldelningen överstiger leveransåtagandet, skuldförs bland förutbetalda intäkter.

I balansräkningen redovisade immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade nedskrivningar. Rättigheter som är redovisade bland omsättningstillgångar är värderade till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde.

Redovisning av entreprenaduppdrag och liknande

Successiv vinstavräkning tillämpas på alla de uppdrag där utfallet kan beräknas på ett tillfredställande sätt. Intäkter och kostnader redovisas i resultaträkningen i förhållande till uppdragets färdigställandegrad. Färdigställandegraden bestäms på basis av nedlagda uppdragskostnader i förhållande till beräknade uppdragskostnader för hela uppdraget. På uppdrag där utfallet inte kan beräknas på ett tillfredställande sätt redovisas intäkt motsvarande nedlagda kostnader på balansdagen. Befarade förluster kostnadsförs omedelbart.

Skatt

Företaget och koncernen tillämpar BFNAR 2001:1 Inkomstskatter. Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatteintäkter och skattekostnader redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserade på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Temporära skillnader beaktas ej i koncernmässig goodwill. I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

Avsättningar (förutom negativ goodwill och uppskjuten skatt)

En avsättning redovisas i balansräkningen när företaget har ett formellt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. Nuvärdesberäkningar görs för att ta hänsyn till tidseffekten för väsentliga framtida betalningar.

Skulder för överuttag från va-monopolet

Moderbolagets monopolverksamhet inom vatten lyder under lagen om allmänna vattentjänster. Verksamheten ska enligt lagen tillämpa självkostnadsprincipen vilket innebär att intäkter maximalt får redovisas motsvarande för verksamheten nödvändiga kostnader. Om kunderna under räkenskapsåret fakturerats mer än de nödvändiga kostnaderna uppstår ett "överuttag". Ett överuttag kan nyttjas för täckande av högst tre år gamla underuttag, fonderas för framtida nyinvesteringar eller återbetalas till kunderna inom tre år. Den i va-överskottet redovisade investeringsfonden och ackumulerade skulden för övrigt överuttag är legalt att betrakta som skulder till kundkollektivet vilket medför att de även ska redovisas i moderbolaget och koncernen. Investeringsfonden redovisas bland övriga långfristiga skulder medan ackumulerat övrigt överuttag redovisas som förutbetalda intäkter.

Redovisning av intäkter

Rörelsens intäkter redovisas vid leveranstidpunkten exklusive mervärdesskatt och punktskatter, i huvudsak energiskatt. Anslutningsavgifter, det vill säga den avgift som kund betalar i samband med anslutning till elnät, fjärrvärmenät, optofibernät eller vattennät, intäktsföres vid tidpunkten för anslutningen. Intäkter för mottaget avfall redovisas i den period avfallet tas emot. Tjänste- och konsultuppdrag utförs på löpande räkning eller till fast pris. Uppdrag på löpande räkning redovisas i takt med uppbyggnad. Vid uppdrag till fast pris tillämpas successiv vinstavräkning, se vidare avsnittet "Redovisning av entreprenaduppdrag och liknande" ovan. Ränteinkomster redovisas som intäkt i resultaträkningen i den period de uppstår. Erhållna utdelningar redovisas i resultaträkningen när aktieägarens rätt att erhålla utbetalningen fastställs.

Leasing - leasetagare

Samtliga leasingavtal avseende anläggningstillgångar redovisas som operationella. Värdet på koncernens och moderbolagets leasade tillgångar är oväsentligt i förhållande till ägda anläggningstillgångar.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget Tekniska Verken i Linköping AB (publ) samt de bolag som på balansdagen direkt eller indirekt innehåller till mer än 50 procent av röstvärdet. Koncernredovisningen upprättas i enlighet med förvärvsmetoden. Denna innebär att förvärvade dotterföretags tillgångar och skulder redovisas till marknadsvärdet enligt en upprättad förvärvsanalys. Överstiger anskaffningsvärdet för andelar i dotterföretag det beräknade marknadsvärdet av företagets nettotillgångar enligt förvärvsanalysen, utgörs skillnaden av koncernmässig goodwill, vilken skrivs av över uppskattad nyttjandeperiod. Uppskjuten skatt redovisas i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd BFAR 2001:1 Redovisning av inkomstskatter. Endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten ingår i koncernens resultat och eget kapital.

Intern försäljning, interna vinster och fordringar/skulder inom koncernen eliminerar i koncernredovisningen.

Intresseföretag

Aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20 procent och högst 50 procent av rösterna eller på annat sätt har ett betydande inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, redovisas normalt enligt kapitalandelsmetoden. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen bokförda värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intresseföretags resultat" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter finansiella intäkter och kostnader justerat för eventuella avskrivningar på eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden. Koncernens andel i intresseföretagens redovisade skatter ingår i koncernens skattekostnader. Vinstandelar uppbyggda efter förvärvet av intresseföretagen som ännu inte realiserats genom utdelning, avsätts till kapitalandelsfonden som utgör en del av bundna reserver i koncernens egna kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Företaget redovisar koncernbidrag och aktieägartillskott i enlighet med uttalandet från Redovisningsrådets Akutgrupp.

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren.

Koncernbidrag redovisas enligt ekonomisk innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

Koncernbidrag som är att jämställa med en utdelning redovisas som en utdelning. Det innebär att erhållet koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas över resultaträkningen. Lämnat koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel.

Koncernbidrag som är att jämställa med aktieägartillskott redovisas, med beaktande av aktuell skatteeffekt, hos mottagaren direkt mot balanserade vinstmedel. Givaren redovisar koncernbidrag och dess aktuella skatteeffekt som aktier och andelar.

Koncernuppgifter

Bolaget ägs sedan 2006-12-29 av Linköpings Stadshus AB (publ), org nr 556706-9793. Under våren 2007 förvärvade Linköpings Stadshus AB (publ) samtliga aktier i Linköpings Bohus AB (publ), 556534-0485, som tidigare var moderbolag i Stadshuskoncernen. Uppgifter om köp och försäljning inom koncernföretag redovisas för den koncerntillhörighet som gällt fram till 2006-12-29 och som gällde för huvuddelen av 2007.

Av koncernens totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 0 % (0 %) av inköpen och 5 % (5 %) av försäljningen andra företag inom Linköping Stadshus AB-koncernen.

Av moderföretagets totala inköp och försäljning mätt i kronor avser 13 % (10 %) av inköpen och 18 % (23 %) av försäljningen andra företag inom Tekniska Verken-koncernen.

Upplysningar om periodens förvärv och avyttringar

Under året utökade moderbolaget sin ägarandel i Parkeringsaktiebolaget Dukaten från 94,6 % till 100 % och ägarandelen i Östkraft AB utökades från 47,5 % till 52,4 %. Åtvidabergs Fjärrvärme AB förvärvades till 100 %.

Ägarandelen i Enista AB (under namnändring till Usitall AB) minskade från 100 % till 70 %.

Not 1 Nettoomsättning per rörelsegrän

	2007	2006
Koncernen		
Energi	931	862
Vatten	182	169
Avfall och Återvinning	342	299
Kommunikationsteknik	53	51
Biogas	57	49
Elnät	302	297
Entreprenad	415	402
Elhandel	2 597	2 446
Övrigt	37	55
	4 916	4 630
Moderföretaget		
Energi	994	1 009
Vatten	189	175
Avfall och Återvinning	302	267
Övrigt	18	24
	1 503	1 475

I uppgifterna ovan ingår ej energiskatt. Den uppgår för koncernen till 1 026 (1 018) och för moderbolaget till 21 (24).

Not 2 Aktiverat arbete för egen räkning

Koncernen

Avser aktiverade kostnader för anställd personal i respektive koncernbolag samt intäkter för entreprenadarbeten som aktiverats hos köpande koncernbolag.

Moderföretaget

Avser aktiverade kostnader för anställd personal.

Not 3 Övriga rörelseintäkter

	2007	2006
Koncernen		
Vinster vid avyttringar av anläggningstillgångar	28	3
Övrigt	43	36
	71	39
Moderföretaget		
Administrativ avgift (inkl lokalhyra), dotterbolag	75	84
Övrigt	19	17
	94	101

Not 4 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	Koncern	Moderföretag
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB		
Revisionsuppdrag, tkr	1 384	587
Andra uppdrag, tkr	148	–
	1 532	587

Not 5 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda

	2007	varav män	2006	varav män
Moderföretaget				
Sverige	490	75%	492	76%
Dotterföretag				
Sverige	581	78%	565	79%
Koncernen totalt	1 071	77%	1 057	77%

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2007		2006	
	Löner och ersättningar	Sociala kostnader	Löner och ersättningar	Sociala kostnader
Moderföretaget	182	96	168	92
(varav pensionskostnad)		(31)		(34)
Dotterföretag	193	92	192	94
(varav pensionskostnad)		(21)		(25)
Koncernen totalt	375	188	360	186
(varav pensionskostnad)		(52)		(59)

Moderföretaget

Från moderföretaget utgick 3 815 tkr (3 089 tkr) i arvoden till styrelsen och som ersättning till vd, tillika koncernchef. Av ersättning till vd utgjorde 481 tkr (97 tkr) tantiem.

Pensionsåldern för verkställande direktören är 60 år. Verkställande direktören har en premiebaserad pensionsplan. Verkställande direktören kan själv bestämma utbetalningstidens längd, dock inom ramen för inkomstskattelagens bestämmelser. Pensionskostnaden för Tekniska Verken utgörs från år 2004 av pensionspremier uppgående till 35 % av den fasta lönen. Därtill avsätts 32,5 % av lönedelar upp till 30 inkomstbasbelopp, vilket avses motsvara kostnad för kollektivavtalad pensionsplan. Pensionspremier erläggs så länge verkställande direktören kvarstår som anställd i bolaget. Pensionspremier är oantastbar.

För år 2007 uppgick pensionskostnaden för verkställande direktören till 1 193 tkr (1 358 tkr), för moderföretagets styrelseledamöter finns inga pensionskostnader.

Verkställande direktören har rätt till avgångsvederlag motsvarande 2 årslöner vid uppsägning från bolagets sida. Uppsägningstid med bibehållna förmåner uppgår till 6 månader. Företagets åtagande för tidigare verkställande direktörer uppgår till 0 tkr (16 tkr), vilket är avsatt i balansräkningen.

Moderföretagets styrelseledamöter erhöll ersättning för uppdrag i såväl moderföretag som dotterföretag med 747 tkr (725 tkr), varav till styrelsens ordförande 60 tkr (175 tkr) och styrelsens vice ordförande 71 tkr (104 tkr). Koncernchefen erhöll 3 085 tkr (2 555 tkr) för sina uppdrag i koncernen.

Dotterföretag

Under 2007 utgick totalt 7 902 tkr (8 127 tkr) i arvoden till styrelse och som ersättning till vd, varav tantiem 344 tkr (403 tkr). Av bolagens pensionskostnader avser 2 484 tkr (2 654 tkr) gruppen styrelse och vd.

Styrelseledamöter och ledande befattningar

	2007	2006
	Antal på balansdagen	Antal på balansdagen
Styrelseledamöter	9	9
Varav män	67%	67%
Verkställande direktör och andra ledande befattningshavare	11	13
Varav män	73%	92%

Redovisning av sjukfrånvaro i koncernen

	2007	2006
Total sjukfrånvaro	3,3%	3,4%
Långtidssjukfrånvaro	1,9%	1,9%
Sjukfrånvaro för män	3,3%	3,6%
Sjukfrånvaro för kvinnor	3,5%	3,0%
Anställda -29 år	2,1%	1,5%
Anställda 30-49 år	2,4%	2,8%
Anställda 50 år-	4,8%	4,7%

Redovisning av sjukfrånvaro i moderföretaget

	2007	2006
Total sjukfrånvaro	2,4%	2,8%
Långtidssjukfrånvaro	1,2%	1,4%
Sjukfrånvaro för män	2,2%	2,9%
Sjukfrånvaro för kvinnor	3,0%	2,6%
Anställda -29 år	1,4%	1,2%
Anställda 30-49 år	1,7%	2,4%
Anställda 50 år-	3,9%	4,1%

Not 6 Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar

	2007	2006
Koncernen		
Balanserade utgifter för dataprogram	-4	-6
Goodwill	-24	-23
Nyttjanderätter, kraftledning och mark	–	-1
Byggnader och mark	-43	-41
Nedlagda kostnader på annans fastighet	-1	-2
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-278	-268
Inventarier, verktyg och installationer	-82	-75
	-432	-416

Moderföretaget

Balanserade utgifter för dataprogram	-2	-5
Byggnader och mark	-34	-32
Nedlagda kostnader på annans fastighet	-1	-1
Maskiner och andra tekniska anläggningar	-197	-183
Inventarier, verktyg och installationer	-20	-22
	-254	-243

Not 7 Resultat från andelar i koncernföretag

	2007	2006
Utdelning	3	11
	3	11

Not 8 Resultat från andelar i intresseföretag

	2007	2006
Utdelning	3	3
	3	3

Not 9 Bokslutsdispositioner, övriga

	2007	2006
Skillnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan		
- Maskiner och andra tekniska anläggningar	-165	-77
	-165	-77

Not 10 Skatt på årets resultat

	2007	2006
Koncernen		
<i>Aktuell skattekostnad</i>		
Periodens skattekostnad	-80	-67
<i>Uppskjuten skattekostnad</i>		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-47	-24
Total redovisad skattekostnad i koncernen	-127	-91

Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital

Aktuell skatt i lämnade koncernbidrag	-67	–
---------------------------------------	-----	---

	2007	2006
Moderföretaget		
<i>Aktuell skattekostnad/skatteintäkt</i>		
Periodens skattekostnad/skatteintäkt	-37	-25
<i>Uppskjuten skattekostnad</i>		
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	2	-2
Total redovisad skattekostnad i moderföretaget	-35	-27

Skatteposter som redovisats direkt mot eget kapital

Aktuell skatt i erhållna/lämnade koncernbidrag	-37	24
--	-----	----

Not 11 Balanserade utgifter för dataprogram

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	44	32
Övriga investeringar	6	3
Avyttringar och utrangeringar	-2	-2
	48	33
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-34	-26
Avyttringar och utrangeringar	1	2
Årets avskrivning enligt plan	-4	-2
	-37	-26
Redovisat värde vid periodens slut	11	7

Not 12 Nyttjanderätter, kraftledning och mark

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	13	3
	13	3
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-10	-3
Årets avskrivning enligt plan	0	-
	-10	-3
Redovisat värde vid periodens slut	3	0

Not 13 Goodwill

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	276	-
Förvärv av dotterföretag	8	-
Övriga investeringar	18	-
	302	-
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-128	-
Årets avskrivning enligt plan	-24	-
	-152	-
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-1	-
	-1	-
Redovisat värde vid periodens slut	149	-

Not 14 Byggnader och mark

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	1 484	1 135
Nyanskaffningar	81	58
Avyttringar och utrangeringar	-26	-4
	1 539	1 189
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-528	-384
Avyttringar och utrangeringar	8	1
Årets avskrivning enligt plan	-43	-34
	-563	-417
Redovisat värde vid periodens slut	976	772
Taxeringsvärden, byggnader (i Sverige)	773	557
Taxeringsvärden, mark (i Sverige)	140	91

Not 15 Nedlagda kostnader på annans fastighet

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	22	9
Nyanskaffningar	1	-
Avyttringar och utrangeringar	-1	-
	22	9
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-3	-1
Årets avskrivning enligt plan	-1	-1
	-4	-2
Redovisat värde vid periodens slut	18	7

Not 16 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	5 842	4 434
Nyanskaffningar	696	607
Förvärv av dotterföretag	100	-
Avyttringar och utrangeringar	-19	-6
	6 619	5 035
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-2 874	-2 237
Förvärv av dotterföretag	-15	-
Avyttringar och utrangeringar	9	3
Årets avskrivning enligt plan	-266	-197
	-3 146	-2 431
Redovisat värde vid periodens slut	3 432	2 603

Akkumulerade nedskrivningar

Vid årets början	-29	-1
Årets nedskrivningar	-12	-
	41	-1

Redovisat värde vid periodens slut 3 432 2 603**Not 17 Inventarier, verktyg och installationer**

	Koncern	Moderföretag
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	1 364	225
Nyanskaffningar	92	21
Förvärv av dotterföretag	6	-
Avyttringar och utrangeringar	-47	-3
	1 415	243
<i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-819	-149
Förvärv av dotterföretag	-5	-
Avyttringar och utrangeringar	35	3
Årets avskrivning enligt plan	-71	-20
	-860	-166
<i>Akkumulerade nedskrivningar</i>		
Vid årets början	-11	-8
Årets nedskrivningar	-12	-
	-23	-8
Redovisat värde vid periodens slut	532	69

Not 18 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

	Koncern	Moderföretag
Vid årets början	440	369
Omklassificeringar	2	-
Färdigställda projekt	-427	-366
Årets nedlagda kostnader	218	90
	233	93

Not 19 Andelar i koncernföretag

	2007-12-31	2006-12-31
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	896	845
Inköp	93	51
Aktieägartillskott	2	-
Försäljning	-4	-
	987	896
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början och slut	-29	-29
	-29	-29
Redovisat värde vid periodens slut	958	867

Specifikation av bolagets innehav av andelar i koncernföretag

Dotterföretag / Org nr / Säte	Antal andelar	Andel i %	Bokfört värde
AB Östgas, 556379-9781, Linköping	1 000	100,0	0
BusinessLink i Linköping AB, 556590-7507, Linköping	1 000	100,0	0
Enista AB, 556506-6734, Linköping	35 000	70,0	11
Katrineholm Energi AB, 556034-4581, Katrineholm	135 000	100,0	531
Linköping Kraftnät AB, 556483-4926, Linköping	500 000	100,0	60
Ljusfors Kraft AB, 556042-3351, Linköping	1 089	99,0	31
Mätarteknik Öst AB, 556404-9327, Norrköping	200	100,0	1
Parkeringsaktieföretaget Dukaten, 556177-1071, Linköping	80 598	100,0	94
Stadspartner AB, 556441-1196, Linköping	13 400	100,0	16
Stadspartner Markteknik AB, 556581-4612, Linköping	15 000	100,0	18
Svensk Biogas i Linköping AB, 556034-8228, Linköping	260 000	100,0	31
Utsikt Linköping AB, 556426-8588, Linköping	20 000	100,0	30
Västerviks Kraft Elhandel AB, 556415-8946, Linköping	1 000	100,0	0
Åtvidabergs Fjärrvärme AB, 556543-1607, Åtvidaberg	1 000	100,0	56
Östkraft AB, 556544-2638, Linköping	197 635	52,4	79
			958

Not 20 Fordringar hos koncernföretag

	Koncern	Moderföretag
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	301	674
Tillkommande fordringar	-	487
Reglerade fordringar	-19	-269
Redovisat värde vid periodens slut	282	892

Not 21 Andelar i intresseföretag

	2007-12-31	2006-12-31		
Akkumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	58	58		
Redovisat värde vid periodens slut	58	58		
Spec av moderföretagets och koncernens innehav av andelar i intresseföretag				
	Andelar	Kapitalan-		
	Justerat EK	antal	delens värde	Bokf värde
	/ Årets vinst ¹⁾	i % ²⁾	i koncernen	hos moder
Intresseföretag / org nr, säte				
Direkt ägda				
Mjölby-Svartådalens Energi AB	44			
556093-1593, Mjölby	10	35,2	59	58
			59	58

¹⁾ Med justerat eget kapital avses den ägda andelen av företagens egna kapital inkl eget kapitaldelen i obeskattade reserver. Med årets resultat avses ägarandelen av företagens resultat efter skatt inkl eget kapitaldelen i årets förändring av obeskattade reserver. I koncernens resultaträkning redovisas resultatandelarna från intresseföretag i två poster, dels resultatet före skatt, inkl eventuella avskrivningar på övervärden, vilket ingår i rörelseresultatet, dels andelen i intresseföretagens skatt vilken redovisas tillsammans med koncernens skatter.

²⁾ Ägarandelen av kapitalet avses, vilket även överensstämmer med andelen av rösterna för totalt antal aktier.

Icke utdelade ackumulerade vinstandelar i intresseföretagen avsätts till kapitalandelsfond som utgör en del av koncernens bundna reserver. Kapitalandelsfonden för direktägda intresseföretag uppgår till 2 (0). Ackumulerade förluster däremot, belastar koncernens fria egna kapital.

Not 22 Andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncern	Moderföretag
Akkumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	23	23
	23	23
Akkumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	-19	-19
Årets nedskrivningar	-4	-
	-23	-19

Redovisat värde vid årets slut - 4

Specifikation av värdepapper	Bokfört värde	Bokfört värde
Alltransport i Östergötland AB	0	-
Chelos AB	0	4
Dataphone Scandinavia AB	0	0
def.waste ekonomisk förening	0	0
EFO AB	0	0
EFO Energiaskor AB	0	0
Kommunala Kraftvärmegruppen AB	0	0
Mellansvenska Naturgaskonsortiet AB	0	0
Polargas AB	0	-
Värmeverkens ekonomiska förening	0	0
Växtnästaren Minut AB	0	-
	-	4

Not 23 Fordran på beställare avseende pågående uppdrag

	Koncern	Moderföretag
Entreprenaduppdrag		
Fordran hos beställare avseende pågående uppdrag	3	-
Skuld till beställare avseende pågående uppdrag	2	-

Not 24 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	Koncern	Moderföretag
Upplupna intäkter avseende leveranser av el, slam, avfall, vatten, fjärrvärme och fjärrkyla	445	116
Övriga poster	161	80
	606	196

Not 25 Eget kapital

	Aktie-kapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital
Koncernen			
Vid årets början	200	1 582	313
Aktieägartillskott, erhållna			50
Koncernbidrag			-236
Aktuell skatteeffekt på koncernbidrag och fritt eget kapital		131	67
Årets resultat			-131
			297
Vid årets slut	200	1 713	360
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Fritt eget kapital
Moderföretaget			
Vid årets början	200	40	246
Aktieägartillskott, erhållna			50
Koncernbidrag			-129
Aktuell skatteeffekt på koncernbidrag			36
Årets resultat			94
Vid årets slut	200	40	297

Not 26 Obeskattade reserver

	2007-12-31	2006-12-31
Akkumulerade avskrivningar utöver plan :		
• Maskiner och inventarier	1 824	1 659
Avsatt till pensioner	3	3
	1 827	1 662

Av obeskattade reserver utgör 512 (465) uppskjuten skatt. Den uppskjutna skatten särredovisas ej i moderföretagets balansräkning men däremot i koncernens.

Not 27 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	Koncern	Moderföretag
Skandia	41	22
	41	22

Not 28 Avsättningar för uppskjuten skatt

Koncernens uppskjutna skatteskuld avser i huvudsak koncernbolagens obeskattade reserver.

Not 29 Övriga avsättningar

	Koncern	Moderföretag
Reserv för framtida deponikostnad	55	33
Övriga avsättningar	11	8
	66	41

Not 30 Skulder till kreditinstitut, långfristiga

	Koncern	Moderföretag
Förfalltidpunkt, 1-5 år från balansdagen	1 065	1 056
Förfalltidpunkt, senare än fem år från balansdagen	1 667	1 664
	2 732	2 720

Not 31 Övriga skulder

	Koncern	Moderföretag
Investeringsfond enligt va-lagen	15	15
Övriga skulder	38	–
	53	15

Not 32 Checkräkningskredit

Koncernen är ansluten till ett koncernkonto, där Linköpings kommun är kontohavare gentemot kreditgivande bank. Koncernföretagen äger rätt att inom koncernkontot nyttja en kredit på 50 mnkr. Per balansdagen nyttjade moderbolaget en intern kreditlimit med 218 mnkr. Överskott bland dotterbolagen medförde att koncernen inte nyttjade koncernkontots kreditlimit, däremot nyttjade koncernen en kreditlimit utanför koncernkontot med 263 mnkr.

Not 33 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncern	Moderföretag
Upplupna räntekostnader	28	28
Upplupna personalrelaterade kostnader	57	29
Upplupna el/elicertifikatskostnader	198	–
Övriga poster	218	124
	501	181

Linköping den 17 mars 2008

Gösta Gustavsson
ORDFÖRANDE

Leif Tollén

Sven Jorup

Fredrik Lundén

Bengt Magnhagen

Birgitta Ståhl Öckinger
VICE ORDFÖRANDE

Gunn Bredstedt

Lars Eklund

Gunilla Almesåker

Stig Holm
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Vår revisionsberättelse har avgivits den 18 mars 2008
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Dick Svensson
AUKTORISERAD REVISOR, FAR

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Tekniska Verken i Linköping AB (publ)
org.nr 556004-9727

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Tekniska Verken i Linköping AB (publ) för år 2007. Bolagets årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 36-54. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att årsredovisningslagen tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisions sed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Linköping den 18 mars 2008
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Dick Svensson
Auktoriserad revisor

Fakta och statistik

Koncernen – fem år i sammandrag

mnkr då inget annat anges	2003	2004	2005	2006	2007
Ur resultaträkningarna					
Omsättning	2 678	3 385	3 960	4 773	5 097
Avskrivningar och nedskrivningar	-320	-329	-389	-416	-432
Rörelseresultat	357	384	422	431	540
Resultat från finansiella poster	-129	-116	-125	-105	-109
Resultat efter finansiella poster	228	268	297	326	431
Årets resultat	137	165	188	211	297
Ur balansräkningarna					
Anläggningstillgångar	4 333	4 861	5 103	5 408	5 695
Omsättningstillgångar	1 082	1 503	1 544	1 613	1 911
Eget kapital	1 557	1 710	1 884	2 095	2 273
Skulder, avsättningar och minoritet	3 858	4 654	4 763	4 926	5 333
Balansomslutning	5 415	6 364	6 647	7 021	7 606
Nettoinvesteringar					
Immateriella anläggningstillgångar	3	16	7	6	31
Materiella anläggningstillgångar	572	777	519	623	707
Nyckeltal					
Avkastning på totalt kapital, %	7	7	7	7	8
Avkastning på eget kapital, %	15	16	17	16	20
Soliditet, %	29	27	28	30	30
Andra data					
Medeltal anställda	832	993	1 083	1 057	1 071
Löner exklusive vd och styrelsearvoden	253	291	359	349	363

Moderbolaget – fem år i sammandrag

mnkr då inget annat anges	2003	2004	2005	2006	2007
Ur resultaträkningarna					
Omsättning	1 268	1 337	1 369	1 584	1 605
Avskrivningar och nedskrivningar	-187	-192	-229	-243	-254
Rörelseresultat	245	239	279	268	390
Resultat från finansiella poster	-114	-118	-87	-82	-96
Resultat efter finansiella poster	131	121	192	186	294
Årets resultat	61	-49	30	82	94
Ur balansräkningarna					
Anläggningstillgångar	3 826	4 314	4 711	5 000	5 463
Omsättningstillgångar	583	738	766	984	594
Eget kapital	337	315	342	486	537
Obeskattade reserver	1 249	1 428	1 585	1 662	1 827
Skulder och avsättningar	2 823	3 309	3 550	3 836	3 693
Balansomslutning	4 409	5 052	5 477	5 984	6 057
Nettoinvesteringar					
Immateriella anläggningstillgångar	-	-	5	2	3
Materiella anläggningstillgångar	441	607	347	452	405
Nyckeltal					
Avkastning på totalt kapital, %	6	6	6	6	7
Avkastning på eget kapital, %	11	9	14	12	17
Soliditet, %	28	27	27	28	31
Andra data					
Medeltal anställda	440	478	490	492	490
Löner exklusive vd och styrelsearvoden	137	153	165	165	178

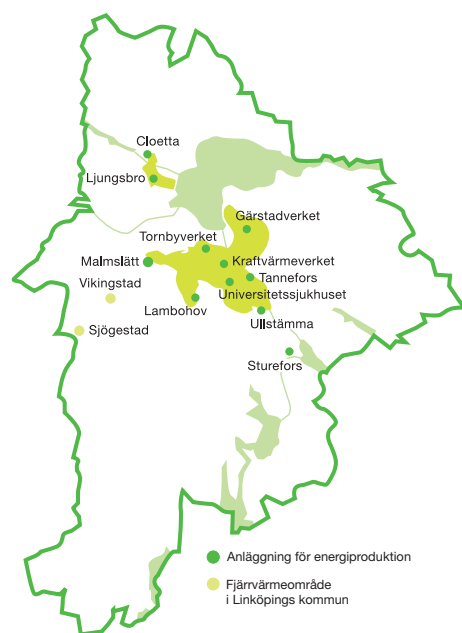
Kommentarer och definitioner

- I jämförelsetalen för koncernen redovisas de obeskattade reserverna, till den del de utgör uppskjuten skatteskuld, som skulder och till övrig del som eget kapital.
- I moderbolagets jämförelsetal redovisas obeskattade reserver öppet och nyckeltalen är beräknade enligt nedanstående definitioner.
- Uppskjuten skatt är beräknad med samma skattesats i koncernen och moderbolaget.
- Avkastning på totalt kapital $\frac{\text{Rörelseresultat} + \text{övriga ränteintäkter och liknande resultatposter}}{\text{Genomsnittlig balansomslutning}}$
- Avkastning på eget kapital $\frac{\text{Resultat efter finansiella poster}}{\text{Genomsnittligt eget kapital} + \text{andelen eget kapital av obeskattade reserver}}$
- Soliditet $\frac{\text{Eget kapital} + \text{andelen eget kapital av obeskattade reserver}}{\text{Total balansomslutning}}$

Energiförsäljning

Värme i Linköping	2003	2004	2005	2006	2007
Abonnerad effekt	690	713	719	710	706
Antal abonnemang	9 006	9 470	9 918	10 258	10 703
Såld värmeenergi, GWh	1 246	1 280	1 255	1 228	1 212
Därav ånga	28	26	25	27	22

Kunder	Abonnerad effekt, MW	Såld värmeenergi, MWh	Antal abonnemang
Industri	112	190 616	302
Småhus, en- och tvåbostadshus	75	133 890	7 232
Småhus, sekundärvärme	9	15 680	1 274
Bostadsfastigheter	329	565 564	1 239
Förvaltning skolor, sjukvård	107	167 508	291
Övriga	73	113 890	314
Markvärme	0	6 665	47
Produktion av fjärrkyla	1	18 126	4
Summa	706	1 211 939	10 703

Försäljning värme till annat fjärrvärmeföretag, GWh	2003	2004	2005	2006	2007
	56,5	64,9	86,9	75,4	89,2

Värme Borensberg	2004	2005	2006	2007
Abonnerad effekt, MW	5	6	6	6
Antal abonnemang	133	163	188	210
Såld värmeenergi, MWh	8 481	9 659	9 899	10 611

Värme Skärblacka	2004	2005	2006	2007
Abonnerad effekt, MW	3	3	7	8
Antal abonnemang	122	153	200	244
Såld värmeenergi, MWh	1 563	5 435	8 815	13 462

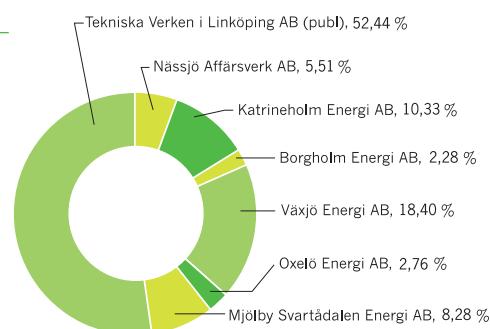
Värme Kisa	2005	2006	2007
Abonnerad effekt, MW	14	22	24
Antal abonnemang	36	51	96
Såld värmeenergi, MWh	32 820	59 953	67 247
Därav ånga, MWh	25 400	47 976	54 560

Fjärrkyla	2003	2004	2005	2006	2007
Abonnerad effekt, MW	16	17	18	18	20
Antal abonnemang	23	33	41	46	52
Såld kylenergi, MWh	20 588	22 160	24 876	28 357	27 002

Etableringsorter, Östkraft AB

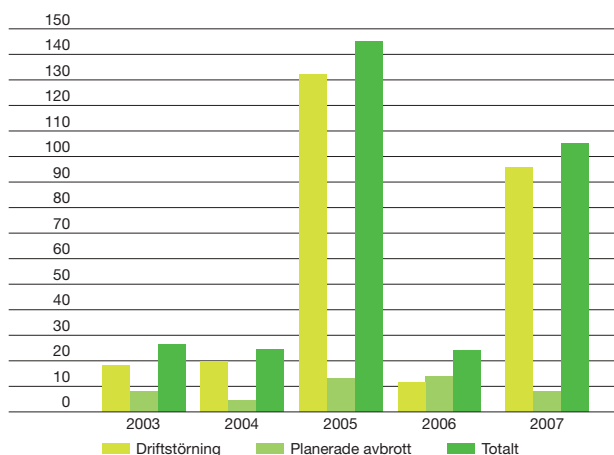
Ägarfördelning Östkraft AB 2007

Elnätsverksamhet – Linköping Kraftnät AB

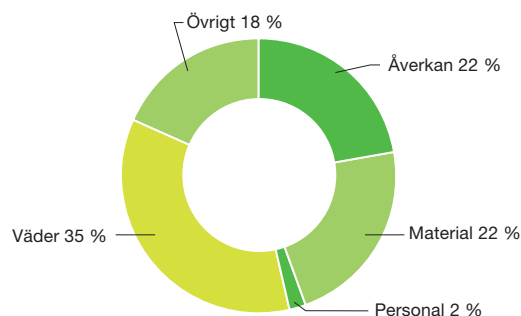
	2003	2004	2005	2006	2007
Antal abonnemang, lågspänning	69 547	69 913	70 262	70 426	70 995
Antal abonnemang, högspänning	47	47	45	46	47
Energi till eget nät exklusive elpannor, GWh	1 180	1 175	1 163	1 174	1 157
Högsta belastning under en timme, MW	218	228	216	216	216
Transformatorstationer					
Antal Mottagningsstation 130/10 kV	9	9	9	9	9
Antal Fördelningsstation 10 kV	27	28	29	29	29
Antal Nätstation 10/0,4 kV	1 261	1 271	1 277	1 283	1 293
Ledningsnät (mil)					
130 kV	6	6	6	6	6
10 kV	133	133	135	136	139
0,4 kV	217	218	220	222	225
Total ledningslängd	356	357	361	364	370

Medelavbrottstid på elnätet per kund och år i minuter

Medelavbrottstiden på elnätet per kund 2007 var 106,3 minuter. Stormen Per stod för 88 av medelavbrottsminuterna.

Felorsak till driftstörningar på elnätet 2007

Belysning

	2003	2004	2005	2006	2007
Antal armaturer	29 350	29 600	30 250	30 450	31 250

Produktion av el och värme i kraftvärmeverk

Kraftvärmeverket

Kraftvärmeverket består av tre pannor med gemensam ångstam och tre turbiner.

Pannor	Ångproduktion, MW	Rökgaskondensering, MW v
Kolpannan	83	–
Oljepannan	154	–
Träpannan	58	20

Turbinaggregat	Max kondensproduktion, MW el	Max mottrycksproduktion MW el
Turbin 1	–	31
Turbin 2	–	42
Turbin 3	32	22 (vid antingen kondens- eller mottrycksdrift)

Gärstadverket

Gärstadverkets äldre del består av tre avfallseldade pannor på totalt 75 MW ånga och gemensam rökgaskondensering som ger 15 MW värme, samt en oljeeldad gasturbin som ger 25 MW el och en ångturbin som även den ger 25 MW el. Gärstadverkets nya del består av en panna på 68 MW ånga samt rökgaskondensering bestående av en kondensator och en värmepump som totalt ger 15 MW värme. Möjlighet till elproduktion finns genom en ångturbin på 19 MW el.

Pannor	Ångproduktion, MW	Rökgaskondensering, MWv
Panna 1–3	75	15
Panna 4	68	15

Turbinaggregat	Elproduktion MW el
Gas- och ångturbin	50
Ångturbin panna 4	19

Tornbyverket

Två likadana dieselmotorer som tillsammans ger 14 MW el och 14 MW värme.

Anläggningar för enbart värmeproduktion

	Olja, MW	Trä, MW	El, MW
Kraftvärmeverket	–	–	25,0
Tornbyverket	3,0	–	5,0
HVC 10	120,0	–	–
Tannefors	40,0	–	–
Lambohov	40,0	–	–
Ullstämman	40,0	–	–
Malmslätt	15,0	–	2,0
Universitetssjukhuset	56,0	–	10,0
Ljungsbro	7,0	4,5	–
Cloetta	16,0	–	2,0
Borensberg	5,0	3,0	–
Mobila panncentraler 1–8	24,0	–	–
Kisa	23,0	7,0	1,0

Anläggningar för kylproduktion

	Fjärrvärme- driven kyla, MW	Frikyla, MW	Eldriven kyla, MW	Eldriven kyla med köldmedia R 134 A och R 407 C, MW
Centrum och Garnisonen	8,0	2,8	2,5	2,8
Universitetet och Mjärdevi	5,0	1,3	1,5	2,6
Brogatan	0,3	0,2	–	0,9
Satelliter	–	–	–	0,1

Kylproduktion, GWh	Fjärrvärme- driven kyla, GWh	Frikyla, GWh	Eldriven kyla, GWh	Eldriven kyla med köldmedia R 134 A och R 407 C, GWh
Totalt 29,8 GWh	16,9	4,5	1,5	6,9

Vattenkraftstationer

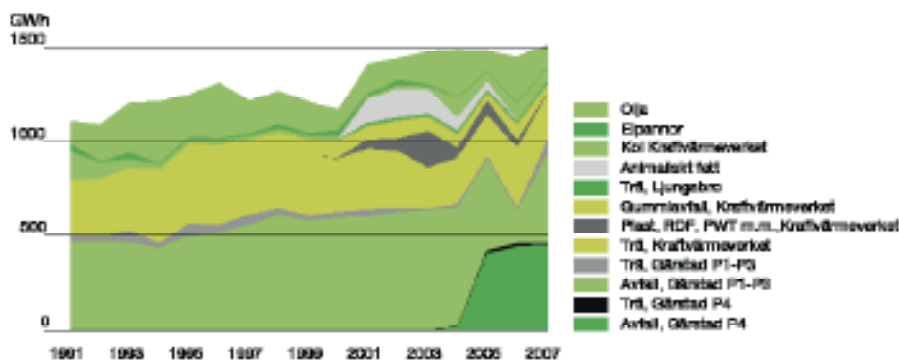
Namn	Vattendrag	Fallhöjd, meter	Utbyggd vattenmängd, m³/s	Total effekt, kW
Hovetorp	Stångån	24,5	40	8 500
Slattefors	Stångån	4,5	30	900
Hackefors	Stångån	7	20	1 060
Tannefors	Stångån	9,8	32	2 351
Nykvarn	Stångån	2,8	16,7	325
Bruksfallet	Svartån	23,5	24	5 200/2
Flemminge	Svartån	6	24	1 260/2
Odensfors	Svartån	12,5	39	3 850
Svartåfors	Svartån	12,5	57	5 320
Motala	Motala Ström	15,3	105	12 000
Borensberg	Motala Ström	6,8	94	5 500
Malfors	Motala Ström	28,3	105	21 000
Älvås	Motala Ström	2,3	90	1 500
Skärblacka	Motala Ström	9	150	10 500
Fiskeby	Motala Ström	2,5	170	3 500
Ankarsrum	Botorpsströmmen	10,5	12	900
Svarteström	Botorpsströmmen	18	5,5	800
Botorp	Botorpsströmmen	8,5	18	1 300
Brunså	Botorpsströmmen	3,6	14	400
Tovehult	Botorpsströmmen	8,3	16	1 100
Forsa	Nyköpingsån	5,5	6,5	275
Genne	Nyköpingsån	5	16	645

Värmeproduktion GWh

Fjärrvärme och ångleverans till kund		2003	2004	2005	2006	2007
Kraftvärmeverket	Kol	21,3	92,8	50,5	88,1	67,6
	Olja	75,7	196,8	75,7	188,2	88,2
	Trä	218,2	229,8	219,3	321,2	252,3
	Gummi	79,9	58,2	54,9	103,1	58,7
	Plast	110,0	88,9	77,0	40,4	11,6
	Animaliskt fett	127,9	45,5	45,1	0,0	0,0
Tornbyverket, dieslar	Övrigt	81,0	15,5	0,1	12,1	1,0
	Olja	16,8	9,8	1,4	1,0	0,0
Gärstadverket	Avfall och trä	660,0	667,4	1 009,3	639,4	986,9
	Olja	20,2	5,7	6,3	2,5	1,1
Hetvattencentraler ¹⁾	Olja	79,0	47,3	42,1	61,7	46,0
	El	9,9	14,3	21,6	19,1	18,2
	Trä	15,9	22,2	50,2	87,5	93,8
	Fett	0,2	26,7	0,0	0,0	0,0
Summa producerad värme		1 516,0	1 520,7	1 653,6	1 564,4	1 625,2
Bortkyld värme		25,2	10,8	96,8	0,0	46,7
Summa värme till nät		1 490,8	1 509,9	1 556,8	1 564,4	1 578,6
Max belastning för Linköping, fjärrvärme och ånga, MW		468,9	482,3	463,2	448,5	414,2

¹⁾ Central HVC, Ljungsbro, Borensberg, Kisa, Skärblacka, Lunnevad, Sturefors, Ekängen, Lingham

Fjärrvärmeproduktion Intervall 1991-2007

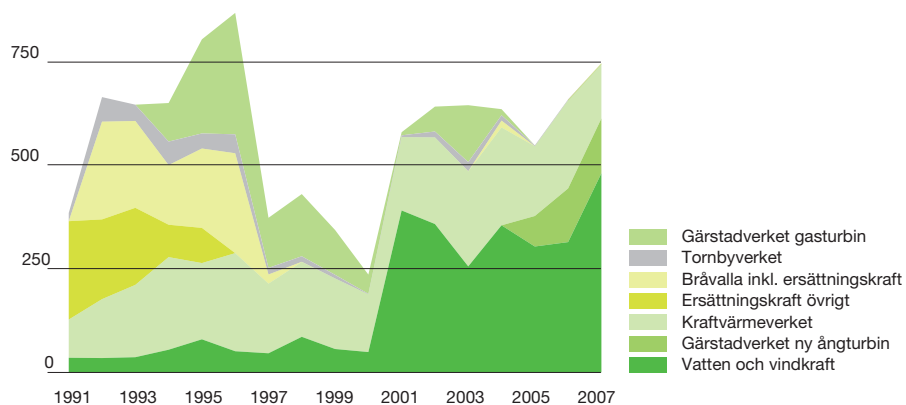

Elproduktion, GWh

			2003	2004	2005	2006	2007
Kraftvärmeverket	Kol	Mottryck	62,4	25,7	14,0	24,0	18,4
		Kondens	19,6	10,8	6,7	12,1	7,3
	Gummi	Mottryck	4,1	15,9	14,5	27,1	20,0
		Kondens	2,3	8,8	5,8	10,0	10,2
	Plast	Mottryck	1,1	18,3	16,3	8,3	2,8
		Kondens	0,7	5,8	5,6	1,3	0,4
	Animaliskt fett	Mottryck	0,0	14,3	14,3	0,0	0,0
	Olja	Mottryck	83,0	64,3	20,6	44,2	9,3
		Kondens	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0
	Trä	Mottryck	30,8	48,1	47,1	66,7	52,7
Kondens		17,2	14,6	19,9	11,4	8,2	
Övrigt	Mottryck	3,1	4,4	0,0	3,8	0,2	
	Kondens	0,1	0,5	0,3	0,0	0,0	
Tornbyverket	Olja	Mottryck	18,8	10,8	1,6	1,1	0,0
		Kondens	2,7	1,8	0,3	0,6	0,0
Gärstadverket	Avfall och trä	Mottryck	0,0	0,0	70,9	118,6	116,7
		Återkyllning	0,0	0,0	0,0	7,6	12,8
	Olja	Mottryck	133,4	14,5	1,2	0,8	0,4
		Återkyllning	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Bråvallverket	Olja	Mottryck	0,5	11,2	0,0	0,0	0,0
Vindkraft			0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Vattenkraft:	Hovetorp		18,1	22,5	20,7	22,9	30,4
	Slattefors		2,6	3,7	3,1	3,5	4,5
	Hackefors		4,1	5,1	4,9	4,9	6,3
	Tannefors		7,9	9,4	8,8	9,6	12,7
	Nykvärn		1,6	2,1	1,9	1,7	1,8
	Sjösäter, Björk-, Bloms-, Tyrifors		6,1	7,9	4,5	6,4	9,1
	Bruksfallet + Flemminge		7,7	11,6	12,1	10,7	17,8
	Odensfors		9,9	14,0	12,9	12,6	18,3
	Svartåfors		11,9	17,1	15,1	16,6	24,1
	Motala		29,0	42,6	35,0	34,3	63,6
	Borensberg		13,9	20,0	16,5	16,5	28,5
	Malfors		60,4	86,9	71,1	70,4	123,4
	Älvås		6,0	7,0	6,3	6,5	10,0
	Skärblacka		38,2	51,1	45,2	47,3	70,2
	Fiskeby		10,5	15,0	13,5	14,1	21,5
	Botorpströmmen		13,7	17,8	13,8	14,8	16,3
	Nyköpingsån		1,6	3,3	2,6	3,4	2,9
Storån		4,5	6,2	4,8	6,5	5,2	
Tvärån/Nybbleån		2,9	4,6	5,0	5,6	4,6	
Summa total elproduktion			632,2	617,6	537,0	645,9	730,7

Elproduktion Intervall 1991-2007

GWh
1000

Bränsleförbrukning

		2003	2004	2005	2006	2007
Kraftvärmeverket	Kol, ton	18 463	23 203	13 544	26 825	17 427
	Trä, ton	117 848	125 729	123 106	147 829	130 221
	Gummi, ton	13 466	13 291	11 752	22 996	15 719
	Plast, ton	32 059	38 253	38 630	17 659	5 504
	Animaliskt fett, Nm ³	14 363	10 052	6 787	0	0
Gärstadverket	Övrigt, ton	20 725	4 570	247	1 479	225
	Trä, ton	2 520	11 676	14 599	17 248	31 097
	Avfall, ton	208 412	219 498	351 702	251 822	347 543
Hetvattencentraler	Trä, m ³	22 586	23 408	83 079	125 519	117 555
Total oljeförbrukning	Nm ³	50 939	39 151	16 174	31 546	16 301
Total elpannekraft	GWh	10,3	14,5	22,2	19,7	18,8

Miljöpåverkan från energiproduktion

Utsläpp i luft		2003	2004	2005	2006	2007		
Gemensamt Linköping								
Svavel	mg/MJ	28	26	15	24	17	årsmedel	
	ton	204	176	104	164	116	årssumma	
	NO _x	mg/MJ	48	52	51	52	52	årsmedel
		ton	348	347	339	358	353	årssumma
Kraftvärmeverket								
Kolpannan	Stoft	mg/MJ	4,5	3,8	1,3	3,1	3,7	månadsmedel
	Zink	kg	195	256	80	178	162	årssumma
	Inblandning av gummibränsle	%	38	34	39	40	40	vikts-%
Oljepannan	Stoft	mg/MJ	13*	38*	33	7	14	månadsmedel
Träpannan	Stoft	mg/MJ	3*	2*	1,8*	1,0	3,3	månadsmedel
Gärstadverket								
Avfallspannor	Klorväte	mg/Nm ³	1,1	2,1	1,8	0,4	3,2	månadsmedel
	Klorväte	ton	1,4	1,6	2,0	0,6	3,5	årssumma
	Stoft	mg/Nm ³	2,6	2,1	2,3	0,6	0,4	månadsmedel
	Dioxin	ng/Nm ³	0,32	0,14	0,18	0,10	0,027	besiktn.värde
	Dioxin	gram	0,41	0,18	0,21	0,15	0,03	årssumma
	Kvicksilver	mg/Nm ³	0,001	0,001	0,0007	0,0003	0,0004	besiktn.värde
	Kvicksilver	kg	1,79	1,41	1,29	0,50	0,49	årssumma
Gasturbin	Stoft	mg/MJ	2,56	4,22	13,1	ej i drift	ej i drift	månadsmedel
Tornbyverket	Stoft	mg/MJ	12	8	12	12	ej i drift	besiktn.värde
Gemensamt Ljungsbro								
Svavel	mg/MJ	70	68	61	28	39	årsmedel	
	ton	2,3	1,6	1,4	2,1	2,4	årssumma	
	NO _x	mg/MJ	117	125	148	99	108	årsmedel
		ton	3,9	3,0	3,4	7,3	6,8	årssumma
Utsläpp till vatten från Gärstadverket								
Flöde	m ³ /år	112 199	120 028	126 377	90 638	110 773	årssumma	
	pH	–	8,5	8,6	8,5	8,1	8,3	årsmedel
	Bly	µg/l	4,9	1,4	3,6	4,6	2,0	årsmedel
	Kadmium	µg/l	0,4	1,0	0,2	0,2	0,2	årsmedel
	Kvicksilver	µg/l	0,3	0,1	1,0	0,6	1,8	årsmedel
	Ammonium	mg/l	83	73	75	41	48	årsmedel
	Klorid	mg/l	3 171	3 193	3 821	1 859	1 811	årsmedel
Restprodukter								
Kolpannan	ton	10 314	11 146	8 507	17 372	12 375	årssumma	
Träpannan	ton	16 131	14 379	12 272	12 243	11 992	årssumma	
Avfallspannor	ton	51 725	53 209	91 189	60 419	86 471	årssumma	

*Besiktningsvärde

Reningsutrustning vid energiproduktionsanläggningar i Linköpings fjärrvärmenät

Avskild parameter	Reningsutrustning	Gärstadverket panna 1, 2 och 3 avfall	Gärstadverket gasturbinen ånga, dieselolja	Gärstadverket panna 4 avfall	Kraftvärmeverket panna 1 kol, gummi m.m.	Kraftvärmeverket panna 2 olja/fett	Kraftvärmeverket panna 3 trä m.m.	Hetvatten-centraler olja	Tornby-verket olja	Ljungsbro-centralen trä, olja	Cloetta-centralen olja
NO _x	rökgasåterföring	ja	N/A		ja	ja	ja				
NO _x	NO _x -reduktion SNCR	ja	N/A	ja	ja	ja			N/A		
NO _x	NO _x -reduktion SCR	N/A	ja	N/A	N/A	N/A	N/A		ja		
NO _x stoft	låg-NO _x -brännare	N/A		N/A	N/A	ja	N/A		N/A		
Stoft	vatteninsprutning i brännare	N/A	ja *	N/A	N/A	N/A	N/A	ja **		ja	ja
Stoft	elektrofilter	ja *****					ja				
Stoft	cyklon				ja	ja	ja	ja ***		ja	
Stoft, dioxiner, försurande ämnen	textilfilter + kalkinjicering	ja *****		ja *****	ja		ja				
SO ₂	anpassad oljekvalitet	N/A	ja	ja	N/A	ja	N/A	ja	ja	ja	ja
SO ₂	våt rökgasrening	ja	N/A	ja	våt – torr	N/A	ja	N/A	N/A	N/A	N/A
Metaller, försurande ämnen	våt rökgasrening	ja	N/A	ja	N/A	N/A	ja	N/A	N/A		N/A
Energiutvinning	rökgaskondensering	ja		ja			ja				
pH-höj., metaller	kondensatvattenrening	ja	N/A	ja	N/A	N/A	ja	N/A	N/A	N/A	N/A
Ammonium, sot	ammoniumrening ur kondensat	*****	N/A	ja	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Dioxin	dioxinfilter	ja									

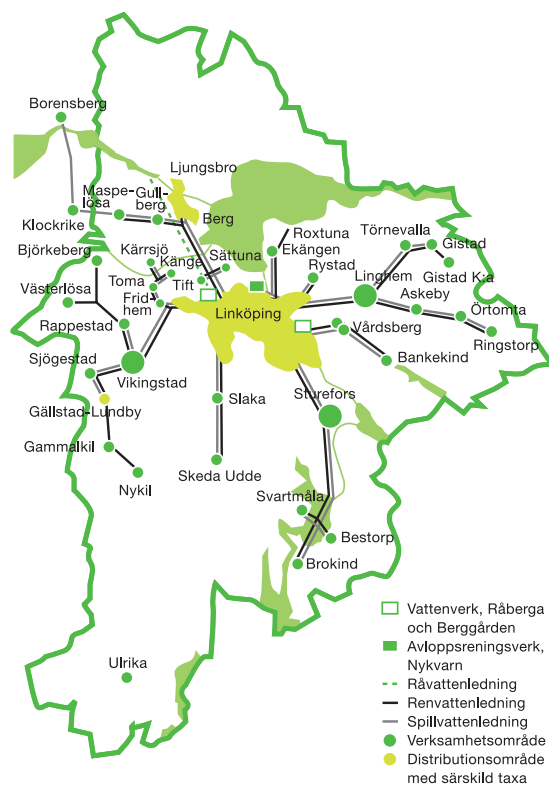
N/A = ej tillämplig * = även NO_x-reduktion ** = gäller HVC 30, 60, 70, 90 *** = gäller HVC 10 ***** = även koldosering ***** = delflöde renas i experimentvåtmark ***** = inget elfilter på panna 2 och 3, på panna 1 fram till och med april

Vatten och Avlopp

Produktions- och ledningsuppgifter

	2003	2004	2005	2006	2007
Vattenproduktion, milj m ³	13,5	13,4	13,4	13,1*	13,3
Högsta dygnsförbrukning, 1 000-tal m ³	46,8	47,7	45,3	47,7	47,8
Behandlat avloppsvatten, milj m ³	15,3	15,5	15,2	16,3	16,4
Slammängd, ton TS (torrsubstans)	2 800	3 000	2 800	3 100	3 200
Värme till fjärrvärmenätet, GWh	-1,0	-1,1	-1,4	-0,10	-0,70
Egen elproduktion, GWh	2,5	1,3	0,8	-0,04	-0,3
Totalt ledningsnät V+S+D, km	1 823	1 829	1 799	1 807	1 813
Tryckstegringsstationer, dricksvatten	20	20	20	20	20
Pumpstationer, spillvatten	82	85	83	84	85
Antal vattenläckor	73	55	76	61	83
Antal avloppsstopp	215	163	227	308	320
Nyttillkomna abonnemang	211	221	126	173	252
Abonnemang, externa	18 003	18 224	18 350	18 523	18 775

*Med ny teknik kalibrerades mätarna på plats vilket resulterade i 5 % volymminskning från och med 2006.

Dricksvattenkvalitet

Bergården		2003	2004	2005	2006	2007
Färgtal		<5	<5	<5	<5	<5
Turbiditet	FNU-enhet	<0,05	<0,05	<0,05	0,06	0,10
Konduktivitet	mS/m	16,9	16,7	16,7	17,1	16,8
pH		8,2	8,2	8,3	8,2	8,3
COD (Mn)	mg/l	1,3	1,1	1,0	1,1	1,1
Totalhårdhet	° dH	3,3	3,3	3,3	3,4	2,8 **
Alkalinitet	mg/l	48	47	49	48	47

Råberga		2003	2004	2005	2006	2007
Färgtal		<5	<5	<5	<5	<5
Turbiditet	FNU-enhet	<0,05	<0,05	<0,05	0,05	0,06
Konduktivitet	mS/m	19,9	19,4	18,8	19,4	18,2
pH		8,2	8,2	8,3	8,3	8,4
COD (Mn)	mg/l	2,1	2,0	2,2	2,2	2,4
Totalhårdhet	° dH	3,0	2,9	2,8	2,8	2,5 **
Alkalinitet	mg/l	50	47	46	45	47

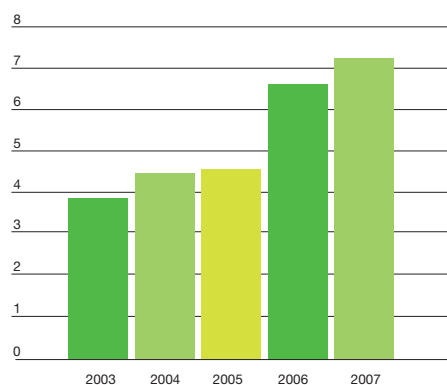
** Annan analysmetod för totalhårdhet nyttjas från och med 2007.

Miljöpåverkan från avloppsrening

Utsläpp till vatten		2003	2004	2005	2006	2007
Totalfosfor, P	ton/år	3,2	3,3	4,1	4,5	3,3
Totalkväve, N	ton/år	330	312	317	352	356
BOD7	ton/år	99	106	99	100	91
COD-Cr	ton/år	570	614	551	<614	577
Suspenderad substans	ton/år	110	152	148	167	121
Zink, Zn	kg/år	<820	<475	422	<690	<917
Koppar, Cu	kg/år	140	78	130	<100	88
Bly, Pb	kg/år	<49	<29	18	<20	84*
Krom, Cr	kg/år	<52	<30	<17	<41	<84
Nickel, Ni	kg/år	170	<68	80	97	105
Kadmium, Cd	kg/år	<4,5	<2,4	<0,9	<2,3	<3,3
Kvicksilver, Hg	kg/år	<1,5	<1,6	<0,6	<0,15	<0,24
Slam**						
Totalfosfor, P	g/kg TS	34	37	39	34	35
Totalkväve, N	g/kg TS	43	41	41	43	42
Nonylfenol	mg/kg TS	26	29	29	19	17
PAH	mg/kg TS	0,68	0,53	0,61	<0,59	<0,54
PCB	mg/kg TS	0,048	0,053	0,044	<0,054	<0,052
Zink, Zn	mg/kg TS	550	524	544	737	524
Koppar, Cu	mg/kg TS	310	307	306	285	256
Bly, Pb	mg/kg TS	18	15	18	40	19
Krom, Cr	mg/kg TS	19	17	14	16	16
Nickel, Ni	mg/kg TS	37	19	20	15	14
Kadmium, Cd	mg/kg TS	1,1	1,1	1,1	1,2	0,9
Kvicksilver, Hg	mg/kg TS	0,6	0,6	0,6	0,9	0,7

*Den höga mängden beror på att ett mätvärde av tolv avviker markant. Det avvikande värdet bedöms inte överensstämma med faktiskt värde.

**Slamkvaliteten försämrades 2006 på grund av att renat kondensatvatten från Kraftvärmeverket tillfördes reningsverket.

Biogas Försäljningsutveckling, Nm³

Svensk Biogas producerar biogas som drivmedel till fordon. Råvaran består främst av avfall från slakterier och livsmedelsindustrin.

Under 2007 sålde Svensk Biogas 7,2 miljoner Nm³ biogas och det motsvarar en utsläppsminskning med 17 000 ton koldioxid jämfört med bensin.

Biogasproduktionen genererar även ett biogödsel och under 2007 levererades totalt 45 000 ton till 30-talet lantbrukare i regionen som ersättning för konstgödsel.

Svensk Biogas har 13 st tankställen på följande platser:

- Linköping 5 st
- Norrköping 2 st
- Örebro 2 st
- Katrineholm 1 st
- Nyköping 1 st
- Mjölby 1 st
- Motala 1 st

AVFALL

Hushållsavfall, återvinning och farligt avfall

	2003	2004	2005	2006	2007
Insamling av avfall från hushåll i Linköping					
Hushållsavfall inkl. grovavfall, ton/år	30 219 ²⁾	30 276 ²⁾	30 679 ²⁾	31 110	31 076 ²⁾
Grovavfall via återvinningscentralen	6919	11 587	14 410	15 886	18 960
Trädgårdsavfall via ristippar	8 668	8 104	6 097	4 674	4 947
Hushållsavfall, kg/invånare	341 ³⁾	365 ³⁾	374 ³⁾	374	393 ³⁾
Farligt avfall, ton/år	269	235	246	280	247
Elektronikskrot, ton/år	575 ¹⁾	1 025	1 261	1 374	1 456
Batterier, ton/år	43	26	24	33	30
Kvicksilverhaltiga lampor/lysrör, antal	340 000 ²⁾	280 460	331 372	312 800	338 257
Kylmöbler, antal	6 659	7 526	9 018	6 174	9 970

¹⁾ Gäller hanteringen vid mellanlagret för farligt avfall vid Gärstadverket, det vill säga för hela regionen.

²⁾ Avser bostäder.

³⁾ Inklusive grovavfall från återvinningscentraler och trädgårdsavfall.

Deponering

	2003	2004	2005	2006	2007
Ej brännbart industri- och byggavfall, ton/år	12 200	12 700	10 200	9 500	10 400
Energiaskor, ton/år	28 400	19 100	28 100	13 500	10 200
Energiaskor, återvinning/mellanlager, ton/år ³⁾	47 820	62 220	75 000	67 990	85 980
Slam och annat avfall från vattenrening vid avloppsreningsverk, ton/år ¹⁾	100	200	100	100	200
Övrigt deponerat, ton/år ²⁾	6 450	8 140	7 800	6 650	4 710

¹⁾ Latrin, avloppsrens, fettavskiljarslam, slaktavfall, slam från dagvattenbrunnar, asbestavfall, askvatten och metallhydroxidslam

²⁾ Inkluderar mellanlagrad aska från tidigare år

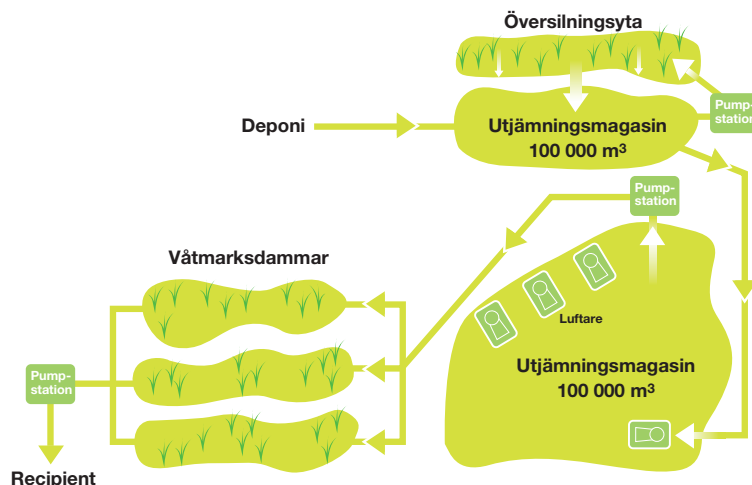
³⁾ Exkl. återvunnen skrot och metall

Lakvatten

		Obehandlat lakvatten				Efter lokal rening			
		2004	2005	2006	2007	2004	2005	2006	2007
Flöde	m ³ /år	152 000	131 600	161 000	184 000	184 000	161 900	159 000	241 000
Totalkväve	mg/l	103	109	103	96	60	62	69	47
Totalfosfor	mg/l	0,50	0,53	0,60	0,30	0,18	0,29	0,25	0,09
BOD (7)	mg/l	38	94	127	46	7,8	10,7	10,0	3,5
TOC	mg/l	82	96	102	65	38	55	34,5	27,5
Calcium (Ca ²⁺)	mg/l	415	568	618	503	335	813*	418	328
Klorid (Cl)	mg/l	2 310	2 735	2 578	2 238	2 084	2 180	2 319	1 989

Från januari 2002 släpps det reade lakvattnet till recipient

* Ett högt värde drar upp medelvärdet

www.tekniskaverken.se

Tekniska Verken i Linköping AB (publ)
Brogatan 1, Box 1500, 581 15 Linköping
Växel: 013-20 80 00, Kundservice: 013-20 81 80
info@tekniskaverken.se, www.tekniskaverken.se

TEKNISKA VERKEN
Din vardag. Vår drivkraft